

Jalostuksen tavoiteohjelma

päivitys

Rottweiler 2027 – 2031

SKL ennakkotarkastus 28.3.2026

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa XX.XX.XXX

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt XX.XX.XXXX

Sisälllys

1. YHTEENVETO	3
2. RODUN TAUSTA	4
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	5
4. RODUN NYKYTILANNE	7
4.1 Populaation rakenne ja jalostuspohja	7
4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos	8
4.1.2 Jalostuspohja	11
4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa	16
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	16
4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	17
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta	17
4.2.2 Jakautuminen näyttely-/ käyttö-/ tms. -linjoihin	17
4.2.3. PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien kuvaus	17
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	18
4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet	28
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen	34
4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta	36
4.3 Terveys ja lisääntyminen	36
4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat	36
4.3.2. Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat	47
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	56
4.3.4 Lisääntyminen	57
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	59
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	59
4.4 Ulkomuoto	59
4.4.1 Rotumääritelmä	59
4.4.2 Näyttelyt ja ulkomuodontarkastukset	66
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	68
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	68
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	69
5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso	69
5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen	71
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	72
6.1 Jalostuksen tavoitteet ja toteutus	72
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	74
6.3 Rotujärjestön toimenpiteet	77
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	77
6.5. Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	78
7. LÄHTEET	78
8. LIITTEET	78

1. YHTEENVETO

Rottweiler on alkuperältään saksalainen koirarotu. Saksan rottweilerklubi (Deutsche Rottweiler Klub) perustettiin vuonna 1907. Suomessa kasvatusta on alkanut vuonna 1935. Rottweilerin vuotuiset rekisteröintimäärät Suomessa ovat laskeneet vuosi vuodelta. Korkeimmillaan rekisteröintimäärät ovat olleet tänä aikana vuonna 1993, jolloin rottweilereita rekisteröitiin 1064, vuonna 2025 rekisteröintimäärä oli enää 201, joista 15 oli tuonteja.

Rottweilerin alkuperäisenä käyttötarkoituksena on ollut karjanajaminen, vartiointi, isäntänsä ja hänen omaisuutensa suojeleminen. Nykyään rottweilera käytetään monipuolisena harrastuskoirana pääsääntöisesti eri palveluskoiralajeissa, mutta rottweiler on myös oikein koulutettuna hyvä seurakoira.

Rottweilerin jalostuksen tavoitteena on ylläpitää rodun perinnöllistä vaihtelua. Rottweilerin jalostuksessa on nähtävissä, että jalostukseen on käytetty samoja sukulinjoja. Tämän seurauksena rodun tehollinen populaatio on laskenut. Yhdistyksen tavoitteena on saada yhä suurempi osaa uroksista täyttämään rodun vaatimat PEVISA- ehdot, jotta näitä voitaisiin käyttää jalostukseen. Kotimaisia uroksia käytetään jalostukseen vuosittain 39–66 %, ja ulkomaisia uroksia 34–61 %. Rekisteröidyissä pentueissa ulkomaisten urosten käyttö on ollut selvässä nousussa vuodesta 2023 lähtien. Rodun tehollinen populaatio on laskenut vuodesta 2021 alkaen samojen urosten käytön takia.

Rottweilerin luonne vastaa melko hyvin rotumääritelmää, joka kuvaa luonnetta seuraavasti: Rottweiler on pohjimmiltaan ystävällinen ja rauhallinen. Se on lapsirakas, kiintyvä, kuuliainen, ohjattava ja työskentelyhaluinen. Olemuksesta kuvastuu alkukantaisuus; käytös on itsevarmaa, lujahermoista ja pelotonta. Rottweilerin tulisi tarkkailla ympäristöään hyvin valppaasti.

Kuitenkin kannassa esiintyy puutteita koirien toimintakyvyssä ja hermorakenteessa sekä temperamentissa. Jalostuksessa ei tule käyttää aggressiivisiä tai arkoja koiria. Tavoitteena on kannustaa rottweilerin omistajia käymään koiransa kanssa luonnetta mittaavissa testeissä, jotta rodun luonteen kehitystä voitaisiin seurata ja arvioida luotettavasti.

Suomessa rekisteröinnin ehtona on suoritettu luonnetesti tai MH-luonnekuvaus.

Rottweiler on elementissään monissa eri palveluskoiralajeissa. Suosituimmat palveluskoirien koemuodot rottweilereilla ovat erikoisjälkikoe, jälkikoe, hakukoe ja suojelukoe. Olisi suositeltavaa, että ainakin toisella pentueen vanhemmista olisi koulutustunnus palvelus- tai pelastuskoirakokeesta.

Rottweilerin PEVISA:ssa on määritelty perinnöllisiksi vioiksi ja sairauksiksi lonkka- ja kyynärniveldysplasia sekä erilaiset silmäsairaudet. Silmäsairauksien osalta rodun tilanne on

pysynyt samana, sillä ulkomaisilla uroksilla silmänsairauksien status on tuntematon. Lonkka- ja kyynärniveldysplasian osalta rodun tilanne on melko vakaa. Muita merkittäviä sairauksia, joita rottweilerilla esiintyy ovat pahanlaatuiset kasvaimet, polven ristisidevauriot sekä selän spondyloosi ja olkanivelen kasvuhäiriöt. Rottweilerilla esiintyy myös erilaisia yliherkkyysoireita. Näitä sairauksia sairastavia koiria ei tulisi käyttää jalostuksessa.

Rottweilerilla on myös perinnöllinen sairaus JLPP (*Juvenile Laryngeal Paralysis and Polyneuropathy*), NAD (*neuroaxonal dystopia*) ja LEMP (*leukoencephalomyelopathy*), jotka ovat mahdollista selvittää geenitestin avulla. Virhegeeniä kantavan yksilön voi parittaa geenin suhteen terveen yksilön kanssa ilman, että sairaita yksilöitä syntyy.

Rottweilerin ulkomuodon tulisi ilmentää suurta voimaa, liikkuvuutta ja kestävyyttä. Rottweilerin koko vaihtelee keskisuuresta suureen. Sen tulee olla vankkarakenteinen ja sopusuhtainen. Rottweilerilla on keskipitkä turkki ja alusvilla sekä väriltään musta. Siinä on selvärajaiset syvän punaruskeat merkit poskissa, kuonossa, kurkussa, rinnassa, raajoissa, silmien yläpuolella ja hännän tyven alla. Rottweilereille suoritetaan yhdistyksen toimesta ulkomuodontarkastuksia. Tarkastuksissa käyneistä koirista suurin osa läpäisee tarkastuksen, mutta yleisin tulos on hyväksytty varauksin ulkomuodon osalta. Yleisimmät virheet ulkomuodon osalta ovat pienehkö koko, heikko luusto ja lihaksisto, lyhyt kuono-osa suhteessa kallon pituuteen, laskevat lantiot sekä virheet ja puutteet pigmentissä. Yleisimmin hylkäykseen johtaneita syitä ovat virheet purennoissa ja hampaissa sekä virheellinen väritys. Ulkomuodon osalta hylkääviä virheitä tulisi jalostuksessa pyrkiä välttämään.

2. RODUN TAUSTA

Rottweileriä pidetään yhtenä vanhimmista saksalaisista koiraroduista, jonka historia alkaa jo Rooman valtakunnan ajoilta. Roomalaisena rotukoirana se lukeutuu niihin rotuihin, joiden esivanhempiin kuuluvat tiibetiläiset jakkihärkien ajajat, tiibetinmastiffit. Näitä koiria oli kulkeutunut Roomaan Tiibetiin ulottuneiden sotaretkien ansiosta. Roomalaiset hyödynsivät tiibetiläiskoerien ominaisuuksia omissa karjalaumanajokoirissaan. Tällaiset koirat ajoivat ja vartioivat roomalaislegioonien mukana kulkevaa karjalaumaa, joka oli tarpeellinen legioonalaisten muonituksessa. Roomalaislegioonien karjanajokoirat tulivat ensi kertaa nykyisen Rottweilin kaupungin alueelle, joka on Etelä-Saksassa Neckarjoen varrella, kun 11. roomalaislegiona vuonna 74 jKr. ylitti Sveitsin Alpit ja perusti alueelle marssileirin. Marssileiristä kehittyi myöhemmin roomalainen varuskunta ja vielä myöhemmin Rottweil- niminen kaupunki. Karjanajokoiria tuli myöhemmin lisää varuskuntaan ja ne risteytyivät paikallisten koirien kanssa.

Keskiajalle tultaessa oli Rottweilista kehittynyt suuri karjamarkkinakeskus. Nyt roomalaisperäisistä koirista kehittyneestä koirakannasta valikoitiin tarpeellisia, taipumuksiltaan karjanajokoiriksi soveltuvia yksilöitä karjan ajoon. Näin kehittyi koirarotu, joka tuli tunnetuksi nimellä teurastajankoira. Koirat ajoivat ja suojelivat karjalaumaa sen matkalla karjamarkkinoille. Myöhemmin karjalaumojen ajo halki viljelys- ja metsämaitten kiellettiin ja koirista tuli karjanajokoirina tarpeettomia. Hyvien vartiointiominaisuuksien vuoksi niitä myöhempien aikojen onneksi, säilyi vahtikoirina, ja ne säilyttivät rotukoirastatuksensa, eikä rotu kuollut sukupuuttoon.

Deutsche Rottweiler Klub (Saksan Rottweilerklubi) perustettiin 13. tammikuuta 1907. DRK alkoi tuolloin merkitä rodun yksilöitä pitämäänsä rottweilerrekisteriin. Rodun historia koirarotuna, joka on merkitty nykyajan koirarekisteriin, alkoi tuolloin. Tämä ajankohta on rodun historiassa ns. puhdasrotuisuuden alku. Rotu oli kuitenkin tunnettu kotimaassaan ja laajemmallakin jo paljon aikaisemmin. Rekisteröimättömiä

rottweilereita esitettiin ainakin Saksassa, Heidelbergin koiranäyttelyssä jo vuonna 1882.

Kun vanha teurastajankoirarotu, uudelta nimeltään rottweiler, hyvien käyttöominaisuuksiensa vuoksi huomattiin uudelleen, se hyväksyttiin Saksassa vuonna 1910 poliisikoiraroduksi. Näin rotu oli hankkinut itselleen uuden aseman työkoirarotuna. Rodun nykyinen saksalainen rotujärjestö Allgemeiner Deutscher Rottweiler Klub (ADRK), on perustettu 14.8.1921. ADRK pitää saksalaista rottweilerrekisteriä, Saksan kynologisen keskusjärjestön, Verband für das Deutsche Hundewesen e.V. hyväksymänä roturekisterin pitäjänä.

Rodun historia Suomessa

Rottweilereiden alkutaival Suomessa perustuu lähes yksinomaan Ruotsista tuotuihin koiriin. Kasvatustoiminta oli käytännössä olematonta. Toisen maailmansodan jälkeen Suomessa arvioitiin olevan vain noin 20 rottweileria. Varsinaisen kasvatustyön voidaan katsoa alkaneen Suomen Rottweileryhdistyksen perustamisesta 1946. Rodulle oli eduksi, että rottweilereiden kanssa työskennelleet henkilöt olivat myös kiinnostuneita palveluskoiratyöstä. Kasvatustyön suurimpana ongelmana pidettiin tietämättömyyttä Suomessa esiintyvän kannan taustasta sekä rodussa piilleistä heikkouksista, vioista ja sairauksista. Runsaasti työtä jouduttiin tekemään taustojen selvittämiseksi ja ahtailla sisäsiitospentueilla pyrittiin selvittämään viat. Suomen Kennelklubin rotukirjassa ensimmäinen rottweiler on uros HAMMARBY PUCK 6206 (SKKS30Y), syntynyt 1.3.1923, omistaja merikapteeni Gustaf Apelgren. Koiran isä oli King av Åsö (SKKS 254T) ja emä Dolly av Meldestein (SKKS 680U). Seuraavaksi on rekisteröity narttu Lutzi av Meldestein 6207, syntynyt 8.7.1920, omistaja rva L. Winge, kasvattaja luutnantti A. Winge. Koiran isä oli Nero av Åsö (SKKS 197T) ja emä Gyllis-Lutzi (SKKS 494P). Luultavasti Suomen ensimmäinen rottweilerkasvattaja oli rva Moen Ullberg, kennelnimellä Kiikkuniemen. Ensimmäinen Kiikkuniemen kennelnimellä ollut pentue syntyi 9.3.1935.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Suomen Rottweileryhdistys – Finlands Rottweilerförening r.y:n (SRY) on Suomen Kennelliiton hyväksymä valtakunnallinen rotujärjestö, joka johtaa ja valvoo rottweillerodun jalostusta ja kaikinpuolista kehittämistä sekä edistää rottweilereiden yhteiskuntakelpoisuutta ja jäsenistönsä rotuharrastusta. SRY tarjoaa jäsenistölle omistajakursseja, jalostusneuvontaa, pentuvälitystä ja ulkomuodontarkastuksia sekä järjestämällä koiranäyttelyitä, luonnetestejä, MH - luonnekuvauksia, AD-kokeita, palveluskoirakokeita ja -kilpailuja sekä julkaisee Rottweiler - lehteä. Jäsenistö voi varata yhdistyksen omistamaa kiinteistöä harrastustoiminnan toteuttamiseksi. SRY harjoittaa rottweilerrotuun liittyvää tiedonkeruuta ja tilastointia, koulutus-, tiedotus- ja julkaisutoimintaa sekä huolehtii rotuun liittyvästä kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

Historia

SRY perustettiin vuonna 1946. Perustava kokous oli Helsingissä ravintola Espilässä 15.4.1946. Läsä oli 20 henkilöä. Kokouksessa päätettiin perustaa Rottweilerkerho, joka liittyy alaosastoksi Helsingin Palveluskoiraharrastajat ry -nimiseen yhdistykseen. Kerhon ensimmäisestä vuosikertomuksesta käy ilmi, että kerhoon kuului 33 jäsentä, ja he omistivat 26 rottweileria. Vuonna 1950 Rottweilerkerho erosi Helsingin Palveluskoiraharrastajat ry:n jäsenyydestä ja itsenäistyi kehittyen vähitellen nykyaikaiseksi rotujärjestöksi.

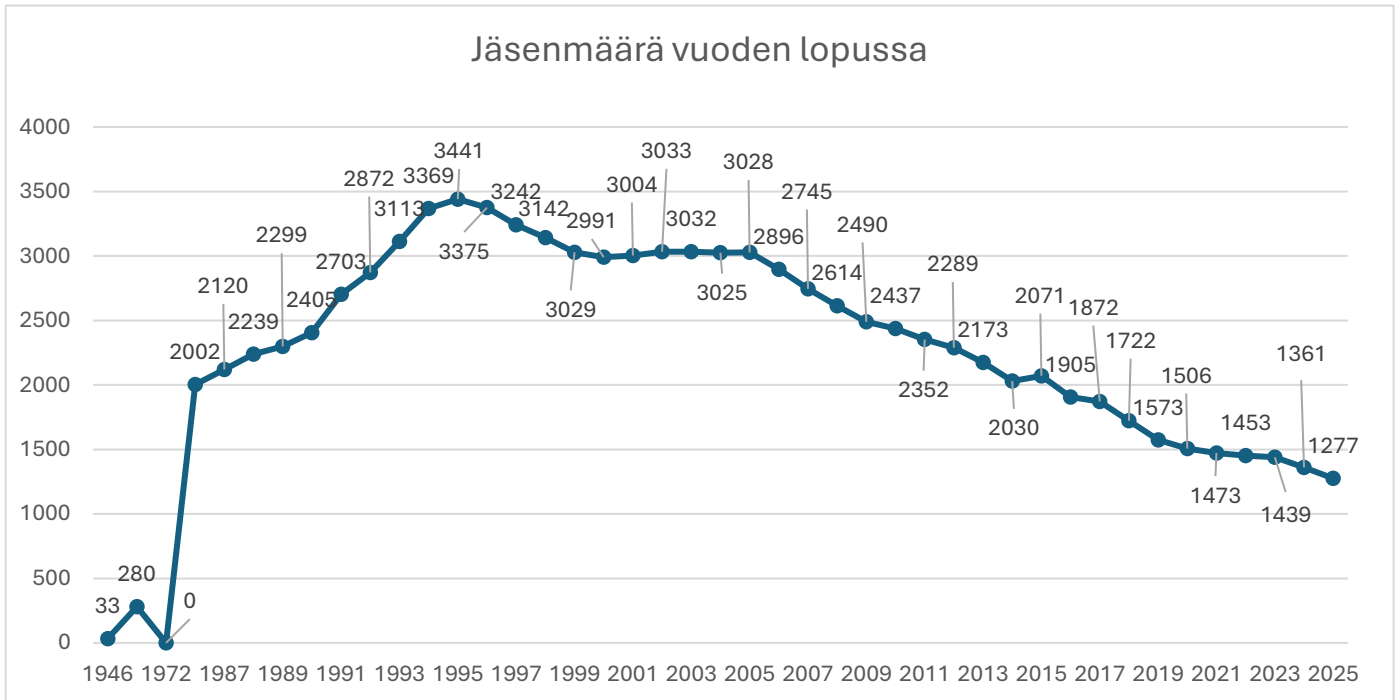
16.5.1969 Suomi oli perustamassa kansainvälistä rottweiler kattojärjestöä IFR (International Federation of Rottweilerfriends) yhdessä Saksan, Tanskan, Englannin, Hollannin, Norjan, Itävallan, Ruotsin, Sveitsin ja USA:n kanssa.

Rotua harrastavan yhdistyksen tai järjestön jäsenmäärä ja sen kehitys

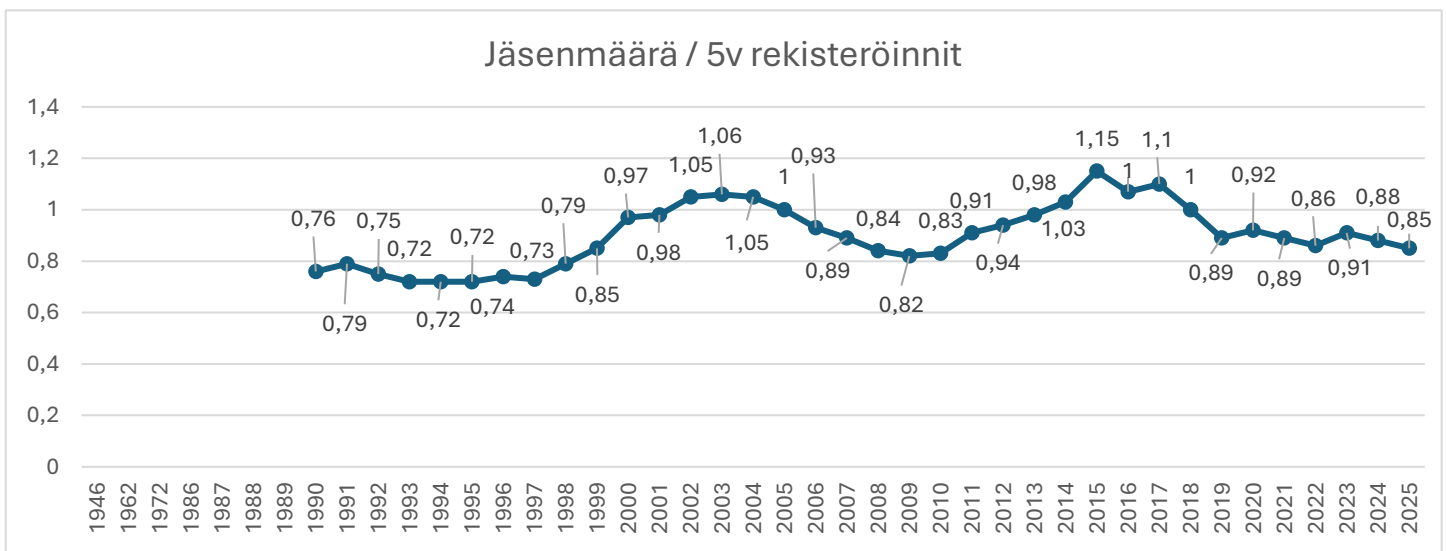
Jäsenmäärä on vuodesta 1993 lähtien ollut noin 3000. Vuodesta 2006 lähtien jäsenmäärä on laskenut. Vuoden

2020 lopussa se oli 1506 ja vuoden 2025 lopussa 1277. Jäsenmäärän laskun on havaittu seuraavan rekisteröintimäärän laskua pienellä viiveellä. Jäsenmäärän muutos ei kuitenkaan ole läheskään niin suuri kuin rekisteröintimäärän muutoksesta voisi päätellä, koska kaikki uudet rottweilerin omistajat eivät liity SRY:n jäseniksi ja osa koirista menee jo jäsenenä oleville henkilöille.

Taulukko 1. Rottweileryhdistyksen jäsenmäärän kehitys vuodesta 1946 lähtien.

Taulukko 2. Rottweileryhdistyksen jäsenmäärän / 5 v. rekisteröinnit.

Hallitus, toimikunnat ja alaosastot

Yhdistyksen lakimääräisenä edustajana toimii hallitus, joka valitaan yhdistyksen yleiskokouksessa.

SRY:llä on tällä hetkellä 12 alaosastoa. SRY:n jäseniksi on hyväksytty myös kolme rottweiler- kerhoa, jotka

ovat itsenäisiä rekisteröityjä yhdistyksiä.

Yhdistyksen hallitus voi perustaa avukseen toimikuntia. Toimikunnissa ovat edustettuina rotujärjestön eri toiminta-alueet kuten jalostus-, ulkomuoto- ja näyttelytoiminta, tiedotus-, koulutus- ja koetoiminta.

Toimikuntien tehtävänä on huolehtia rotujärjestössä omasta toiminta-alueestaan sekä valmistella asiat hallitukselle päätettäväksi. Jalostuksellisessa mielessä tärkeimmät toimikunnat ovat jalostustoimikunta, JTO toimikunta, koulutus- ja koetoimikunta sekä ulkomuoto- ja näyttelytoimikunta. Muita toimikuntia ovat talous-, jäsen-, julkaisu- ja viestintä-, Rottishovi-, sekä viestintä- ja julkaisutoimikunta.

Jalostustoimikunta

- seuraa rottweilerjalostusta Suomessa sekä ulkomailla
- seuraa yhteistyössä Kennelliiton, IFR:n ja JTO-toimikunnan kanssa terveyden kehitystä sekä sairauksien esiintymistä kannassamme
- käsittelee poikkeuslupa- ja kennelnimianomukset
- järjestää kasvattajapäiviä ja poikamiespäiviä
- ohjaa jalostusneuvontaa sekä seuraa ja tiedottaa jäsenistölle PEVISA-ohjelman mukaisia asioita
- ylläpitää pentuvälitystä
- ylläpitää uroslistaa
- kehittää yhteistyötä kasvattajien ja rotujärjestön välillä
- julkaisee Pennunomistajan opasta Internetsivulla
- tuottaa Rottweilerlehteen oman vastuualueensa julkaisuja sekä tietoiskuja nettiin.

JTO toimikunta

- toimikunta tutkii, analysoi ja tiedottaa jäsenistölle aktiivisesti eri toimikunnilta saamiensa tilastoja liittyen rodun jalostuksen tavoiteohjelmaan.
- toimikunta päivittää aktiivisesti JTO:ta ja analyysien pohjalta rakentaa toimikautensa aikana seuraavaa jalostuksen tavoiteohjelmaa.
- toimikunta toimittaa päivitetyn jalostuksen tavoiteohjelman, joka sisältää jalostussuositukset sekä PEVISA:n hallituksen hyväksyttäväksi JTO:n päättymistä edeltävän vuoden lokakuun alkuun mennessä ja lopullisen jalostuksen tavoiteohjelman hallitukselle päättyvän vuoden helmikuussa.

Koulutus- ja koetoimikunta

- seuraa rottweilerin käyttöominaisuuksien kehittymistä
- tallentaa ja tilastoi rottweilereiden koekäynnit
- järjestää kaikille jäsenille avoimia eri lajeihin liittyviä koulutustapahtumia, -leirejä ja -webinaareja

Ulkomuoto- ja näyttelytoimikunta

- seuraa, arvioi ja tiedottaa jäsenistölle rodun tilannetta ulkomuodon osalta
- tallentaa, tilastoi ja julkaisee ulkomuodontarkastuksista saadut tulokset

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1 Populaation rakenne ja jalostuspohja

MMT Katariina Mäki 5.8.2013

Rodun perinnöllinen monimuotoisuus tarkoittaa sen geenimuotojen (alleelien) runsautta. Puhutaan myös jalostuspohjan laajuudesta.

Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suoja monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta.

Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistymisenkin ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole.

Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2–3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimääristä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20–50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4–6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä.

4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos

Rottweiler oli vuonna 2025 Suomen 60. rekisteröidyin rotu, jolloin kokonaisrekisteröintimäärä oli 201. Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana rottweilerin rekisteröintimäärät ovat pienentyneet vuosi vuodelta. Korkeimmillaan rekisteröintimäärät ovat olleet tänä aikana vuonna 2018, jolloin rottweilereita rekisteröitiin 388, kun 2025 rekisteröintimäärä oli 201, joista 15kpl on tuontikoiria. (Taulukko 3). Prosentuaalisesti rottweilereiden rekisteröinnit ovat laskeneet vuosina 2015–2025 n.30 %. Tuontikoirien lukumäärät ovat kuitenkin pysyneet vuosien myötä 15–31 koiraa vuodessa rodun rekisteröintimääristä huolimatta. Vuonna 2025 tuontikoirien osuus oli 7,46 %, kun taas vuonna 2015 tuontikoirien osuus oli 5,74 %.

Suomessa rottweilerin jalostukseen käytetään niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin uroksia. Viime vuosina tuontiuroksia ja ulkomaalaisia uroksia on käytetty yhä enemmän jalostukseen. Vuonna 2025 jalostukseen käytettiin 9 kotimaista urosta, 7 tuontiurosta ja 7 ulkomaista urosta (Taulukko 2). Tuontinarttujen osuus jalostuksessa on huomattavasti pienempi kuin tuontiurosten. Vuonna 2025 jalostukseen käytetystä 37 nartusta tuontinarttuja oli 7.

Tänä päivänä keskimääräisesti jalostuksessa käytettyjen urosten ja narttujen keski-ikä on n. 4–5 vuotta, joka on varsin hyvä jalostuskoiran käyttöikä. Keski-ikä on pysynyt kutakuinkin samana usean vuoden ajan. Urosten jalostuskäytössä suositellaan käytettäväksi yli 4-vuotiasta urosta, jotta sen ominaisuuksista saadaan tarpeeksi tietoa, koska tyyppillisin ikä perinnöllisten sairauksien puhkeamiselle on 3–4 vuotta. Rottweiler on myös hitaasti kehittyvä rotu niin luonteen kuin ulkomuotonsa osalta, jonka vuoksi on ihanteellista, että jalostuskoirien keski-ikä on tällä tasolla millä se nykyisin on.

Taulukko 3. Vuositilasto – rekisteröinnit 2011–2025

Vuositalasto rekisteröinnit	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Pennut (kotimaiset)	186	259	250	350	319	235	303	357	356	309	345	271	348	373	324
Tuonnit	15	28	31	29	20	18	22	31	21	25	21	25	20	36	32
Rekisteröinnit yht.	201	287	281	379	339	253	325	388	377	334	366	296	368	409	356
Pentueet	37	43	41	59	51	36	43	58	53	53	48	47	57	62	49
Pentuekoko	5,0	6,0	6,1	5,9	6,3	6,5	7,0	6,2	6,7	5,8	7,2	5,8	6,1	6,0	6,6
Kasvattajat	30	39	31	42	44	31	35	40	41	46	40	41	52	51	46

jalostukseen käytetyt eri urokset

- kaikki	23	29	31	38	40	31	35	47	39	38	33	36	44	48	40
- kotimaiset	9	15	14	25	24	18	18	22	19	19	16	20	27	31	24
- tuonnit	7	8	9	7	5	5	7	7	9	9	11	10	8	8	10
- ulkomaiset	7	6	8	6	11	8	10	18	11	10	6	6	9	9	6
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 10 kk	5 v	5 v 5 kk	4 v 6 kk	4 v 11 kk	5 v 8 kk	4 v 6 kk	4 v 8 kk	4 v 10 kk	4 v 9 kk	4 v 11 kk	4 v 5 kk	4 v 7 kk	5 v 3 kk	4 v 8 kk

jalostukseen käytetyt eri nartut

- kaikki	37	43	41	59	51	35	43	57	53	52	48	47	57	60	49
- kotimaiset	30	29	35	50	41	29	35	49	42	45	39	41	48	52	44
- tuonnit	7	14	6	9	10	6	8	8	11	7	9	6	9	8	5
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 5 kk	4 v 3 kk	3 v 11 kk	3 v 8 kk	3 v 7 kk	4 v 1 kk	4 v 4 kk	4 v	4 v	4 v	4 v 6 kk	4 v 2 kk	4 v 2 kk	4 v 4 kk	4 v
Isoisät	49	58	61	77	71	52	55	72	71	72	65	62	73	85	68
Isoäidit	56	62	64	76	75	61	64	84	78	76	69	62	82	98	80
Sukusiitosprosentti	1,02 %	1,18 %	0,93 %	1,43 %	1,18 %	0,87 %	0,71 %	1,23 %	0,83 %	0,71 %	1,21 %	1,14 %	1,49 %	1,34 %	1,06 %

Sukusiitos

MMT Katariina Mäki 5.8.2013

Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, usein resessiiviset alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisia geenipareja Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %. Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämisvarmoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitetykin eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole. Haitat alkavat näkyä, kun sukusiitosaste ylittää 10 %

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta.

Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä. Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvimäärällä. Jalostuksessa suositellaan neljän - viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %.

Rottweilerin sukusiitos

Rottweilerin sukusiitosaste on ollut vuosina 2000–2010 2,05 % ja vuosina 2011–2020 1,06 %. Vuosina 2021–2025 sukusiitosaste on ollut 1,15 %. Sukusiitosaste on saatu Kennelliiton jalostustietojärjestelmästä, sukusiitosaste on muilla kuin kotimaisilla roduilla laskettu puutteellisen sukupolvitiedon mukaan, joten se on aliarvio todellisesta tilanteesta. Tuontikoirien ison osuuden takia luku on todennäköisesti alakanttiin. Viime vuosina sukusiitosaste on laskenut tuontikoirien ja ulkomaisten urosten jalostuskäytön lisääntymisen myötä, mutta ulkomaisten sukupuukoirien ollessa jalostustietojärjestelmässä usealla eri rekisterinumerolla, antaa se virheellistä tietoa ulkomaisten koirien vaikutuksesta todelliseen sukusiitosasteeseen.

Taulukko 4. Rottweilerin sukusiitos

ROTTWEILER SUKUSIITOSASTE	
2025	1,02 %
2024	1,18 %
2023	0,93 %
2022	1,43 %
2021	1,18 %
2020	0,87 %
2019	0,71 %
2018	1,23 %
2017	0,83 %
2016	0,71 %

4.1.2 Jalostuspohja

Jalostustietojärjestelmän jalostuspohja per sukupolvi -luvut on laskettu nelivuotisjaksoilta. Viimeinen kussakin jaksossa mukana oleva vuosi on se, jonka kohdalla tieto näkyy. Esimerkiksi vuoden 2025 luvut on laskettu vuosien 2022–2025 ajalta.

Taulukko 5. Jalostuspohja per sukupolvi

Vuositilasto – jalostuspohja															
	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Per vuosi															
- pentueet	37	43	41	59	51	36	43	58	53	53	48	47	57	62	49
- jalostukseen käytetyt eri urokset	23	29	31	38	40	31	35	47	39	38	33	36	44	48	40
- jalostukseen käytetyt eri nartut	37	43	41	59	51	35	43	57	53	52	48	47	57	60	49
- isät/emät	0,62	0,67	0,76	0,64	0,78	0,89	0,81	0,82	0,74	0,73	0,69	0,77	0,77	0,80	0,82
- tehollinen populaatio	41 (55 %)	49 (57 %)	49 (60 %)	66 (56 %)	62 (61 %)	45 (62 %)	53 (62 %)	71 (61 %)	63 (59 %)	62 (58 %)	56 (58 %)	57 (61 %)	69 (61 %)	74 (60 %)	61 (62 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	0 %	1 %	3 %	1 %	3 %	4 %	4 %	11 %	6 %	6 %	6 %	13 %	8 %	6 %	6 %
- nartuista käytetty jalostukseen	0 %	1 %	2 %	10 %	14 %	14 %	17 %	21 %	12 %	14 %	15 %	21 %	18 %	17 %	13 %
Per sukupolvi (4 vuotta)															
- pentueet	180	194	187	189	188	190	207	212	201	205	214	215	241	258	280
- jalostukseen käytetyt eri urokset	83	94	99	109	119	112	115	113	102	100	105	118	133	149	155
- jalostukseen käytetyt eri nartut	132	143	141	145	145	133	147	165	155	152	149	161	181	192	224
- isät/emät	0,63	0,66	0,70	0,75	0,82	0,84	0,78	0,68	0,66	0,66	0,70	0,73	0,73	0,78	0,69
- tehollinen populaatio	147 (41 %)	162 (42 %)	165 (44 %)	174 (46 %)	180 (48 %)	167 (44 %)	179 (43 %)	191 (45 %)	176 (44 %)	173 (42 %)	174 (41 %)	191 (44 %)	215 (45 %)	234 (45 %)	260 (46 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	1 %	2 %	3 %	3 %	6 %	7 %	7 %	7 %	7 %	8 %	8 %	8 %	7 %	6 %	6 %
- nartuista käytetty jalostukseen	4 %	7 %	10 %	14 %	17 %	16 %	16 %	16 %	15 %	17 %	18 %	17 %	15 %	13 %	12 %

Tehollinen populaatiokoko

MMT Katariina Mäki 31.10.2013

Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Laskelmat tehdään sukupolvea kohden

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla kolmesta neljään ja käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on

enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä. Jalostuskoirien

lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät.

Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentakaavaa on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät. Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $N_e = 4 * N_u * N_n / (2 * N_u + N_n)$, jossa

- N_u on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten ja
- N_n neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla.

Paras tapa säilyttää perinnöllistä vaihtelua ja estää perinnöllisten sairauksien kasaantuminen on välttää yksittäisen yksilön runsasta jalostuskäyttöä

Jos rodun tehollinen koko on alle 50–100, rodusta häviää geenimuotoja niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta. Silloin on keskityttävä säilyttämään mahdollisimman monen yksilön geenejä käyttämällä mahdollisimman useaa eri koiraa jalostukseen ja huolehtimalla, että niiden jälkeläismäärät pysyvät tasaisina. Toisaalta suurimmalla osalla roduistamme on kantoja myös ulkomailla, jolloin voi olla mahdollista tuoda maahan ”uutta verta”. Monella rodulla ulkomailta ei kuitenkaan ole saatavissa sen erilaisempaa geenimateriaalia kuin kotimaastakaan.

Rottweilerin tehollisessa populaatiossa on vuosittaista vaihtelua noin 22 prosenttiyksikön verran (Taulukko 5). Viimeisen viiden vuoden aikana tehollinen populaatio on ollut laskusuhdanteinen. Luku on ollut tänä aika korkeimmillaan 180 vuonna 2021 ja heikoimmillaan vuonna 2025, jolloin luku oli 147. Neljän sukupolven mukaan laskettu tehollinen populaatio (147) on vielä turvallisella alueella, mutta vuositilastossa rodun tehollinen populaatio on huolestuttavan alhaalla.

Tehollinen populaatio on lähes verrannollinen laskeviin rekisteröintimääriin. Rodun tehollinen populaatio laskee sitä mukaa, mitä enemmän jalostuksen käytetään yhtä ja samaa urosta tai sukulinjaa. Koko populaatioon nähden jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen määrä on hyvin pieni. Uroksia käytetään jalostukseen keskimäärin vain 3,6 %, kun puolestaan nartuista käytetään jalostukseen keskimäärin 11 %. Olisi erittäin tärkeää käyttää jalostukseen laajemmin eri sukulinjaisia uroksia ja narttuja, jotka täyttävät rodun jalostuskriteerit, jotta rodun tehollinen populaatio saadaan pidettyä edes nykyisellä tasolla.

Kun isien lukumäärä jaetaan emien lukumäärällä, saadaan suhdeluku, joka kuvaa kannan jalostuskäytön monipuolisuutta ja sitä kautta myös tehollista kannan kokoa. Kun suhde on yksi, eli uroksia käytetään yhtä paljon kuin narttuja, säilyy monimuotoisuutta tehokkaimmin. Rottweilerilla tämä suhde on ollut sukupolven 2016–2025 aikana 0,64–0,89 (Taulukko 4).

Jalostuskoirien käyttömäärät

Taulukoissa 6 ja 7 on esitetty 12 vuoden käytetyimpien jalostuskoirien määrä, ja joukkoon mahtuu tuontikoiria kumpaankin sukupuoleen. Uroksista kuusi on tuontikoiria, nartuista neljä.

2006 voimaan astuneen PEVISA:n myötä rodulle asetettiin jalostuskiintiö. Yksittäisellä uroksella tai nartulla ei rekisteröintihetkellä saa olla yli 60 rekisteröityä pentua, kuitenkin viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kokonaisuudessaan. Taulukossa 6 yksi uros ylittää tämän rajan, ja osalla uroksista tämä raja on hyvin lähellä.

Osalla uroksista ja nartuista on myös runsaasti toisen polven jälkeläisiä.

Taulukko 6. Viimeisen 12 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 15 urosta

ROTTWEILER JALOSTUSUROKSET

2014-2025		Tilastointiaikana				Toisessa polvessa		Yhteensä	
Uros		Pentueita	Pentuja	osuus	kumulat.%	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	EZOP VOM HAUSE ROTTIK Tuonti, Tuontimaa Puola Zorro Ekland & Myra Blackrosesrot	8	62	1,75 %	2 %	9	66	8	62
2	BUMBAN BLACK WEASEL Blitz vom Tamriel & Rottrobis Zmilla	10	57	1,61 %	3 %	2	16	10	57
3	GRAPPA VOM TUNIBERG Tuonti, Tuontimaa: Saksa Harkon vom Norderdiek & Hera Vom Schwaiger Rathaus	8	54	1,53 %	5 %	0	0	8	54
4	MUSTAN KONNUN CARIZARD Nightweiler Carlos & Balia	7	53	1,50 %	6 %	2	17	7	53
5	ANDO VOM HAUSE EDELSTEIN Tuonti, Tuontimaa: Kroatia Bomber od Lovrica & Farina vom Hause Edelstein	8	50	1,41 %	8 %	7	49	8	50
6	DEMO VOM HAUSE EDELSTEIN Tuonti, Tuontimaa: Kroatia Lex vom Hause Edelstein & Asi vom Hause Edelstein	7	47	1,33 %	9 %	11	71	7	47
7	MUSANTERIN QUMMITUS Boxlee Freaky & Musanterin Kerttu	7	46	1,30 %	10 %	12	59	7	46
8	SUNNY WONDERLAND CENTURION CROSSIN THE LINE Sumo House of Lazić & Roxroyal Hope	6	45	1,27 %	12 %	0	0	6	45
9	GUUCI VON HAUS DRAŽIČ Tuonti, Tuontimaa: Serbia Sting House of Lazić & Dida Von Haus Dražič	6	44	1,24 %	13 %	4	30	6	44
10	PAPITTAREN THEODEN Heizelwood Goda & Papittaren Ilana	8	43	1,21 %	14 %	13	59	8	43
11	MUSTAN KONNUN MIKÄ RÖLLI Kovan Onnen Tarzan & Mustan Konnun Bailey	7	42	1,19 %	15 %	0	0	7	42
12	MUSANTERIN QURKO Boxlee Freaky & Musanterin Kerttu	5	42	1,19 %	17 %	1	2	5	42
13	LEMMENMÄEN QULLE Gandalf Marstal & Oxa vom Haude Edelstein	5	42	1,19 %	18 %	6	50	5	42
14	CASH Tuonti, Tuontimaa: Italia Indios Dell'antico Guerriero & Raya Delle Corti Antiche	6	42	1,19 %	19 %	9	61	6	42
15	EMMA-KAARINAN BAM-BAM Damon aus der Espenstätte & Emma-Kaarinan Ninja	6	39	1,10 %	20 %	3	19	7	47

Taulukko 7. Viimeisen 12 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 15 narttua

ROTTWEILER JALOSTUSNARTUT

2014- 2025	Narttu	Tilastointiaikana			Toisessa polvessa		Yhteensä	
		Pentueita	Pentuja	%- osuus	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	FINNJÄNTANS OLIVIA Lilla Aftonstjärnas Ezor & Finnjántans Frida	4	35	0,99 %	0	0	4	35
2	FINNMAIDEN'S YOU COULD BE MINE Demo vom Hause Edelstein & Finnmaiden's Mamma Mia	3	32	0,90 %	1	9	3	32
3	ROXROYAL CASCADA Shakalakan Arman & Mighty Titan's Hubbub	4	32	0,90 %	0	0	4	32
4	SUNNY WONDERLAND BRAVEHEART BIG TROUBLE BEAUTY Ando vom Hause Edelstein & Maya od Stanimirovica	3	31	0,88 %	0	0	3	31
5	MUSANTERIN WIRKKU Heizelwood Iron & Musanterin Rommi	4	29	0,82 %	1	2	4	29
6	TER WAELE UNELMA Tuonti, Tuontimaa Alankomaat Rasty von St. Niclas & Hydra vom Königsforst	4	28	0,79 %	0	0	4	28
7	KOVAN ONNEN MULAN Gil von Hause Milsped & Nightweiler Cara	4	28	0,79 %	16	107	4	28
8	LIZA VOM DUNVANHOF Tuonti, Tuontimaa: Alankomaat Balou vom Norderdiek & Noxama von Hause Sommer	3	27	0,76 %	1	5	3	27
9	ROMANA VOM WISSMANNPLATZ Tuonti, Tuontimaa: Kroatia Eros vom Hause Edelstein & Mona vom Wissmann Platz	3	27	0,76 %	0	0	3	27
10	MIDNIGHTWEILER AINA INKERI ANKEINEN Lunatix Black Diamond & Midnightweiler Ykköstyttö	3	26	0,73 %	0	0	3	26
11	PAASI-FANTIN FAVOLOSA CASSIOPEIA Demo vom Hause Edelstein & Roxroyal Destiny	4	26	0,73 %	0	0	4	26
12	HEIZELWOOD IVETT Boss vom Kriegsdamm & Heizelwood Chiquita	3	26	0,73 %	2	10	3	26
13	YÖRNILÄN RUSINANTTE Arenzo & Yörnälän Miina	3	26	0,73 %	8	51	3	26
14	MAYA OD STANIMIROVICA Tuonti, Tuontimaa: Serbia Bacio von der Burg Weibertreu & Ad-Dirah Zola	3	25	0,71 %	10	71	3	25
15	RIVERSLOPE'S QUEEN Rebel Riot's Anarchist & Zuma vom Amtsbach	3	25	0,71 %	1	7	3	25

Jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

Taulukossa 6 ja 7 jalostukseen käytetyissä uroksissa ja nartuissa löytyy niin isä-tytär ja äiti- tytär-suhteita kuin myös puolisisaruksia ja muitakin kaukaisempia sukulaisuuksia runsaasti. On huomioitavaa, että Ando Von Hause Edelstein äiti on Demo Vom Hause Edelsteinin isoäiti. Näillä uroksilla on käytetyimpien narttujen puolelta 3 tytärtä (Demo 2 ja Ando 1).

Nartuissa kymmenestä eniten käytetystä nartusta löytyy yksi äiti ja tytär -sukulaisuus Sunny Wonderland Braveheart Big Trouble Beauty (isä Ando Vom Hause Edelstein) & Maya Od Stanimirovica) sekä puolisisarukset Paasi-Fantin Favolosa Cassiopeia & Finnmaiden's You Could Be Mine).

Taulukossa 8 on esitetty neljän vuoden aikana 15 eniten jalostukseen käytettyä urosta. Tuontikoiria käytetyistä uroksista on kuusi, ja tuontimaina ovat Puola, Norja, Kroatia, Belgia ja Saksa. Muut käytetyt urokset ovat kotimaisia, joista seitsemän uroksen toinen tai molemmat vanhemmat ovat ulkomaisia tai tuontikoiria.

Viimeisen sukupolven aikana (sukupolvi 2021–2025) on rekisteröity 1487 pentua (Taulukko 2). Tästä luvusta pystytään laskemaan suositeltu yhden koiran elinaikanaan jättämä jälkeläismäärä (2–3 % sukupolvesta), mikä tällöin on rottweilerilla 29–45 pentua. Korkein suositeltu raja 45 pentua ylittyy kahdella (Taulukko 7)

uroksella. Tuloksessa on otettava huomioon, että kyseisiä uroksia on vielä mahdollista käyttää jalostuksessa, koska kiintiöt eivät ole täynnä.

Huomionarvoista on myös urosten läheiset sukulaissuhteet. Taulukossa (Taulukko 8) on Lemmenmäen Xon, Rott Power Karma Is A Devil ja Ezop Vom Hause Rottik, joiden kaikkien isä on Zorro Ekland. Myös Ezop Vom Hause Rottikin poika Black Happies Thunderstruck löytyy taulukosta 7. Näistä uroksista jo kahdella on jälkeläisiä toisessa polvessa yhteensä 74kpl

Lisäksi taulukosta 8 löytyvien Ecco Ekland ja Ezop Von Hause Rottik vanhemmat Yoko Ekland ja Zorro Ekland ovat puolisisarusia

Seuraavien tietojen valossa voidaan todeta syy rodun tehollisen populaatiokoon viime vuosien laskusuuntaan. Koska viimeisen neljän vuoden aikana on käytetty runsaasti samoja sukulinjoja ja vain tiettyjä uroksia, voidaan odottaa tehollisen populaation laskevan myös tulevaisuudessa.

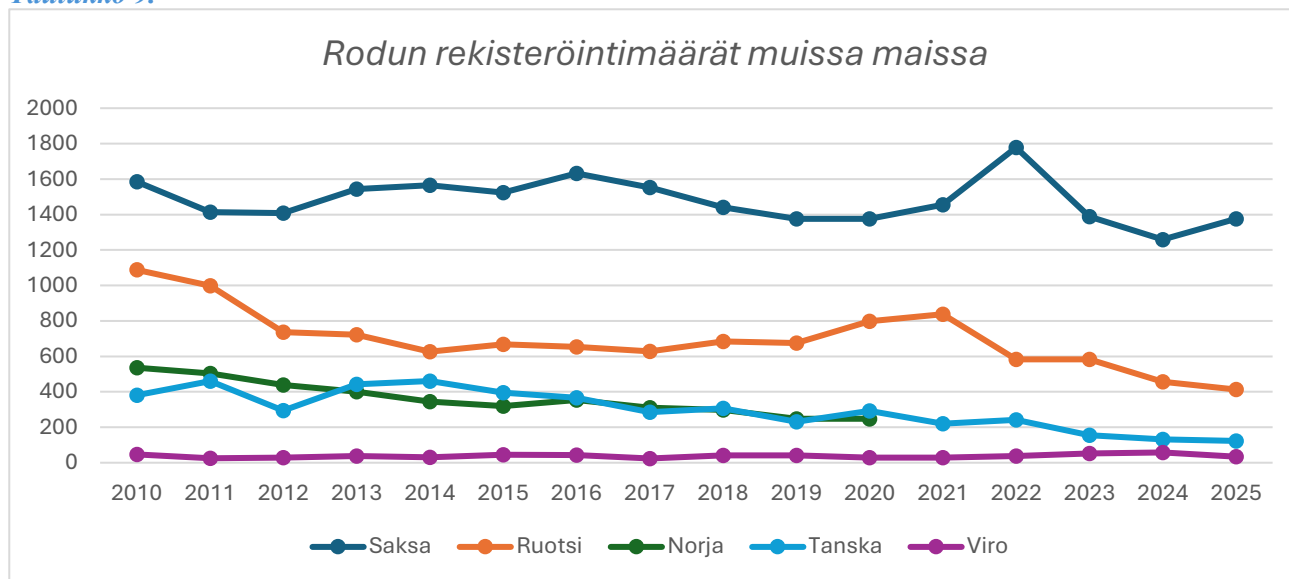
Taulukko 8. Viimeisen 4 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 15 urosta

ROTTWEILER JALOSTUSUROKSET

	2022-2025	Tilastointiaikana				Toisessa polvessa		Yhteensä	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	kumulat.%	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	GRAPPA VOM TUNIBERG Tuonti, Tuontimaa: Saksa Harkon vom Norderdiek & Hera Vom Schwaiger Rathaus	8	54	5,17 %	5 %	0	0	8	54
2	BUMBAN BLACK WEASEL Blitz vom Tamriel & Rottobis Zmilla	9	49	4,69 %	10 %	2	16	10	57
3	EZOP VOM HAUSE ROTTIK Tuonti, Tuontimaa: Puola Zorro Ekland & Myna Blackrosesrot	5	41	3,92 %	14 %	9	66	8	62
4	ECCO EKLAND Tuonti, Tuontimaa: Puola Mauser of Nicola's Lion & Yoko Ekland	7	35	3,35 %	17 %	2	8	7	35
5	FINNWAYS ISO Papittaren Theoden & Finnways Dolly	5	30	2,87 %	20 %	2	7	7	32
6	ROTT POWER KARMA IS A DEVIL Zorro Ekland & Rott Power Fizzie	6	29	2,78 %	23 %	0	0	6	29
7	FINNWAYS HAWK Cash & Finnways Dolly	3	27	2,58 %	25 %	0	0	3	27
8	HEIZELWOOD RED Indios Dell'antico Guerriero & Heizelwood Kara	6	27	2,58 %	28 %	3	15	6	27
9	BOND VON DER BLAUEN WELLE Tuonti, Tuontimaa: Kroatia Electro Impressive Cro Rott & Fancy Od Vadanora	3	27	2,58 %	31 %	0	0	3	27
10	PAASI-FANTIN KING OF THE MIDNIGHTSUN Rott Power Fant & Midnightweiler Very Precious	4	27	2,58 %	33 %	0	0	4	27
11	ROTT POWER IHIMEMIES IPPE Heitah's Logos & Rott Power Cheer	5	26	2,49 %	36 %	0	0	5	26
12	UNCAS FROM HOUSE ESRO Tuonti, Tuontimaa: Belgia Camillo vom Arenberger Land & Boxlee Rhisa	3	26	2,49 %	38 %	0	0	3	26
13	BLACK HAPPIES THUNDERSTRUCK Ezop vom Hause Rottik & Korida Vipera Box	4	24	2,30 %	40 %	0	0	4	24
14	LEMMENMÄEN XON Zorro Ekland & Lemmenmäen Usva	4	24	2,30 %	43 %	0	0	4	24
15	WICKED GAME ICE Tuonti, Tuontimaa: Norja Ives vom Räuberweg & Hellastar Xana	4	22	2,11 %	45 %	0	0	5	33

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

Taulukko 9.

Ulkomaalaisten koirien jalostuskäyttö

Rottweilerilla on ollut käytössä pysyvä poikkeuslupa 31.12.2015 alkaen, joka on mahdollistanut ulkomaalaisen uroksen jalostuskäytön, vaikka tältä puuttuisi silmäpeilaus ja luonnetta mittaava testitulos. Tämä ei kuitenkaan ole koskenut ruotsalaisia ja norjalaisia uroksia. Myös Ruotsin ja Norjan luopuessa silmätutkimuspakosta jalostukseen käytettävillä koirilla, päivitettiin (6.4.2020) rotukohtaisia erityisehtoja seuraavasti: Ulkomaiselta urokselta ei vaadita silmätulosta, luonnetestiä tai MH:ta. Ruotsalaisilta ja norjalaisilta uroksilta vaaditaan luonnearvio. Luonnearvioksi Ruotsista hyväksytään MH-tulos tai KORAD-titteli ja Norjasta MH-tulos, ei muita luonnetestejä. 1.1.2027 voimaan tulevan PEVISA-ohjelman muutoksen jälkeen Suomessa ei enää vaadita silmäpeilauslausuntoa.

Katsottaessa rodun tehollisen populaation kehitystä Suomessa, on pysyvä poikkeuslupa ollut erittäin tärkeä rottweilereille. Se on yksi työkalu monipuolisen jalostusmateriaalin ylläpitämiseksi, jotta tehollinen populaatio pysyy riittävän suurena. 1.1.2016 muuttui ulkomaisia uroksia koskeva pysyvä poikkeuslupa siten, että pysyvä poikkeuslupa koskee vain 2 pentuetta, 2 pentueen jälkeen kasvattajan tulee aina hakea astutukselle poikkeuslupa.

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Rodun rekisteröinnit ovat laskeneet viimeisen kymmenen vuoden aikana merkittävästi.

Tuontikoirien määrä on ollut tasainen viimeisten kymmenen vuoden aikana, jolloin näillä koirilla on ollut mahdollisuus rikastuttaa suomalaista rottweilerpopulaatiota. Rottweilerin rekisteröintimäärät ovat olleet laskusuhdanteiset myös muissa Pohjoismaissa.

Jalostuksen tavoitteena populaatorakenteen osalta on ylläpitää perinnöllistä vaihtelua. Uroksia ja narttuja tulisi käyttää mahdollisimman tasaisesti jalostukseen. Jalostuskoiria tulisi saada käyttöön myös muista kuin yksistä ja samoista sukulinjoista. Rotumme tehollinen populaatio on vielä turvallisella alueella, mutta vuositilastollisesti aletaan liikkua lähellä liian pientä lukua.

Vierassukuisten urosten jalostuskäyttöä pitäisi suosia.

Olisi suositeltavaa, että tulevaisuudessa suurempi osa kotimaisista uroksista päätyisi jalostuskäyttöön. Jotta kotimaisia uroksia pystyttäisiin käyttämään jalostukseen aiempaa laajemmin, tulisi kasvattajien ja urosten omistajien kiinnittää huomiota urostensa entistä aktiivisempaan tutkimiseen ja testaamiseen, jotta useampi uros täyttäisi rodun vaatimat PEVISA-ehdot.

Edellä esitettyjen tilastojen perusteella voimme todeta, että maassamme esiintyy yksittäisten urosten, narttujen ja sukulinjojen liikkakäyttöä edelleen.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Rottweilerin rotumääritelmä kertoo seuraavasti rottweilerin luonteesta:

Pohjimmiltaan ystävällinen ja rauhallinen, lapsirakas, kiintyvä, kuuliainen, ohjattava ja työskentelyhaluinen. Olemuksesta kuvastuu alkukantaisuus: käytös on itsevarmaa, lujahermoista ja pelotonta. Rottweiler tarkkailee ympäristöään hyvin valppaasti.

Rotumääritelmän mukainen käyttötarkoitus on seura-, palvelus-, ja käyttökoira.

Rotumääritelmän mukaisesti vihaisuus tai liiallinen arkuus ovat luonteen osalta hylkääviä virheitä.

4.2.2 Jakautuminen näyttely-/ käyttö-/ tms. –linjoihin

Rottweiler ei ole jakautunut näyttely- ja käyttölinjoihin. Tämä on hyvä asia, sillä linjajako ei ole toivottavaa. Rotujärjestö pyrkii siihen, etteivät ääripäät korostuisi. Kuitenkin kasvattajat painottavat kasvatustyössään hieman eri asioita.

4.2.3. PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien kuvaus

Rottweilereiden ensimmäinen PEVISA-ohjelma, jossa on ollut rajoituksia jalostuskäytölle luonneominaisuuksien suhteen, astui voimaan 2011. Tällöin rekisteröinnin ehdoksi asetettiin suoritettu LT- tai MH-testi, keskeytettyä testiä ei hyväksytä.

Rottweilereiden ensimmäinen PEVISA-ohjelma, jossa on ollut rajoituksia jalostuskäytölle luonneominaisuuksien suhteen, astui voimaan 2011. Tällöin rekisteröinnin ehdoksi asetettiin suoritettu luonnetesti tai MH-kuvaus, keskeytettyä testiä/kuvausta ei hyväksytä.

Uudessa, 1.1.2027 voimaan astuvassa PEVISA-ohjelmassa säilytettiin vaatimus luonnetta mittaavien luonnetestin tai MH-kuvauksen suorittamisesta rekisteröinnin ehtona. Lisäksi 1.1.2027 alkaen MH-kuvauksessa osio ampuminen on suoritettava, jotta kuvaus hyväksytään. Suomen FI-rekisterissä olevalle koiralle hyväksytään Ruotsissa tai Norjassa hyväksytysti suoritettu MH-kuvaus.

Tällä tavoitellaan edelleen kertyvää tietoa testatuista/kuvatuista koirista ja niiden jälkeläisistä, jotta voidaan seurata luonteen kehittymistä luonnetta mittaavien arviointimenetelmien voimaan tulemisen jälkeen, ja verrata tuloksia ennen rajoitusta saatuihin tuloksiin. Näin pystytään myös seuraamaan rodun luonteen säilymistä rodulle tyypillisenä.

Käyttöominaisuuksien mittaamiselle ei ole PEVISA-ohjelmassa mitään pakollisia mittareita.

4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Rotumääritelmän mukaan rottweilerin käyttäytymisestä tulee selvästi ilmetä koiran hyvähermoisuus, vakaus, voima ja lujuus. Rodun käyttäytymisessä näkyy kohtuullinen dominanssi (halu hallita).

Rottweiler on monipuolinen harrastuskoira. Se soveltuu kaikkiin Suomessa oleviin kansallisiin ja kansainvälisiin palveluskoiralajeihin. Näissä tehtävissä se saa purkaa energiaansa ohjatusti ja sen luontainen työskentelyhalu tulee tyydytettyä.

Rotu soveltuu myös seurakoiraksi, mikäli koira saa heti pennusta lähtien riittävän ja asiantuntevan perustotelevaisuuskoulutuksen. Eryteisesti seurakoirana ollessaan rottweiler tarvitsee jonkinlaista tehtävää ja runsaasti liikuntaa. Ilman riittävää koulutusta rottweiler voi aiheuttaa vaikeuksia omistajaperheelleen. Ongelmia koiran hallittavuuteen aiheuttaa erityisesti uroksilla ilmenevä dominanssi ja melko voimakas puolustushalu.

Rottweiler ei välttämättä hyväksy vierasta koiraa. Koiran omistajalla on mahdollisuus vaikuttaa kouluttamalla ja oikealla kotikasvatuksella koiran käyttäytymiseen.

Rottweilereilla ilmenee jonkin verran käytöshäiriöitä. Näiden syinä voivat olla kouluttamattoman tai väärin koulutetun koiran turhautuminen ja stressaantuminen, mutta myös puutteet koiran luonneominaisuuksissa. Arkaa tai aggressiivista koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Luonnetesti

Osasuoritus	Selitys
Toimintakyky	Koiran kyky hallita tekojaan huolimatta siitä, että se on joutunut pelon valtaan. Koira pystyy pelostaan huolimatta toimimaan oikealla tavalla ja tarvittaessa voittamaan pelkonsa päästäkseen päämääräänsä.
Terävyys	Ominaisuus, joka saa koiran reagoimaan aggressiivisesti sen tuntiensa itsensä uhatuksi.
Puolustushalu	Koiran synnynnäistä taipumusta hyökkäyksen tai hyökkäysyrityksen avulla aktiivisesti puolustaa itseään, laumaansa (ohjaaja) tai reviiriään.
Taisteluhalu	Koiran synnynnäinen taipumus nauttia taistelusta itsestään ilman, että se perustuisi aggressioon. Taisteluhalu on koiralla moottori, liikkeelle paneva voima.
Hemorakenne	Koiran synnynnäinen heikko- tai vahvahermoisuutta sen joutuessa voimakkaisiin ja vaihteleviin sisäisiin jännitystiloihin.
Temperamentti	Käyttäytymisen vilkkaus, huomiokyvyn nopeus (tarkkaavaisuus) sekä kyky sopeutua uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin.
Kovuus	Kovuudella tarkoitetaan koiran taipumusta muistaa tai olla muistamatta epämiellyttäviä kokemuksia.
Luoksepäästävyys	Koiran suhtautuminen vieraisiin henkilöihin.
Laukauspelottomuus	Koiran reagoiminen/suhtautuminen laukauksiin

Suomen Kennelliiton hyväksymät luonnetestisäännöt astuivat voimaan 1.6.1977 ja siitä alkaen on kyseistä luonnetestiä käytetty virallisesti koirien luonteen testaukseen Suomessa.

Testisääntöjä ja lomakkeita on uudistettu ja ajanmukaistettu vuosina 1996, 2007 ja 2015. Kokemuksen myötä todettiin, että arvioitaessa koirien luonnetta tarvitaan enemmän vaihtoehtoisia ilmaisia kuin mitä käytössä ollut lomake antoi. Pitää kuitenkin muistaa, että aina kun ihminen arvostelee, voi arvostelussa syntyä eroavaisuuksia.

Luonnetestissä arvioidaan yhdeksän eri luonteen osa-aluetta.

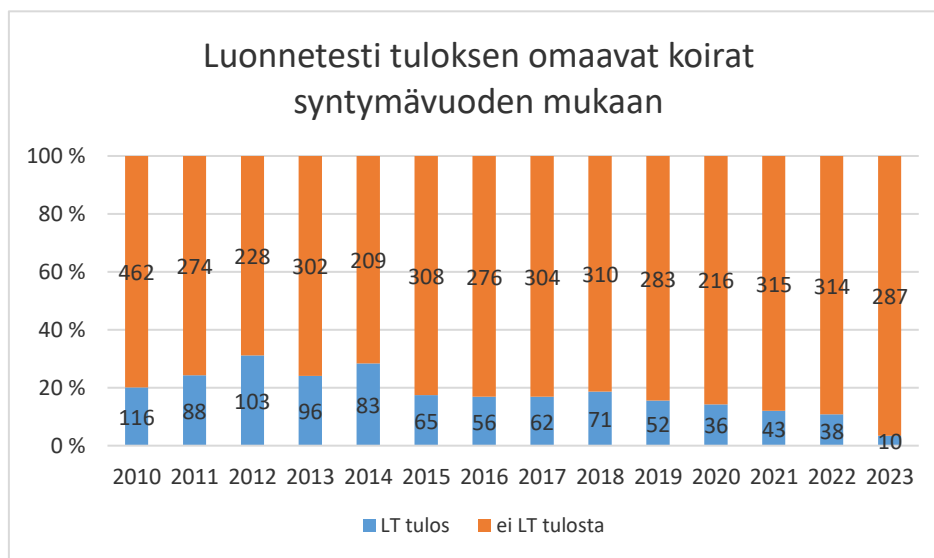
Rottweilereita on testattu luonnetestin alkuajoista lähtien, ja testeissä käy nykyisin noin 15–20 % rekisteröidyistä koirista (Taulukko 10). Pääsääntöisesti testatut koirat suorittavat luonnetestin hyväksytyin arvosanoin. Alle viisi prosenttia koirista joutuu keskeyttämään testin tai saa miinus pisteitä.

Yleisin syy hylkäämiselle tai keskeyttämiselle on hermorakenne. Muita syitä ovat pehmeys, toimintakyvyn puute ja aggressiivisuus tai arkuus.

Tulokset luonnetestin osalta ovat pysyneet hyvin samankaltaisina ottaen huomioon vuosittaisen vaihtelun. Todella harva rottweiler täyttää kokonaisuudessaan rodulle laaditun ihanneprofiilin luonnetestin osalta. Suurin osa koirista täyttää ihanneprofiilin terävyyden, puolustuskyvyn, luoksepäästävyuden ja laukauspelottomuuden osalta. Suurempia puutteita taas esiintyy toimintakyvyssä, hermorakenteessa ja kovuudessa. Kuitenkin näilläkin osa-alueilla suurin osa koirista saavuttaa vähintään +1 tuloksen (Taulukot 12, 16 ja 18). Ihanneprofiilia tulee tarkastella tulevaisuudessa, onko se realistinen.

Rotuyhdistyksen omissa jalostussuosituksissa koiran täytyy saada luonnetestistä vähintään +75 pistettä. Lisäksi hermorakenteesta, terävyydestä ja luoksepäästävydestä tulee saada vähintään arvosana +1. Myös laukaisupelottomuudesta pitää saada + -arvosana. Suosituksella yhdistys haluaa kannustaa rodun kasvattajia huomioimaan koirien luonteenominaisuudet ja suosimaan jalostuksessa luonteeltaan rotumääritelmämukaisia koiria.

Taulukko 10. Luonnetestin tulokset ja suosio

Taulukko 11. Rottweilerin luonnetestin rotuprofiili.

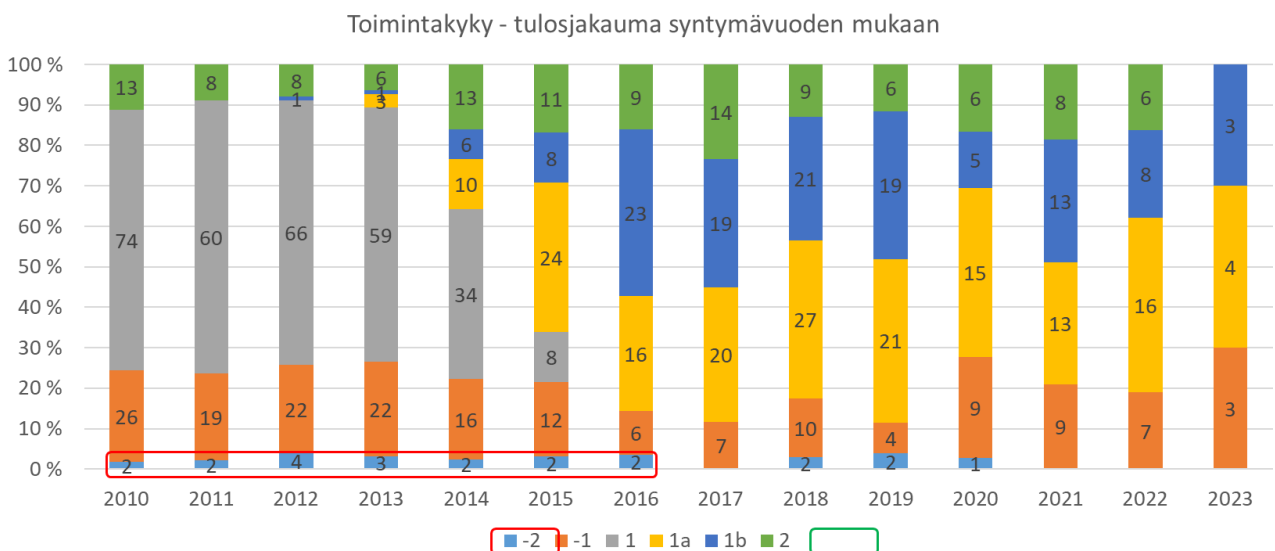
Vihreä kuvaa haluttua/toivottua tulosta, punainen taas ei toivottua testitulosta.

Suomen Rottweileryhdistyksen hallitus on kokouksessaan 13.11.2016 hyväksynyt Suomen Kennelliiton ehdottamat muutokset rotuprofiiliin.

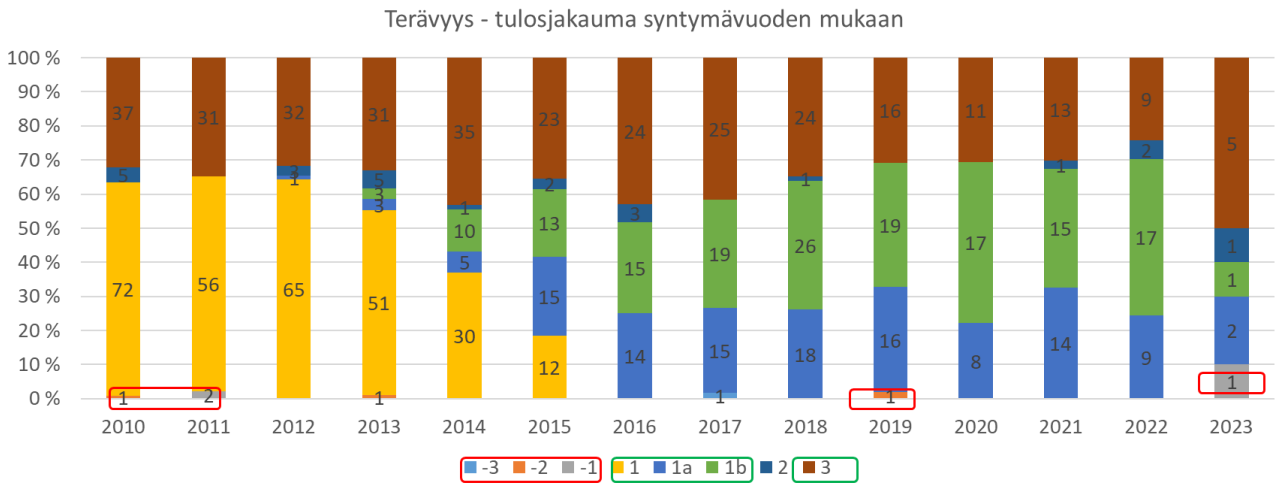
		Luonnetestin osa-alueen arvosana ja sen tarkoitus					
Osa-alue	3	2	1	-1	-2	-3	
I Toimintakyky	Suuri	Hyvä	Kohtuullinen	Pieni	Riittämätön	Toimintakyvytön	
II Terävyys	Kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua	Suuri ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua	Pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua	Pieni jäljelle jäävin hyökkäyshaluin	Kohtuullinen jäljelle jäävin hyökkäyshaluin	Suuri jäljelle jäävin hyökkäyshaluin	
III Puolustushalu	Kohtuullinen, hillitty	Suuri, hillitty	Pieni	Haluton	Erittäin suuri	Hillitsemätön	
IV Taisteluhalu	Suuri	Kohtuullinen	Erittäin suuri	Pieni	Riittämätön	Haluton	
V Hermorakenne	Tasapainoinen ja varma	Tasapainoinen	Hieman rauhaton	Vähän hermostunut	Hermostunut	Erittäin hermostunut	
VI Temperamentti	Vilkas	Kohtuullisen vilkas	Erittäin vilkas	a: Häiritsevän vilkas, b: Hieman välinpitämätön c: Impulsiivinen	Välinpitämätön	Apaattinen	
VII Kovuus	Kohtuullisen kova	Kova	Hieman pehmeä	Erittäin kova	Pehmeä	Erittäin pehmeä	
VIII Luoksepäästävyys	Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	a: Luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen, b: luoksepäästävä, hieman pidättyvä	Mielistelevä	Selvästi pidättyväinen	Hyökkäävä	Salakavala	
Laukauspelottomuus	+++ Laukausvarma	++ Laukauskokematon	+ Paukkuärtyisä	- laukaussaltis	- - Laukaussaltis		

Taulukot 12–24. Taulukko luonnetestin pisteistä osa-alueittain. Taulukoon ei ole laskettu keskeytettyjen tai hylättyjen suoritusten pisteitä.

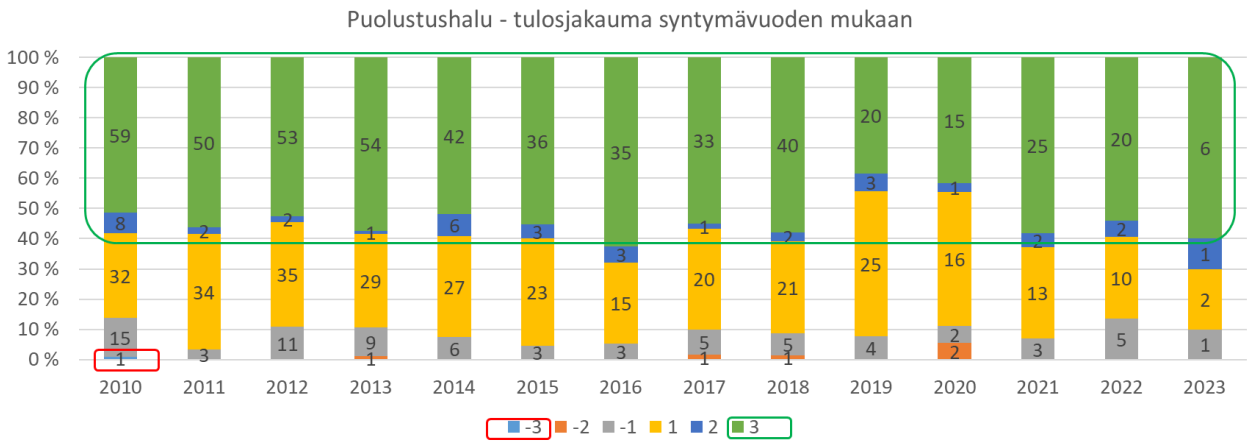
Taulukko 12.

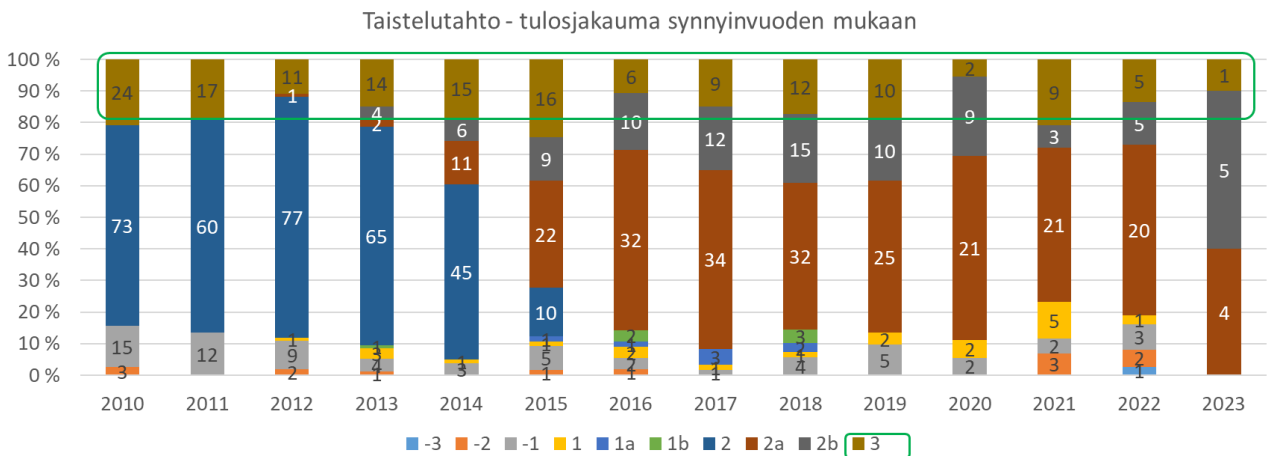
Taulukko 13.

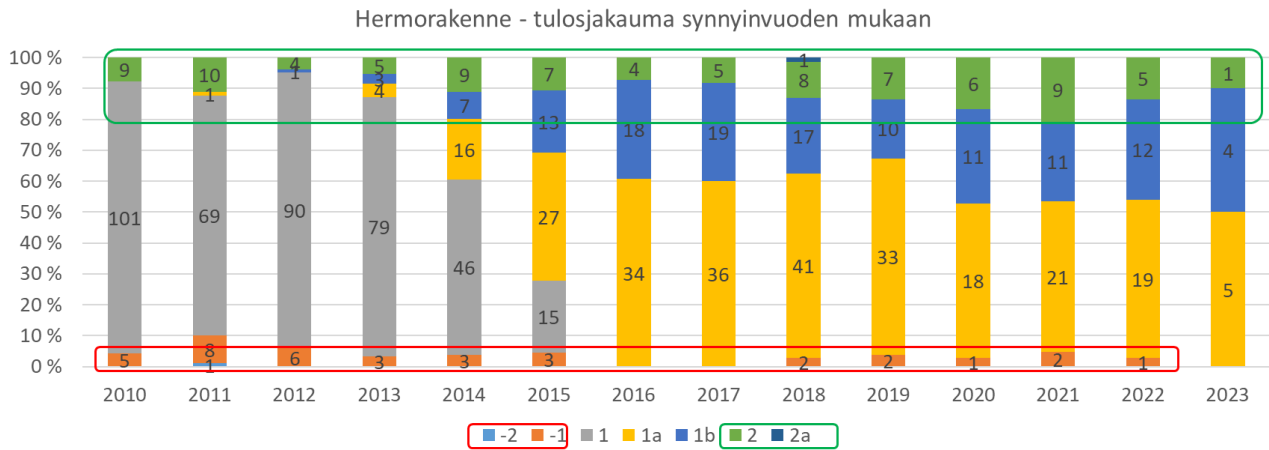
Taulukko 14

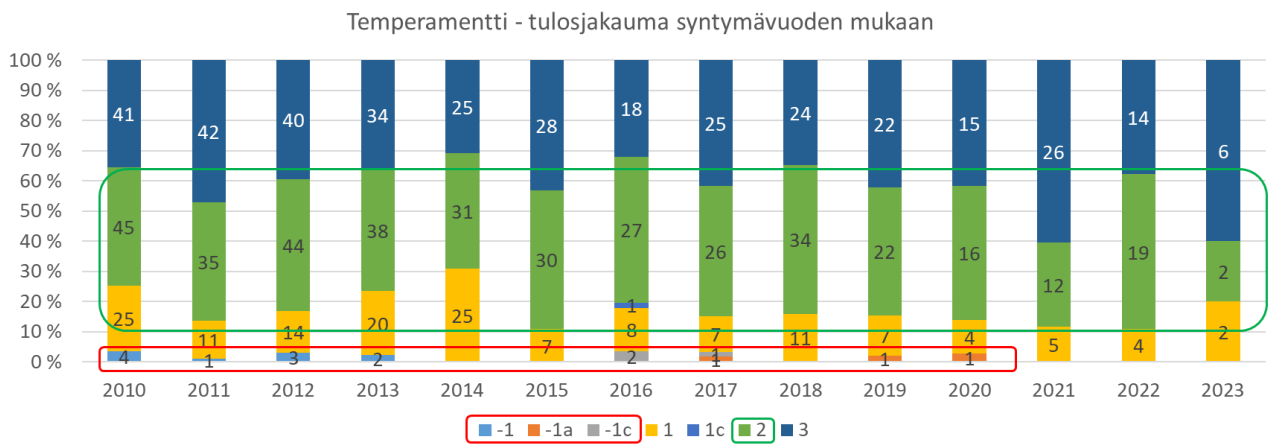
Taulukko 15.

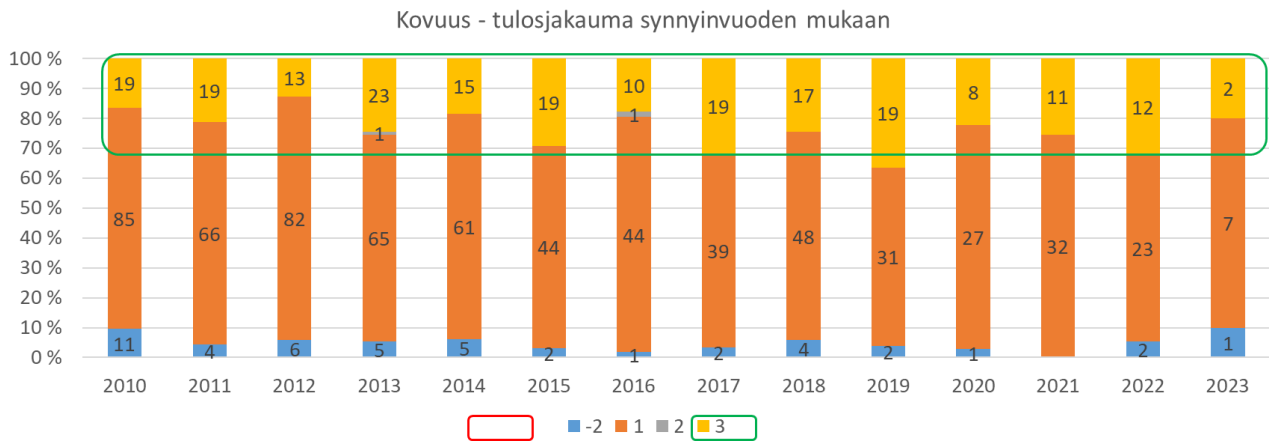
Taulukko 16.

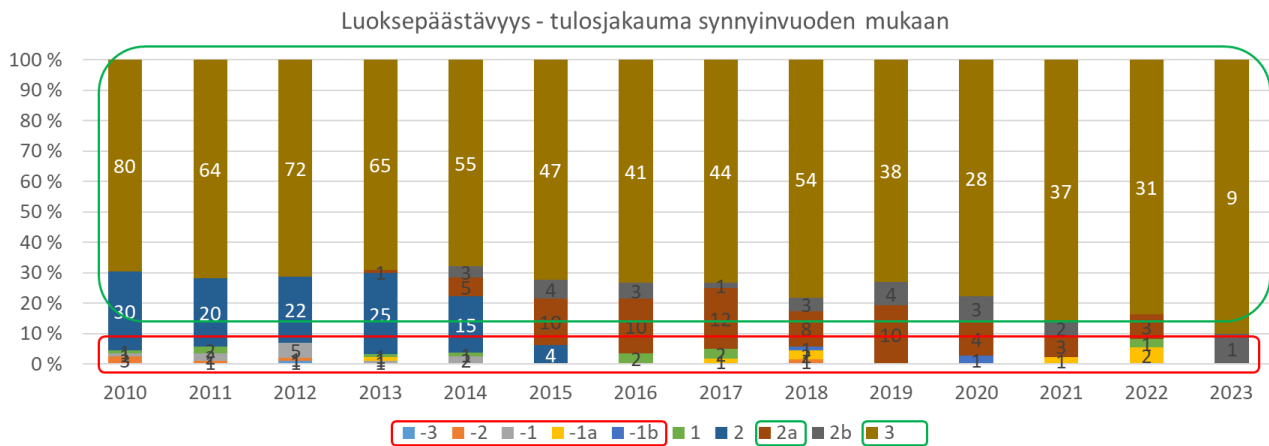
Taulukko 17.

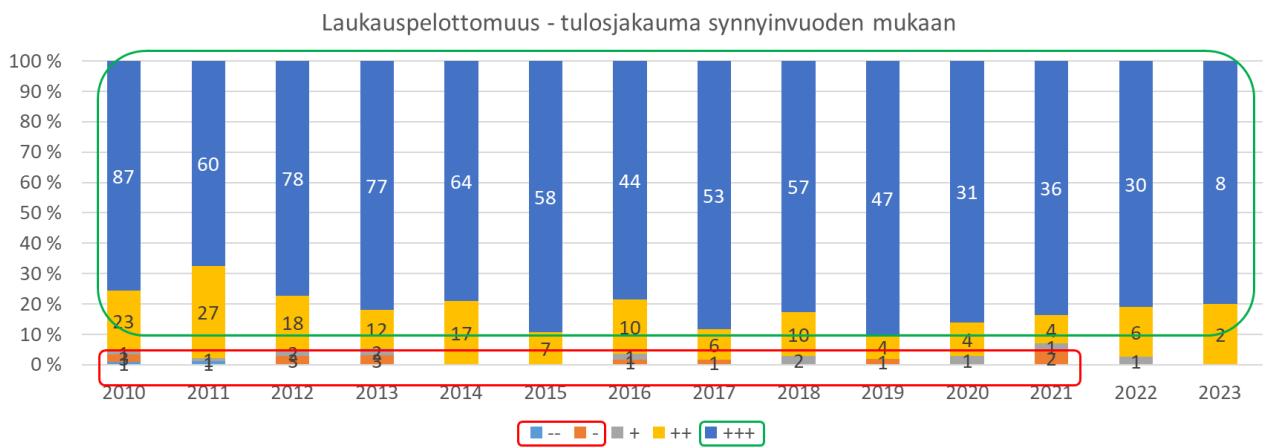
Taulukko 18.

Taulukko 19.

Taulukko 20.

MH-luonnekuvaus

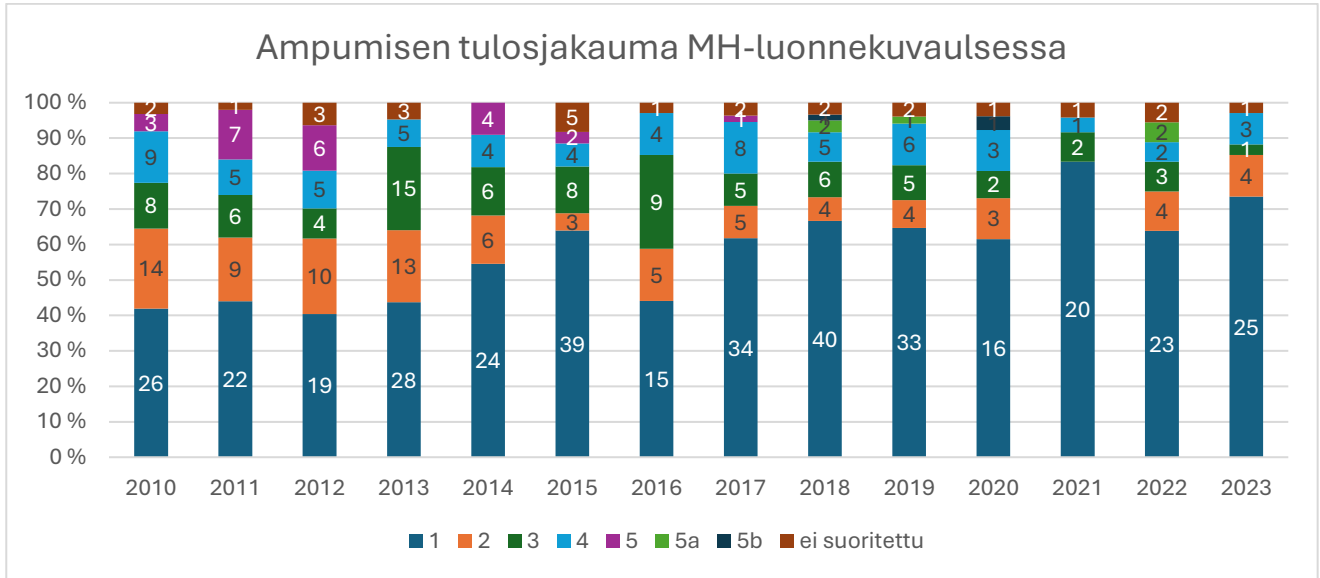
MH-luonnekuvaus on kehitetty ruotsalaisen luonnetestin pohjalta 1980-luvulla. 1.1.2010 luonnekuvaus tuli virallisesti hyväksytyksi testimuodoksi Suomessa. Rottweilereita alettiin testaamaan vuonna 2008. Luonnekuvaus koostuu kymmenestä eri kohdasta, joista jokaisessa on 1–5 testattavaa asiaa. MH-kuvauksen avulla voidaan saada selville yksilöiden sosiaalisuus, leikkihalukkuus, saalistushalukkuus, reagointi yllättäviin tapahtumiin näkö- ja kuuloaistin välityksellä sekä reagointi pitkään kestävään uhkaan.

MH-luonnekuvaus on nostanut suosiotaan rottweilerin luonnetta mittaavana testinä luonnetestin ohella. Luonnekuvauksessa käy tällä hetkellä noin 15 % rekisteröidyistä koirista (Taulukko 16). Näistä koirista valtaosa suorittaa testin ja alle 5 % joko keskeyttää tai hylätään. Sama koira voi käydä sekä luonnetestin että luonnekuvauksen.

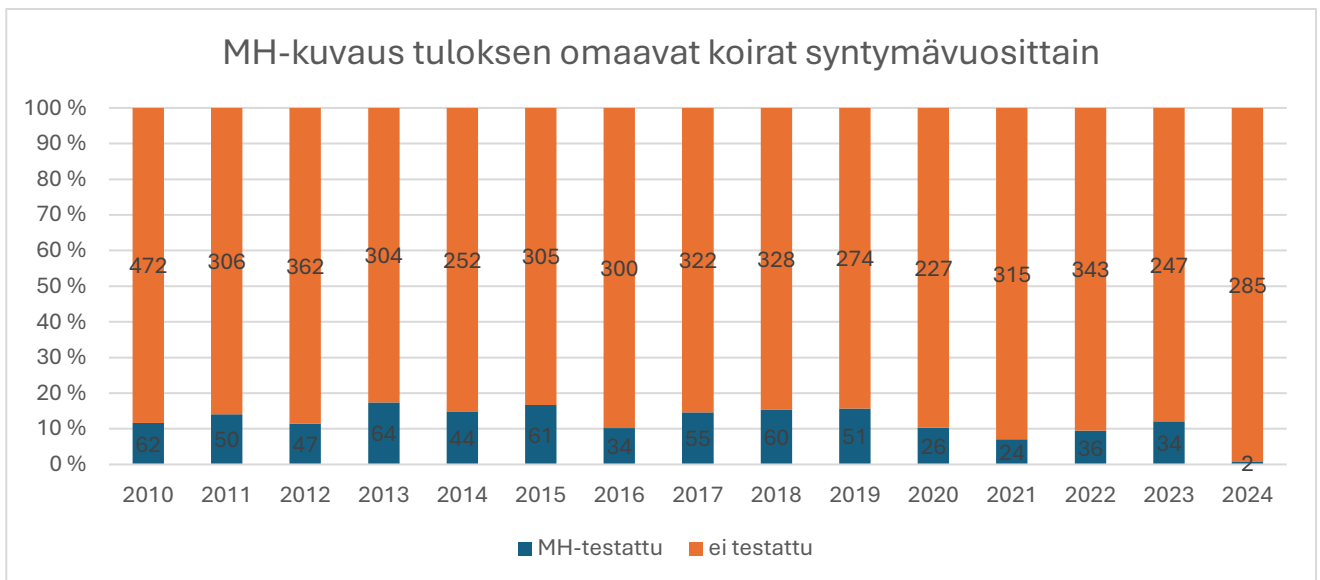
Suurin osa koirista saavuttaa eri osa-alueissa joko ihanneprofiilin mukaisen tuloksen tai lähelle sitä.

Rotuyhdistyksen omissa jalostussuosituksissa koiralla ei saa olla luonnekuvauksen osalta merkintöjä kohdissa 1a/1 ja 2, 1c/1, 6b/5, 6d/5, 7c/5, 8a/5 ja 10/4 ja 5. Tällä suosituksella yhdistys haluaa kannustaa rodun kasvattajia huomioimaan koirien luonteenominaisuudet ja suosimaan jalostuksessa luonteeltaan rotumääritelmän mukaisia koiria.

Taulukko 21.

Taulukko 22.

Taulukko 23. Rottweilerin MH- kuvauksen rotuprofiili

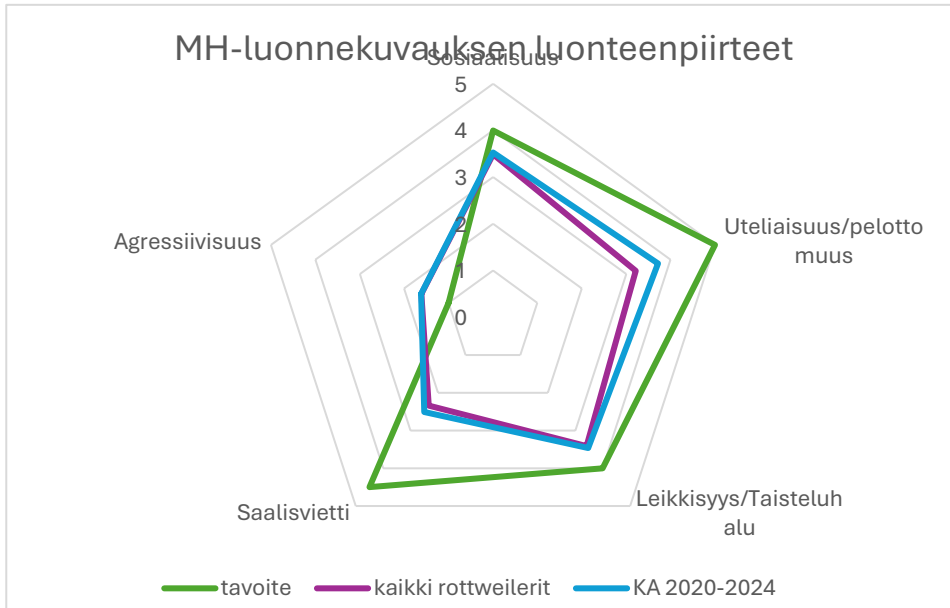
	1	2	3	4	5
1a. KONTAKTI Tervehtiminen	Torjuu kontaktia, murisee tai yrittää purra	Välttää kontaktia, väistää	Hyväksyy kontaktin vastaamatta siihen, ei väistä	Ottaa itse kontaktia tai vastaa siihen	Mielistelevä kontaktinotossa, hyppii, vinkuu, haukkuu, jne.
1b. KONTAKTI Yhteistyö	Ei lähden vieraan ihmisen mukaan / Ei kokeilla	Lähtee mukaan haluttomasti	Lähtee mukaan, mutta ei ole kiinnostunut TJ:sta	Lähtee mukaan halukkaasti, kiinnostuu TJ:sta	Lähtee mukaan hyvin innokkaasti, erittäin kiinnostunut TJ:sta
1c. KONTAKTI Käsittely	Torjuu murisemalla ja/tai yrittää purra	Väistää tai hakee tukea ohjaajasta	Hyväksyy käsittelyn	Hyväksyy ja ottaa kontaktia	Hyväksyy ja vastaa liioitellulla kontaktilla
2a. LEIKKI 1 Leikkihalu	Ei leiki - ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikkii - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikkii - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen	Leikkii - aloittaa erittäin nopeasti ja on hyvin aktiivinen
2b. LEIKKI 1 Tarttuminen	Ei tartu esineeseen	Ei tartu, nuuskii esinettä	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla	Tarttuu heti, nappaa esineen vauhdista
2c. LEIKKI 1 Puruote ja taisteluhalu	Ei tartu esineeseen	Tarttuu viiveellä - irrottaa/pitää, ei vedä vastaan	Tarttuu, vetää vastaan, mutta irrottaa ja tarttuu uudestaan/Korjailee otetta	Tarttuu heti koko suulla, vetää vastaan, kunnes TJ irrottaa	Tarttuu heti koko suulla, vetää tempoo, ravistaa - kunnes TJ irrottaa
3a. TAKAA-AJO	Ei aloita	Aloittaa, mutta keskeyttää	Aloittaa etenemisen hitaasti, voi lisätä vauhtia, seuraa koko matkan saalista	Aloittaa kovalla vauhdilla päämäärähakuisesti, pysähtyy saaliille	Aloittaa heti kovalla vauhdilla juosten saaliin ohi, voi kääntyä saaliille
3b. TARTTUMINEN	Ei kiinnostu saaliista/ Ei juokse perään	Ei tartu, nuuskii saalista	Tarttuu saaliiseen epäröiden tai viiveellä	Tarttuu heti saaliiseen, mutta irrottaa	Tarttuu heti saaliiseen, pitää sitä suussaan vähintään 3 sekuntia
4. AKTIVITEETTITASO	Tarkkailematon, kiinnostumaton, passiivinen	Tarkkailevainen, rauhallinen, voi istua, seistä tai maata	Tarkkailevainen ja enimmäkseen rauhallinen, yksittäisiä toimintoja	Tarkkailevainen, toiminnot tai rauhattomuus lisääntyy vähitellen	Toiminnot vaihtelevat nopeasti osion aikana/ Rauhaton koko ajan
5a. ETÄLEIKKI Kiinnostus	Ei kiinnostu avustajasta	Tarkkailee avustajaa, välillä taukoja	Kiinnostunut avustajasta, seuraa ilman taukoja	Kiinnostunut avustajasta, yksittäisiä lähtöyrityksiä	Erittäin kiinnostunut avustajasta, toistuvia lähtöyrityksiä
5b. ETÄLEIKKI Uhka/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleitä osion ensimmäisessä osassa	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleitä osion ensimmäisessä ja toisessa osassa	Osoittaa useampia uhkauseleitä osion ensimmäisessä osassa	Osoittaa useampia uhkauseleitä osion ensimmäisessä ja toisessa osassa.
5c. ETÄLEIKKI Uteliaisuus	Ei saavu avustajan luo	Saapuu linjalle aktiivisen avustajan luo	Saapuu piilossa olevan puhuvan avustajan luo	Saapuu avustajan luo epäröiden tai viiveellä	Saapuu avustajan luo suoraan ilman apua
5d. ETÄLEIKKI Leikkihalu	Ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikkii - voi tarttua varovasti, mutta ei vedä	Tarttuu, vetää vastaan, voi irrottaa ja tarttua uudelleen	Tarttuu, vetää vastaan, ei irrota
5e. ETÄLEIKKI Yhteistyö	Ei osoita kiinnostusta	Kiinnostuu, mutta keskeyttää	On kiinnostunut leikkivästä avustajasta	Kiinnostunut leikkivästä sekä passiivisesta avustajasta	Houkuttelee myös passiivista avustajaa leikkimään
6a. YLLÄTYS Pelko	Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti	Kyykistyy ja pysähtyy	Väistää kääntämättä pois katsettaan haalarista	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä
6b. YLLÄTYS Puolustus/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja hyökkäyksiä, voi purra

6c.	YLLÄTYS	Menee haalarin luo, kun se on laskettu maahan/ <i>Ei mene ollenkaan</i>	Menee haalarin luo, kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koiraa	Menee haalarin luo, kun ohjaaja seisoo sen edessä	Menee haalarin luo, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin	Menee haalarin luo ilman ohjaajan apua
6d.	YLLÄTYS	Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihtelua tai väistämistä	Pieni niaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niaus tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
6e.	YLLÄTYS	Ei osoita kiinnostusta haalariin	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria väh. kahdella ohituskerralla	Puree haalaria tai leikkii sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree haalaria tai leikkii sen kanssa väh. kahdella ohituskerralla
7a.	ÄÄNIHERKKYYS	Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti	Kyykistyy ja pysähtyy	Väistää kääntämättä pois katsetaan	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä
7b.	ÄÄNIHERKKYYS	Ei mene katsomaan	Menee räminälaitteen luo, kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koiraa	Menee räminälaitteen luo, kun ohjaaja seisoo sen vieressä	Menee räminälaitteen luo, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin	Menee räminälaitteen luo ilman apua
7c.	ÄÄNIHERKKYYS	Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihteluita tai väistämistä	Pieni niaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niaus tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
7d.	ÄÄNIHERKKYYS	Ei osoita kiinnostusta räminälaitetta kohtaan	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta väh. kahdella ohituskerralla	Puree laitetta tai leikkii sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree laitetta tai leikkii sen kanssa väh. kahdella ohituskerralla
8a.	AAVEET	Ei osoita uhkauseleitä	Osoittaa yksittäisiä yksittäisiä uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä	Osoittaa useita uhkauseleitä ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa uhkauseleitä ja useampia hyökkäyksiä
8b.	AAVEET	Yksittäisiä vilkaisuja, ja sen jälkeen ei kiinnostusta/ <i>Ei kiinnostu lainkaan</i>	Katselee aaveita silloin tällöin	Tarkkailee aaveita, pitkiä taukoja, kumpaakin puolet ajasta tai koko ajan toista	Tarkkailee aaveita, lyhyitä taukoja	Tarkkailee molempia aaveita koko osion ajan
8c.	AAVEET	On ohjaajan edessä tai sivulla	On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, pientä välimatkanottoa	On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, vaihtelee paon ja kontrollin välillä	On enimmäkseen ohjaajan takana, vaihtelee paon ja kontrollin välillä	Peruuttaa enemmän kuin taluttimen mitan tai lähtee paikalta / <i>Pakenee</i>
8d.	AAVEET	Menee katsomaan, kun ohjaaja on ottanut avustajalta hupun pois / <i>Ei mene ajoissa</i>	Menee katsomaan, kun ohjaaja puhuu avustajan kanssa ja houkuttelee koiraa	Menee katsomaan, kun ohjaaja seisoo avustajan vieressä	Menee katsomaan, kun ohjaaja on edennyt puoleenväliin	Menee katsomaan ilman apua
8e.	AAVEET	Torjuu kontaktia/ <i>Ei mene ajoissa</i>	Hyväksyy avustajan tarjoaman kontaktin, mutta ei vastaa siihen	Vastaa avustajan tarjoamaan kontaktiin	Ottaa itse kontaktia avustajaan	Innostunutta kontaktinottoa avustajaan, esim. hyppii tai vinkuu
9a.	LEIKKI	2	Ei leiki - ei osoita kiinnostusta	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikkii - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikkii - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen
9b.	LEIKKI	2	Ei tartu esineeseen	Ei tartu, nuuskii esinettä	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla

10. AMPUMINEN	Ei häiriinny, havaitsee nopeasti ja sen jälkeen täysin välinpitämätön	Häiritsevyys lisääntyy leikin/passiivisuuden aikana, sen jälkeen välinpitämätön	Kiinnostuu laukauksista, yleisöstä tms., mutta palaa leikkiin/passiivisuuteen	Keskeyttää leikin/passiivisuuden, lukkiutuu yleisöä, laukauksia tms. kohden, ei palaa leikkiin/passiivisuuteen	Häiriintynyt, pelokas / Yrittää paeta / Ohjaaja luopuu ampumisesta
---------------	---	---	---	--	--

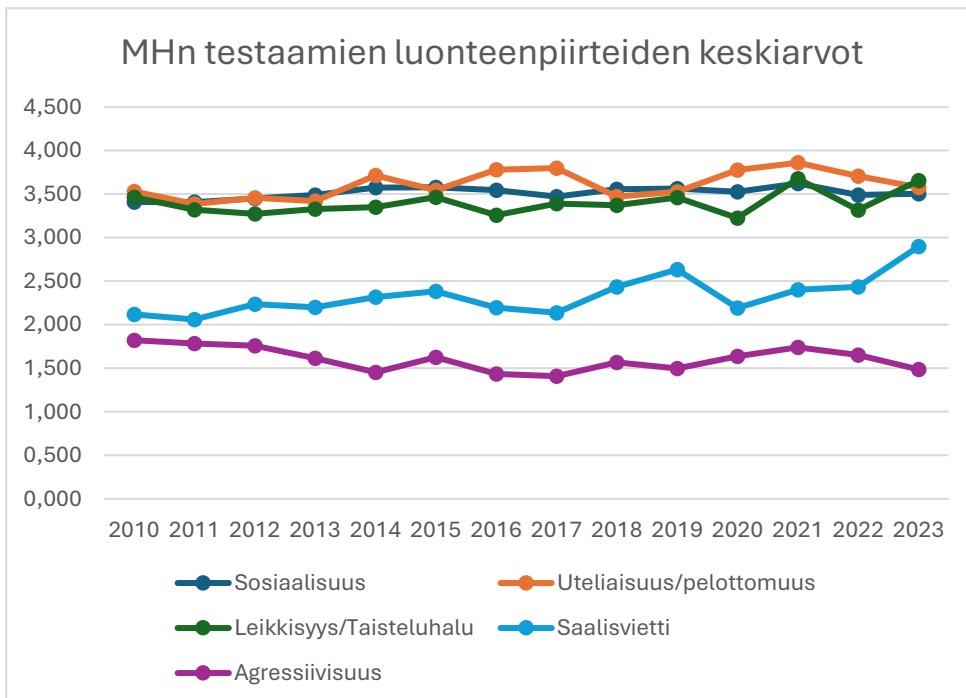
Taulukko 24.

Rottweilerin MH-kuvaustulosten pohjalta laskettujen luonteenpiirteiden keskiarvot tavoiteprofiilista, kaikista rottweilereista ja 5 viimeisen vuoden aikana testatuista koirista.

Taulukko 25.

Rottweilerin MH-kuvaustulosten pohjalta laskettujen luonteenpiirteiden keskiarvot syntymävuoden mukaan

MN-luonnekuvaukset on käännetty luonteenpiirteiksi seuraavien Ruotsista saatujen kaavojen avulla:
https://hundar.skk.se/avelsdata/help/htmlorginal/hund/Hund_mh.htm#egenskapsvarden

Ulkomuodontarkastus ja näyttelyt

Vuosien 2010–2020 välillä oli ulkomuodontarkastettu 905 koiraa, joista on hyväksytty ulkomuodon osalta 202 koiraa. 595 koiraa on saanut tulokseksi hyväksytty varauksin, näihin syynä on ollut useimmiten pigmenttipuutos suussa ja uuden rotumääritelmän hyväksymisen jälkeen lyhyestä kuono-osasta suhteessa kallon pituuteen. Hylätyn tuloksen on saanut 88 koiraa, syynä hylkäykseen on ollut purentaviat, hammaspuutokset, pitkäkarvaisuus ja näistä 7 yksilöä on hylätty aggressiivisuuden vuoksi. Tarkastus on jouduttu keskeyttämään 17 koiralla vuosina 2010–2020 välillä. Näistä 16 yksilöä ovat olleet tottumattomia käsittelyyn ja mittauksia ei ole pystytty suorittamaan. Ulkomuodontarkastuskaavakkeesta (liite 1) poistui vuoden 2020 alusta kohta tarkastus kesken, joka palautettiin lomakkeeseen v. 2025.

Vuosien 2021–2025 välillä oli ulkomuodontarkastettu 243 koiraa, joista on hyväksytty ulkomuodon osalta 20 koiraa. 191 koiraa on saanut tulokseksi hyväksytty varauksin. Hylätyn on saanut 32 koiraa, joista käyttäytymisen takia hylätyksi on tullut 6 koiraa. Syynä on ollut ongelmat käsiteltävyydessä, hampaiden ja purentan tarkastamisessa tai mittaamisessa.

Näyttelyarvosteluissa yleisin rottweilerin käyttäytymistä koskeva arvio on ”rodunomainen”. Rotuyhdistys on saanut yksittäisistä koirista ilmoituksia häiritsevistä tai aggressiivisesta käyttäytymisestä.

Erot eri maiden populaatioiden välillä

Käyttäytymisen eroavaisuuksista eri maiden välillä ei ole saatavissa luotettavaa tutkimustietoa. Häiritsevän tai aggressiivisen käyttäytymisen määrittely eroaa maiden välillä jonkin verran.

Tämä johtuu pitkälti muun muassa eroista koirakulttuurissa ja tavoista elää ja asua koirien kanssa. Suomessa ja muissa pohjoismaissa valtaosa rottweilereista asuu sisällä perheiden keskellä ja on osana sosiaalista elämää, kun taas Keski-Euroopassa koirat asuvat usein erillisissä kennelrakennuksissa. IFR:n vaatimuksena on, että jäsenmaissa jalostukseen käytettävät koirat ovat testattu sosiaalisilta ominaisuuksiltaan.

Sukupuolten väliset erot

Suurimmat sukupuolten väliset erot rottweilereiden käyttäytymisessä liittyvät dominanssiin. Uros on usein dominoivampi kuin narttu, mutta molemmat vaativat hyvän peruskoulutuksen.

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö

Roomalaisten legioonien mukanaan tuomien koirien risteydyttyä Rottweilin seudulla paikallisten koirien kanssa syntyi rotu, joka nimettiin rottweilinteurastajankoiraksi. Sen päätehtävänä oli karjan ajaminen ja vartiointi sekä isännän ja hänen omaisuutensa suojeleminen. Pelkästään suorituskykyyn ja käyttötarkoitukseen perustuneen jalostuksen myötä syntyi erinomaisia karjakoiria, joita käytettiin myös vetokoirina. Tästä juontaa juurensa rottweilerin tapa työskennellä, se ilmentää työskentelyssään voimaa ja kestävyyttä sekä dominanssia ja kohtuullista kovuutta, ollen kuitenkin ohjattava. Kun 1900-luvun alussa etsittiin poliisin palvelukseen sopivia rotuja, kokeiltiin myös rottweileria ja huomattiin nopeasti, että se soveltui työhön erinomaisesti. Se hyväksyttiin Saksassa virallisesti poliisikoiraksi vuonna 1910.

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen

Rottweileria ei juurikaan käytetä alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan karjaa ajavana koirana. Sen sijaan

rottweiler on monipuolinen palveluskoira, joka soveltuu sekä palvelus- että pelastuskoiratoimintaan.

Käyttöominaisuudet pyritään säilyttämään ja linjojen eriytymistä näyttö- ja käyttölinjoihin pyritään ehkäisemään. Rotuyhdistys tukee tätä muun muassa kannustamalla osallistumista palvelus- ja pelastuskoirakokeisiin ja -toimintaan sekä järjestämällä alaosastojen kautta koulutuksia, jotta koirien koulutettavuudesta ja käyttöominaisuuksista saataisiin lisää tietoa.

Alkuperäiset käyttöominaisuudet, sellaisina kuin ne rotumääritelmässä kuvataan, soveltuvat hyvin tämän päivän kokeisiin ja muuhun käyttöön. Rottweilerilla on oikein koulutettuna hyvä työmotivaatio, se on voimakas, kestävä, varma ja keskittynyt työskentelijä. Rottweilerin voimavara ja samalla suurin haaste on sen dominanssi, jonka hyötykäyttöön valjastaminen vaatii kouluttajalta hyvää suhdetta koiraan.

Vertailu rodun kotimaahan ja muihin tärkeisiin maihin

Rodun kotimaassa Saksassa rottweilerilla harrastetaan ensisijaisesti kansainvälistä suojelukoetta (IGP). Jalostustarkastuksena ja kriteerinä jalostukseen hyväksymiselle toimii ZTP-testi, jossa arvioidaan koiran ulkomuoto sekä suoritetaan tottelevaisuus- ja suojeluosiot. Koiran tulee läpäistä kaikki kolme osa-aluetta, jotta se voidaan hyväksyä jalostuskäyttöön.

ZTP on perusvaatimus jalostukseen käytölle. Seuraava, vapaaehtoinen taso on Körung, jonka suorittaa pienempi osa koirista. Körung on kaksivaiheinen ja se tulee läpäistä kahdesti, jotta koira voi saada merkinnän ”Körung e.z.a” joka tarkoittaa elinikäistä jalostusoikeutta. Tässäkin kokeessa arvioidaan ulkomuoto ja suoritetaan IGP3-luokan suojeluosio sekä tottelevaisuus, jossa mitataan mm. koiran käyttäytymistä yllättävissä tilanteissa.

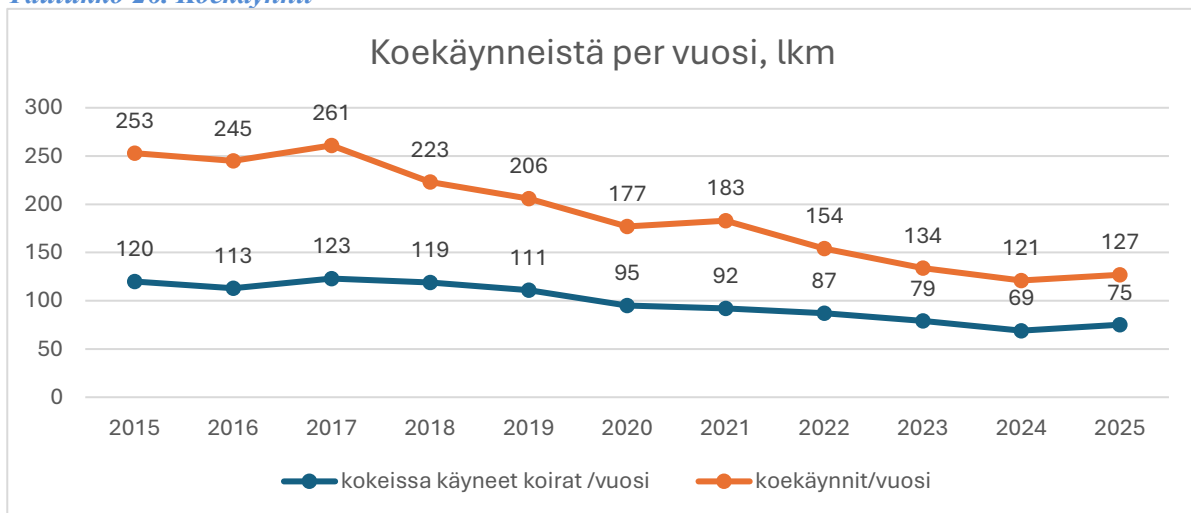
Kokeet

Rottweilereiden käyttöominaisuuksia mitataan eri palveluskoirakoelajeilla. Suosituimpia koemuotoja ovat haku-, jälki-, erikoisjälki- ja suojelukokeet. Palveluskoirakokeet mittaavat erittäin hyvin kyseisen yksilön koulutettavuutta, viettiominaisuuksia ja osin myös rodunomaista käyttäytymistä. Yksittäistä koetta enemmän koiran ominaisuuksista kertoo sen koehistoria.

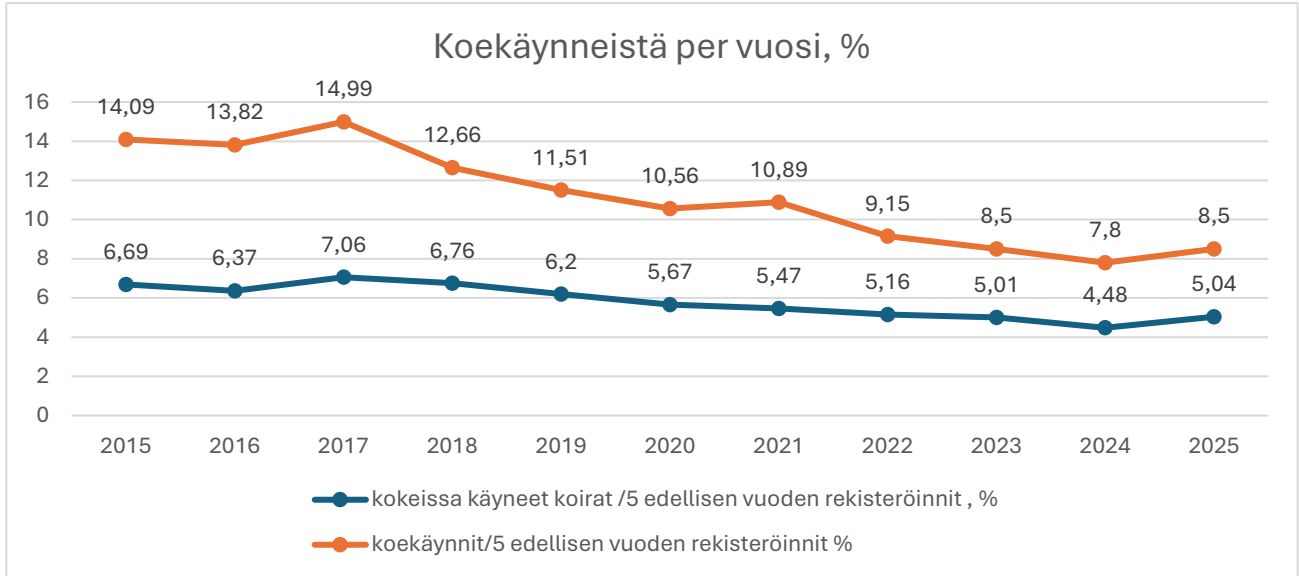
Myös ohjaajan koulutustaidot vaikuttavat lopputulokseen.

Taulukosta 26 nähdään, että palveluskoirakokeissa käyneiden koirien määrä on laskenut, mutta suhteutettuna rekisteröinteihin kokeissa käyneiden koirien määrä on pysynyt vähintään samalla tasolla kuin aikaisemmin.

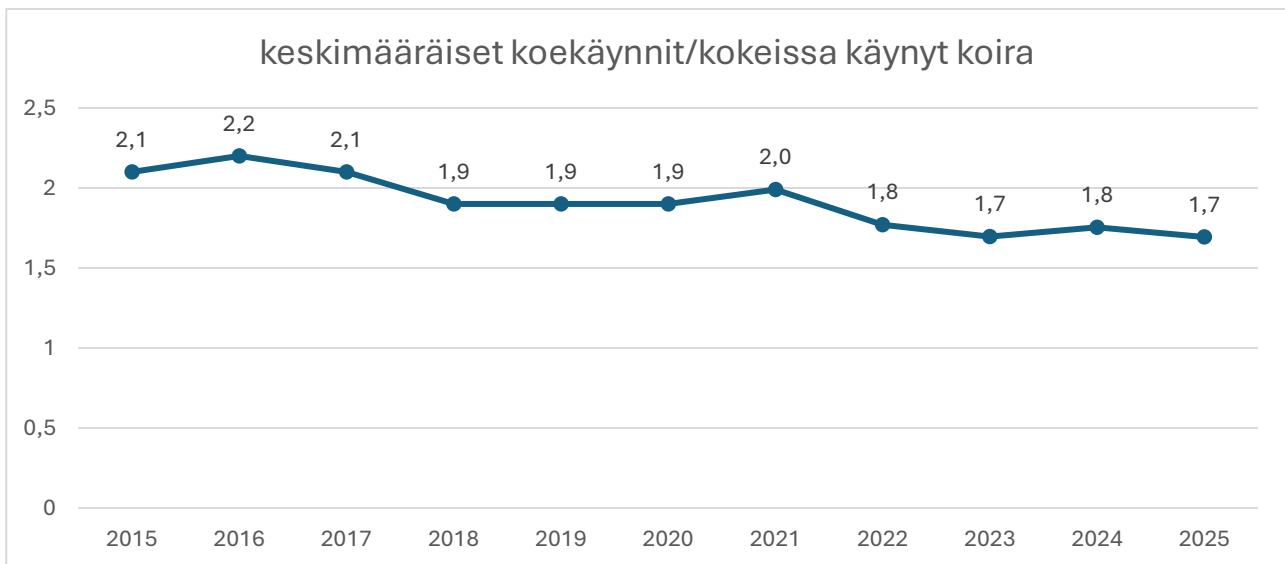
Taulukko 26. Koekäynnit

Taulukko 27.

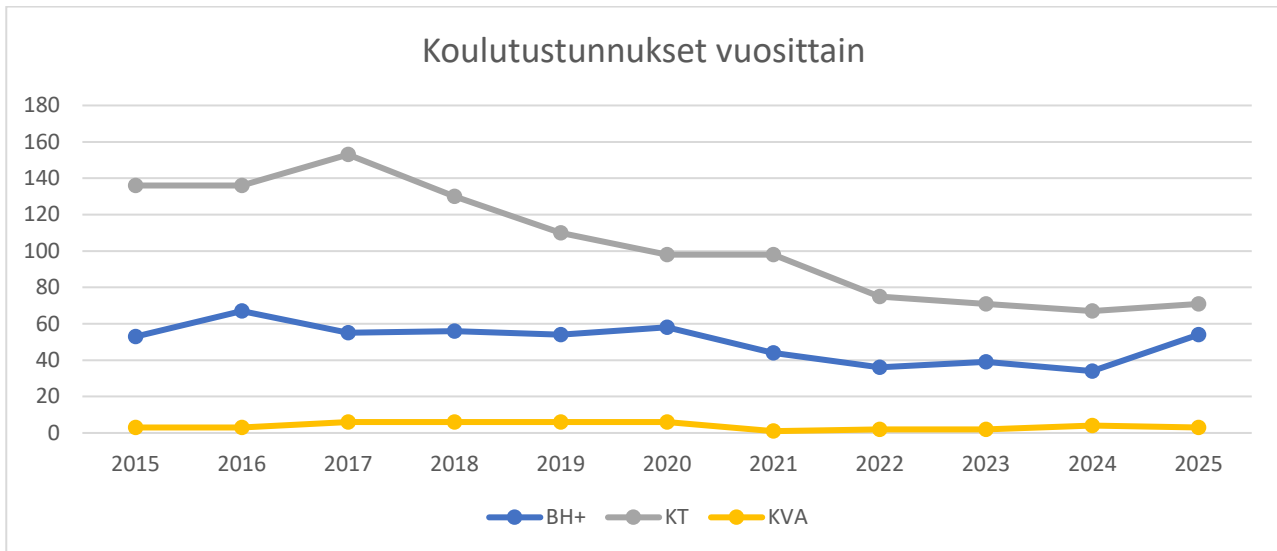

Taulukko 28.

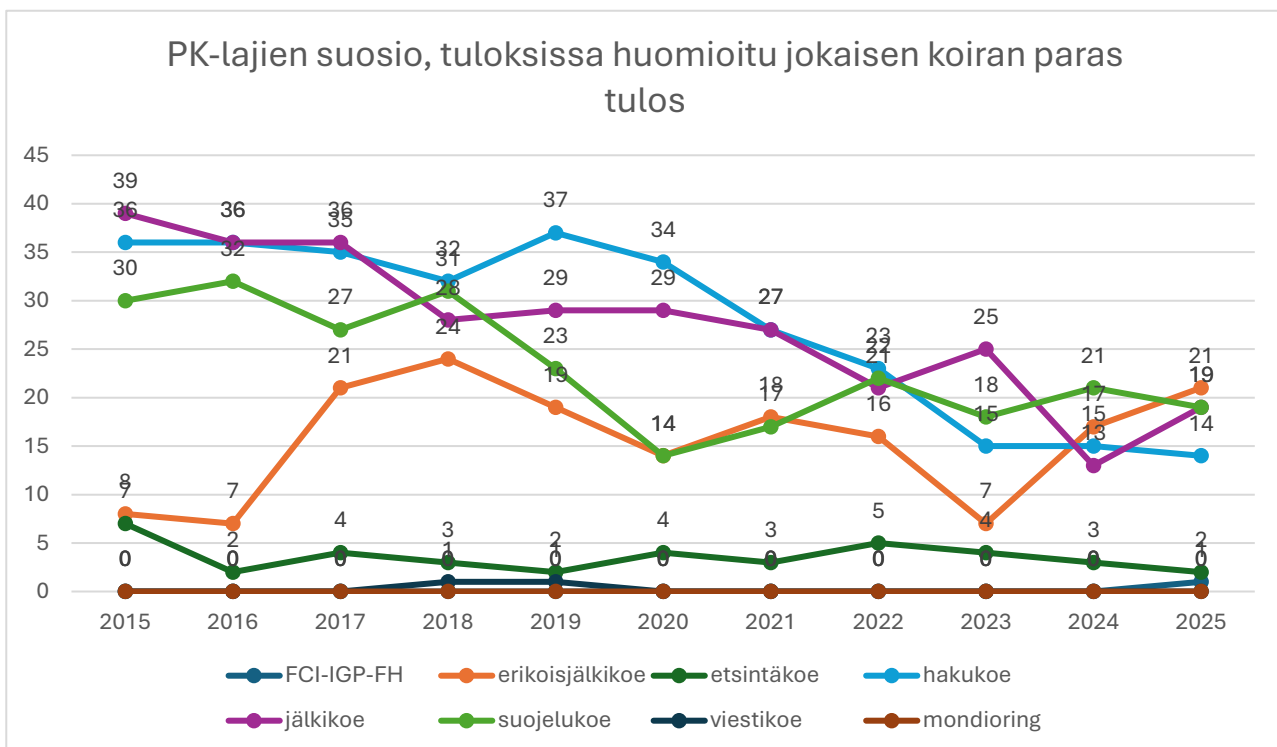
Koulutustunnusten, käyttäytymiskokeen suorittaneiden ja valioituneiden koirien määrä on säilynyt vakaalla tasolla ottaen huomioon vuosittaiset vaihtelut ja muutokset rekisteröintimäärissä (Taulukko 29).

Taulukko 29. Koulutustunnukset

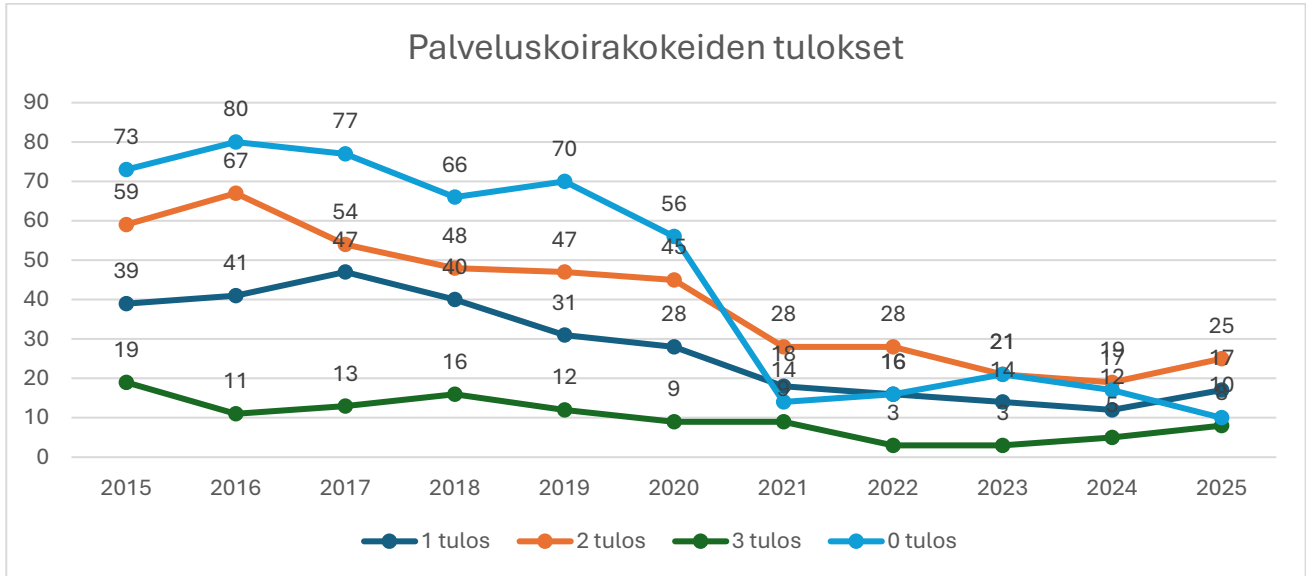
Palveluskoirakokeet

Suosituimmat koemuodot ovat haku-, jälki-, suojele- ja erikoisjälkikoe. Näistä erityisesti erikoisjälkikoe on kasvattanut suosiotaan viime vuosina. Taulukossa 30 on eritelty eri koemuodoissa käyneet koirat. Taulukoissa 31 on esitetty tulosten jakautuminen tarkemmin.

Taulukko 30. PK-lajien suosio. Tuloksissa on huomioitu jokaisen koiran paras tulos.

Taulukko 31. Palveluskoirakokeiden tulokset

Jokaiselta koiralta on huomioitu vain ylin koulutustunnus.

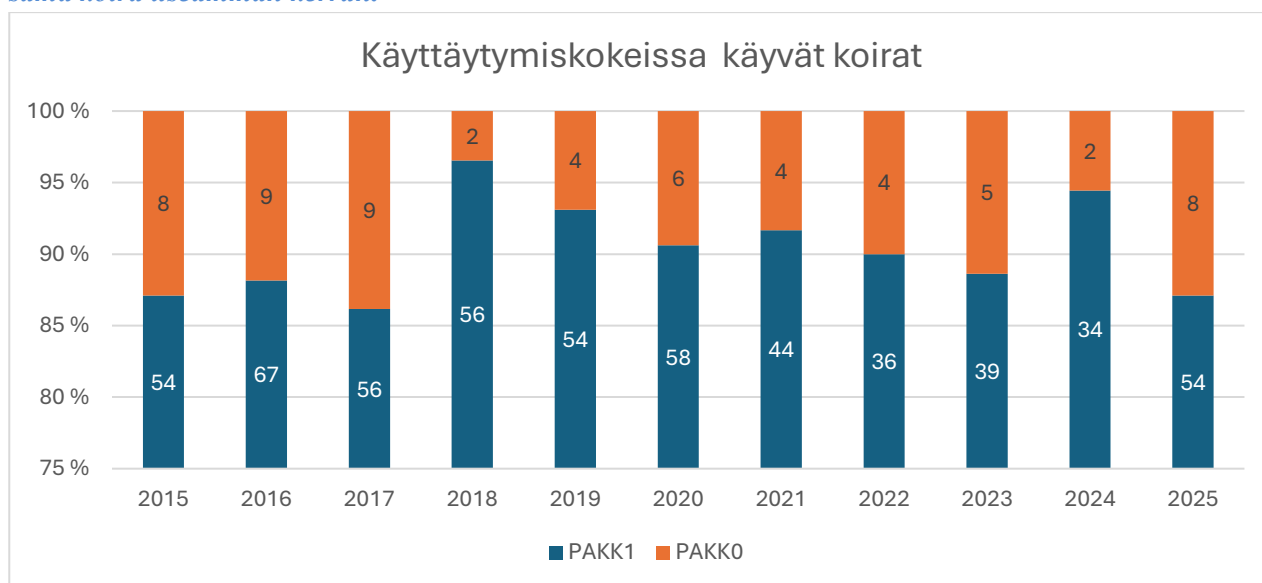
FCI-BH – käyttäytymiskoe

FCI-BH-käyttäytymiskokeen tarkoituksena on selvittää koiran hallittavuus ja käyttäytyminen sekä se, miten koira suhtautuu vieraisiin ihmisiin, koiriin ja muihin normaaleihin ympäristötekijöihin. Koe on suoritettava ennen kuin koira voi osallistua muihin palveluskoirakokeisiin. Osallistumisen alaikäraja on 12 kk. Koe jakautuu kahteen osuuteen, tottelevaisuuteen ja käyttäytymiseen liikenteessä.

Taulukossa 32 ovat käyttäytymiskokeeseen osallistuneet koirat vuosilta 2015–2025. Käyttäytymiskokeeseen osallistumiseen tulisi kannustaa, koska kokeessa mitattavat taidot ovat hyvin lähellä koiran arjessa osoittamaa tottelevaisuutta.

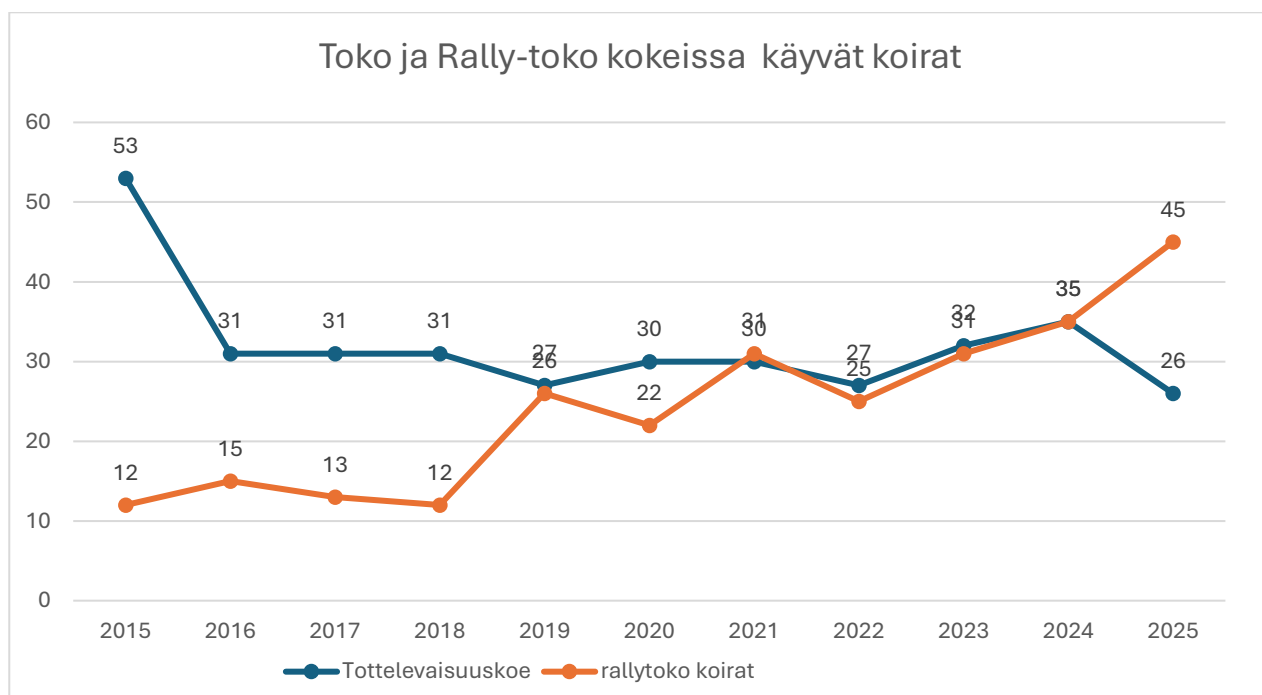
On hyvin tärkeää, että rottweiler säilyy yhteiskuntakelpoisena kaikissa olosuhteissa. Yhdessä koiran kanssa kokeeseen harjoittelu parantaa koiran ja omistajan suhdetta ja koiran hallittavuutta arkielämässä. Käyttäytymiskoe on kuulunut yhdistyksen jalostussuosituksiin.

Taulukko 32. FCI-BH käyttäytymiskokeen koekäynnit tapahtumavuoden mukaan. Tuloksissa voi olla sama koira useamman kerran.

Perinteisten PK-lajien lisäksi suosittuja lajeja ovat TOKO ja Rally-toko. Molemmissa lajeissa arvioidaan koiralle opettettujen liikkeiden hallintaa sekä koiran ja ohjaajan välistä yhteistyötä. Rottweiler sopii hyvin harrastamaan näitä lajeja. Tottelevaisuuskoulutus luo myös hyvän pohjan muiden lajien harrastamiseen, mutta eritoten perustottelevainen koira on mukava lemmikkinä.

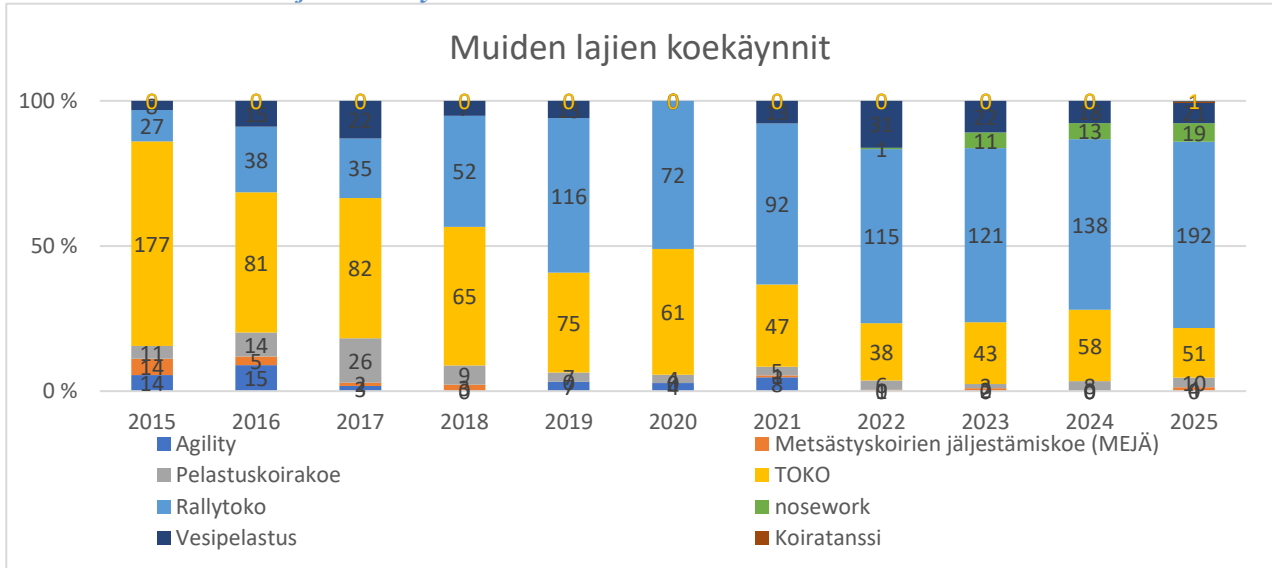
Taulukko 33. Toko ja Rally-tokossa käyvät koirat

Muut lajit

Taulukossa 34 on eritelty muita lajeja, joissa rottweilerit kilpailevat. Näistä tänä päivänä suosituin on Rally-toko. Uudeksi suosikkilajiksi näyttäisi nousevan Nosework.

Taulukko 34. Muiden lajien koekäynnit

Hyötykoira-, virka- tai muu työkäyttö

Rottweileria ei juuri ole käytetty Suomessa virkakoirana. Tällä hetkellä Suomessa ei ole virkakoirana yhtään rottweileria. Syynä on rodun hidas kypsyminen henkisesti ja fyysisesti verrattuna muihin koirarotuihin, mikä luo haasteita kustannustehokkuudelle. Muualla, esimerkiksi Saksassa ja Itävallassa, rottweiler on edelleen viranomaisten käytössä.

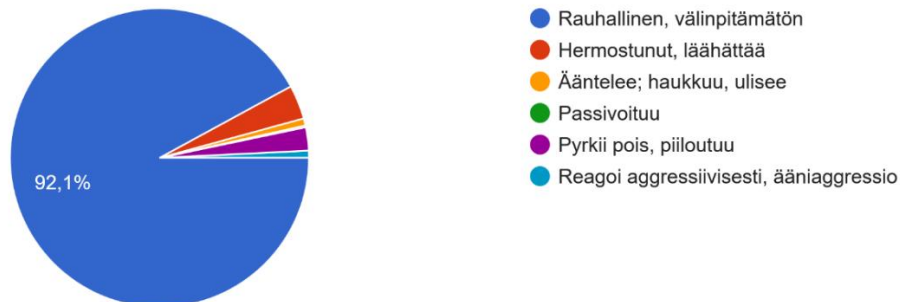
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yhdistys on teettänyt oman nuorten koirien terveystarkastuksen 2025 kesällä, jossa on kartoitettu myös käyttäytymiseen liittyviä asioita (taulukko 35). Vastauksia saatiin 517, vertailuna edellisen kyselyn 443 vastausta. Yhdistys pyrkii jatkossakin keräämään lisää tietoa terveydestä ja luonteesta omistajille suunnatun kyselyn avulla uusimalla kysely säännöllisesti 3–4 vuoden välein. Kyselyistä rotuyhdistys saa arvokasta tietoa koirista, jota voidaan hyödyntää myös jalostuksen tavoitteissa. Kysely; liite 2.

Taulukko 35.

Miten koira reagoi koviin ääniin (esim ukkonen, ilitulitteet)?

517 vastausta

92,1 % koirista käyttäytyy rauhallisesti ja välinpitämättömästi. Hermostuneesti, läähättäen reagoivia koiria on 19 kpl (3,7 %) piiloutuvia ja poispyrkiviä 13kpl (2,5 %) muuten reagoivia 8 kpl (1,7 %)

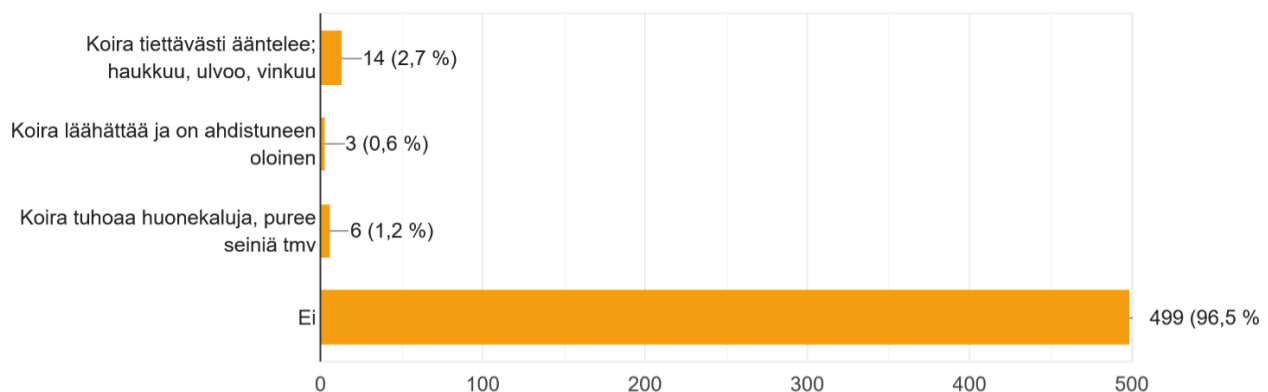
Yksinoloon liittyvät ongelmat

SRY:n kysely 1: Kyselyn tuloksissa ei ilmennyt yksinoloon liittyviä ongelmia.

SRY:n kysely 2: Kyselyn tuloksissa 97 % ilmoittaa, ettei koiralla ole yksin oloon liittyen ongelmia. 3 % vastaajista kertoo koiralla olevan jonkun verran ongelmia liittyen yksinoloon. Ne ilmenevät koiran levottomuutena, osalla ääntelynä ja osalla irtaimiston tuhoamisena.

Taulukko 36.

Esiintyykö koirallasi yksinoloon liittyviä ongelmia, jotka viittaisivat mahdolliseen eroahdistukseen=
517 vastausta

Tuloksista voidaan huomata, että edelliseen kyselyyn verrattuna yksilo ongelmia on alkanut erittäin pienessä määrin esiintymään myös rottweilereilla.

Lisääntymiskäyttäytyminen

SRY:n kysely 1: Kyselyn vastauksissa ei esiintynyt lisääntymiskäyttäytymiseen liittyvää poikkeuksellista käyttäytymistä.

SRY:n kysely 2: Kyselyn vastauksissa lisääntymiskäyttäytymisessä esiintyi yksittäisiä tapauksia, missä narttu ei ollut antanut astua, vaikka aika oli varmistettu olevan oikea ja asialle ei ollut fyysistä estettä. Muutamalla yksittäisellä uroksella oli heikko libido.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Taulukosta 37 ja 38 voidaan huomata, että rottweiler on pääsääntöisesti hyväntahtoinen, luoksepäästävä ja avoin ihmisiä kohtaan. Toisia koiria kohtaan rottweiler käyttäytyy pääsääntöisesti neutraalisti tai se on kiinnostunut toisesta koirasta.

Päivittäistä, toistuvaa, tai aika usein tapahtuvaa aggressiivista käyttäytymistä ihmisiä kohtaan esiintyy hyvin vähän, toisia koiria kohtaan hieman enemmän.

Taulukko 37. Rottweilerin sosiaalinen käyttäytyminen ihmisiä kohtaan

SRY:n kysely 1	Ei koskaan	muutamana kerran	Silloin tällöin	Aika usein	Toistuvasti	Päivittäin
Aggressiivinen	69,1 %	23,7 %	4,5 %	0,9 %	0,5 %	0,00 %
Pelkää	58,7 %	29,3 %	7,9 %	1,1 %	0,00 %	0,00 %

Häiritsevän arka	84,2 %	9,0 %	2,5 %	0,7 %	0,2 %	0,00 %
Mielistelee	31,8 %	21,4 %	21,2 %	11,7 %	5,4 %	5,6 %
Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	4,5 %	3,8 %	4,7 %	9,9 %	13,3 %	61,9 %
SKL:n kysely (136 vastausta)	%					
Arkuutta tai pelkoa	5,1 %					
Vihaisuutta	0,7 %					
Arvaamattomuutta	2,2 %					

Taulukko 38. Rottweilerin sosiaalinen käyttäytyminen toisia koiria kohtaan

SRY:n kysely 1	Ei koskaan	muutamana kerran	Silloin tällöin	Aika usein	Toistuvasti	Päivittäin
Aggressiivinen	41,8 %	38,6 %	9,9 %	5,2 %	2,5 %	0,5 %
Levoton	48,1 %	29,3 %	13,3 %	4,5 %	1,8 %	0,2 %
Neutraali	11,1 %	13,8 %	23,7 %	20,5 %	12,9 %	15,6 %
Kiinnostunut	1,8 %	6,8 %	17,6 %	22,6	28,2 %	21,2 %
Yli-innokas	20,3	20,5 %	23,9	13,8 %	12,4 %	6,3 %
SKL:n kysely (136 vastausta)	%					
Vihaisuus	6,6 %					

4.2.7 Yhteenvedo rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta

Luonnetestin tulosten perusteella voidaan ongelmiksi nimetä puutteet mm. koirien toimintakyvyssä ja hermoissa. Sama puute rohkeudessa on tulkittavissa myös MH-luonnekuvauksen tulosten pohjalta laadituista luonteenpiirteistä, jotka osoittavat, että testattujen koirien osalta rodun luonteessa on isoimmat puutteet uteliaisuuden/pelottomuuden sekä saalisvietin alueella.

Yhtenä nuorten rottweilereiden kuolinsyynä ovat luonne- sekä käytöshäiriöt. Näistä yleisimpiä nimettyjä ongelmia olivat salakavaluus tai arvaamattomuus sekä vihaisuus, jotka liittyvät vahvasti toisiinsa. Käytöshäiriöitä arvioitaessa olisi hyvä tietää onko koira ollut fyysisesti

kunnossa, vai ilmentänyt kivun aiheuttamaa häiriökäyttäytymistä. Samoin koiran puutteellinen peruskoulutus voi aiheuttaa häiriökäyttäytymistä, joka pahimmillaan johtaa koiran lopetukseen.

Kennelliitto kerää tilastoa koirien aggressiivisesta käyttäytymisestä näyttelyissä sekä Palveluskoiraliiton ja Kennelliiton alaisissa kokeissa ja tapahtumissa. Tällainen lappu on annettu vuosittain 1–6 rottweilerille. Vihaisuuden kohteena on ollut joko toinen koira tai ihminen.

Rotuyhdistys pyrkii tarjoamaan neuvontaa ja koulutusta, sekä kannustaa ihmisiä testauttamaan koiriaan entistä enemmän, jotta luonteen kehitystä voitaisiin seurata ja arvioida luotettavasti.

4.3 Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

Rottweilerit ovat kuuluneet PEVISA-ohjelman piiriin vuodesta 1994. Rodun uusi PEVISA astuu voimaan

2027.

Vuodesta 1994 lähtien kaikille jalostukseen käytettäville koirille on vaadittu tutkimuslausunnot lonkka- ja kyynärnivelistä sekä silmistä. Vuonna 2011 ehtoja tiukennettiin. Koiran lonkkanivelet saivat olla A-C ja kyynärnivelet 0–1. Silmätutkimuksessa koiralla ei saa olla seuraavia sairauksia: Katarakta, RD, PRA, PHTVL/PHPV asteet 2–6, ENT. EKT. Silmälausunnon voimassaoloaika on 24 kuukautta ja alaikäraja terveystutkimuksille on 12 kuukautta.

Vuonna 2016 voimaan astuneen PEVISA:n muutokset kohdistuivat silmien tutkimiseen: jos koiralla on todettu perinnöllinen katarakta, GRD, TRD, PRA, PHTVL/PHPV-sairauden asteet 2–6, entropium tai ektropium, ei koiran jälkeläisiä rekisteröidä. Kuitenkin, jos koiralla on todettu muu vähämerkityksellinen kaihi, on se paritettava perinnöllisen kaihin suhteen terveen koiran kanssa.

Jos koiralla on todettu MRD, on se paritettava RD:n suhteen terveen koiran kanssa.

Vuonna 2022 PEVISA:a muutettiin silmien osalta siten, että pentueen vanhemmilla tulee olla voimassa oleva silmätarkastuslausunto, ilman raja-arvoja.

Vuoden 2001 alusta lähtien PEVISA-ohjelmassa on määrätty uroksille jälkeläiskiintiö 80 jälkeläiseen. Vuoden 2006 alusta lähtien PEVISA-ohjelmassa on määrätty jälkeläiskiintiö 60 jälkeläiseen. Mikäli yksilön jälkeläisiä on tutkittu riittävästi, koiranomistaja tai jalostusoikeuden haltija voi hakea SRY:ltä puoltoa kiintiön nostamisesta 100 jälkeläiseen.

Kiintiön nostamista anotaan Kennelliitolta, anomuksen liitteenä tulee olla rotujärjestön lausunto.

2027 voimaan astuvasta PEVISA:sasta on poistettu silmätarkastuspakko kokonaan. Sen tilalle on tullut tutkimuspakko LTV:n osalta, kuvaustuloksella ei ole raja-arvoa. PEVISA:an lisättiin rodulle geenitestauspakko koskien seuraavia sairauksia JLPP, NAD ja LEMP:

- Geenitestitulokset seuraavien sairauksien osalta JLPP, NAD ja LEMP
- o Vähintään toisella vanhemmalla pitää olla tulos testistä JLPP, NAD, LEMP
 - o Sallitut yhdistelmät tutkittavan sairauden suhteen:
 - o kantaja /heterotsygootti x geneettisesti terve
 - o geneettisesti terve x tutkimaton
 - o geneettisesti sairas / kantaja x geneettisesti terve

2027–2031 voimassa oleva PEVISA:

HD

- Rekisteröinnin raja-arvoina on lonkkaniveldysplasian aste C.
- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkanivellausunto.
- Lonkkakuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 12kk.

ED

- Rekisteröinnin raja-arvoina on kyynärniveldysplasian aste 1.
- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu kyynärnivellausunto.
- Kyynärkuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 12 kk.

Selkä LTV

- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu LTV lausunto.

Monimuotoisuutta ylläpitävä ehto

- Rekisteröitävien jälkeläisten enimmäismäärä 50 pentua / koira, joista korkeintaan 30 pentua alle 5

vuoden iässä tapahtuneesta astutuksesta.

- Astutushetkellä vaadittava vähimmäisikä 24 kk uroksella ja nartulla.
- Samojen yhdistelmien enimmäismäärä 1 kpl
- Yhdistelmän saa uusia ainoastaan yhdistyksen myöntämällä poikkeusluvalla erityisistä syistä.
- Poikkeuslupaa voidaan puoltaa, jos koko pentue on menehtynyt alle 6 kk:n iässä huomioiden menehtymiseen johtaneet syyt. Poikkeuslupaa puolletaan, jos aiempi pentue on ollut 1–3 pentua. Aiemmasta pentueesta tulee olla PEVISA-tuloksia:
- Pentueen koko 1 pentu: kyseessä oleva pentu tutkittu PEVISA:n mukaisesti
- Pentueen koko 2 pentua: toinen tulee olla tutkittu PEVISA:n mukaisesti
- Pentueen koko 3 pentua: 2 pentua tulee olla tutkittu PEVISA:n mukaisesti

Geenitestitulokset seuraavien sairauksien osalta JLPP, NAD ja LEMP

- Vähintään toisella vanhemmalla pitää olla tulos testistä JLPP, NAD, LEMP

Sallitut yhdistelmät tutkittavan sairauden suhteen:

- kantaja /heterotsygootti x geneettisesti terve
- geneettisesti terve x tutkimaton
- geneettisesti sairaa /korkean riskin kantaja x geneettisesti terve

Käyttäytymisen arviointitulokset

- LT suoritettu
- MH suoritettu, MH-tuloksen tulee sisältää ampuminen
- Suomen FI-rekisterissä olevalle koiralle hyväksytään Ruotsissa tai Norjassa suoritettu MH-tulos
 - Ulkomaisia uroksia ja jalostuslaina narttuja koskevat poikkeusluvut
- koskee uroksia (2 pentuetta) ja narttuja (1 pentue)
- ei vaadita luonnetestiä, MH:ta tai LTV tulosta. Ruotsalaisilta ja norjalaisilta uroksilta kuitenkin vaaditaan luonnearvio. Luonnearvioiksi Ruotsista hyväksytään MH-tulos tai KORAD titteli ja Norjasta MH-tulos, ei muita luonnetestejä.

BLUP- indeksi

Monen geenin säätelemien ominaisuuksien jalostuksessa on koiran oman ilmiön sijasta kiinnitettävä huomio koiran jälkeläiselle siirtyviin geeneihin, joiden näkyvyyttä ympäristötekijöiden vaikutus "häiritsee". Ympäristötekijöiden hämäävän vaikutuksen vuoksi A- tai B- tuloksen saaneet koirat eivät automaattisesti saa vain tervelonkkaisia jälkeläisiä.

Määrällisten ominaisuuksien jalostamiseen onkin kehitetty niin sanottuja BLUP-indeksejä. BLUP- indeksi on tietyn aineiston perusteella laskettu arvio koiran perintötekijöistä jonkin ominaisuuden suhteen, eli se ennustaa mikä on koiran arvo jalostuseläimenä kyseisessä ominaisuudessa. Suomen Kennelliitossa lasketaan BLUP-indeksejä lonkka- ja kyynärnivelen kasvuhäiriöille.

Kunkin rodun indeksien keskiarvo on 100. Se tarkoittaa, että rotuun nähden jalostusarvoltaan keskiarvoinen koira saa tuloksen 100. Alle sadan koira on huonompi ja yli sadan koira parempi kuin aineistossa olevat rodun yksilöt keskimäärin. Mitä suurempi indeksi on, sitä parempi on myös koiran geneettinen taso.

Indeksit arvioidaan jokaisella laskentakerralla kullekin koiralle erikseen. Siksi pentuesisarukset voivat saada hieman toisistaan poikkeavia arvoja, vaikka niiden kuvaustulokset olisivat samanlaiset. Indeksijä tulkitaan niiden suuruusluokan mukaan. Vasta kymmenen pisteen muutos lonkkaindeksissä vastaa yhden kirjaimen eroa kuvaustuloksessa. Perinnöllistä edistymistä tapahtuu, kun jalostuskoirat ovat rodun keskiarvoa parempia. Jalostukseen tulee siis valita yhdistelmiä, joissa nartun ja uroksen indeksien keskiarvo on parempi kuin koko rodun keskiarvo, eli yli 100. Tämä yhdistelmän keskiarvo vastaa suunniteltujen pentujen indeksien odotusarvoa.

Ulkomaisten koirien kohdalla on kuitenkin otettava huomioon, että niille annetaan automaattisesti BLUP-indeksiksi 100, joten tämä aiheuttaa vääristymän rodun BLUP- indeksiin.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö

ELT Anu Lappalainen Päivitetty 25.5.2023

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määritellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä silmämääräisesti normaalit, mutta muutokset alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana. Löysyys johtaa reisiluun pään ja lonkkamaljan riittämättömään kontaktiin. Alueelle kohdistuu epänormaalin suuri paine, joka on sitä suurempi mitä pienempi kontaktialue on. Tämä voi johtaa mikromurtumiin ja lonkkamaljan mataloitumiseen. Noin vuoden iässä lantion luutumisen on täydellistä ja yleensä kipukin helpottaa tässä iässä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa usein nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Myös ympäristöllä on vaikutusta lonkkavian ilmenemiseen ja vaikeusasteeseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriötä tavataan lähes kaikilla roduilla, mutta sen yleisyys vaihtelee roduttain. Oireet voidaan huomata pentuna 3–12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhyppely”, ylösnousuvaikeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja nakshteleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä.

Toinen oireilevien koirien ryhmä on aikuiset koirat, joiden oireiden syynä on nivelrikko. Vanhemmilla nivelrikkoisilla koirilla oireet voivat olla epämääräisiä ja oireilu laitetaankin usein vanhenemisen piikkiin. Tyypillisiä oireita ovat takajalkojen ontuminen ja jäykkyys liikkeessä. Lonkkavikainen koira yrittää viedä painoa pois takaosalta, mikä ilmenee kävellessä selkälinjan aaltoiluna ja lantion kiertymisinä. Tämä johtaa myös takaosan lihaskatoon ja etupään lihasten voimistumiseen.

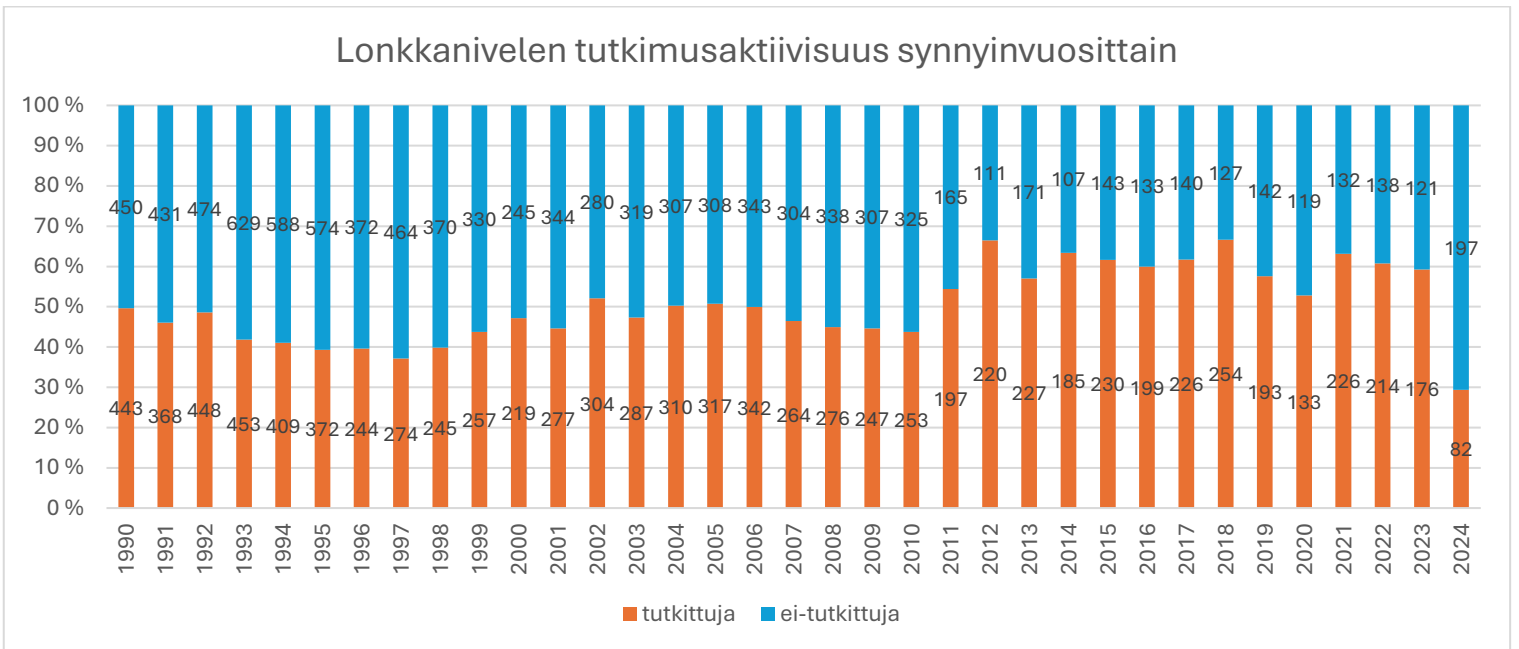
Lonkkanivelen kasvuhäiriön ja siitä johtuvan nivelrikon hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys. Ylipaino pahentaa oireita ja pelkkä painon pudotus voi helpottaa koiran oloa. Tulehduskipulääkkeitä ja pistoksena tai suun kautta annettavia nivelnesteen ja nivelruston koostumusta parantavia aineita käytetään yleisesti. Sopiva liikunta pitää lihaksiston kunnossa ja nivelet liikkuvina. Kirurgisia hoitoja, kuten esimerkiksi lantion häpyluun lämpöluudutus on myös olemassa. Huomioithan, että kirurgisesti hoidettua koiraa ei saa käyttää jalostukseen ja se tulisi siirtää jalostuskieltoon.

Lonkkavian vastustamisohjelma perustuu lonkkien röntgenkuvaukseen. Lonkkanivelen kasvuhäiriön periytyvyys on kohtuullinen. Ilmiasuunkin perustuva jalostusvalinta johtaa tuloksiin, jos valinta on systemaattista eikä lonkkavikaisia koiria käytetä. Jalostusarvoindeksien (BLUB-indeksit) avulla valinta on tehokkaampaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä lasketaan jo useille roduille sekä lonkka- että kyynärnivelistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria.

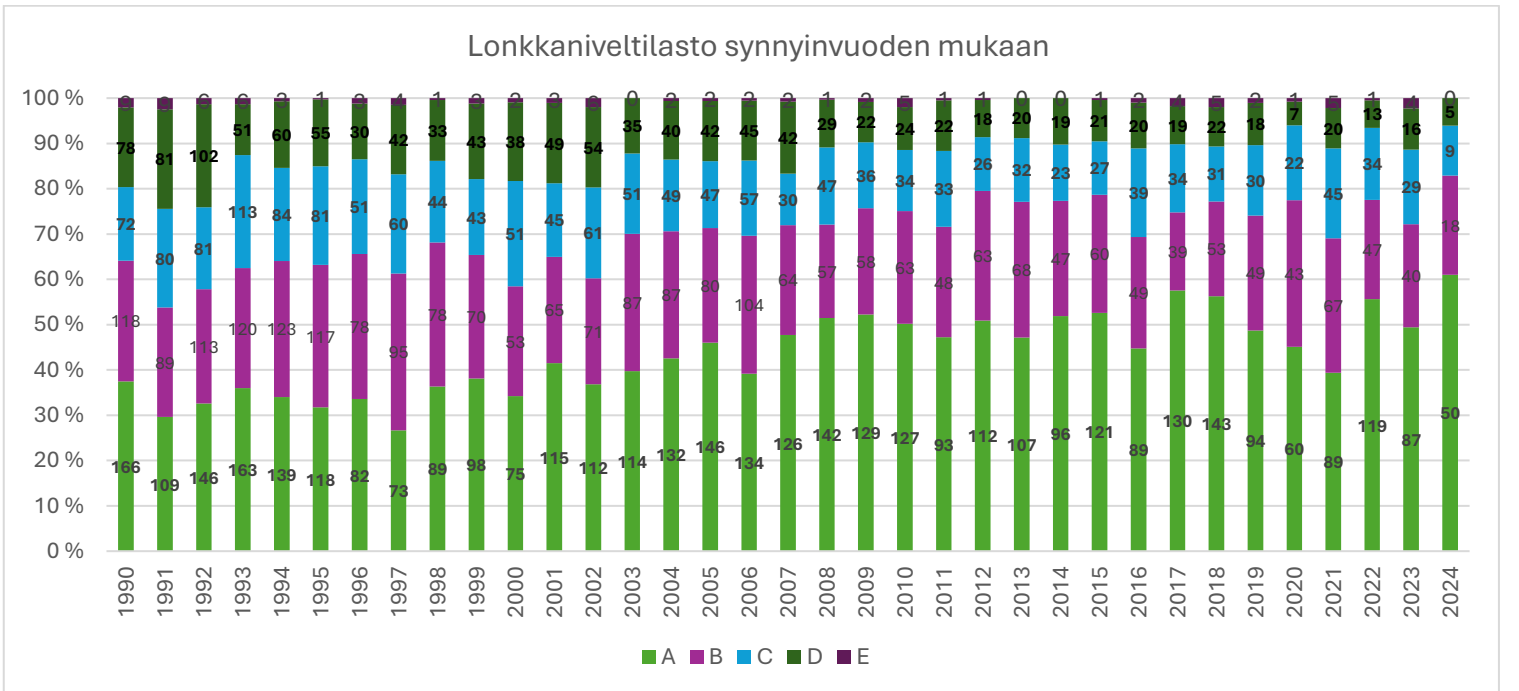
Suomessa käytetään FCI:n vahvistamaa kansainvälistä lonkkaniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

A	Ei muutoksia
B	Lähes normaali / rajatapaus
C	Lievä dysplasia
D	Kohtalainen (keskivaikea) dysplasia
E	Vaikea dysplasia

Taulukko 39. Lonkkanivelen tutkimusaktiivisuus ja tulostilasto

Taulukko 40.

Lonkkaniveldysplasia rottweilerilla

Lonkkanivelten vikojen vaikutus koiran elämään vaihtelee paljon. Joillain yksilöillä esimerkiksi D:n lonkat eivät vaivaa koko elämän aikana, kun taas joillain jo C:n lonkat aiheuttavat kiputiloja ja liikuntarajoituksia.

Lonkkakuvaustulosten voidaan katsoa pysyneen melko samalla tasolla vuosina 2005–2024 (taulukot 39–40). Tarkastelujaksolla 70–80 % tutkituista koirista on saavuttanut terveen (A ja B) tuloksen. E ja D lonkkia tavataan rottweilerilla noin 10 % tutkituista koirista. Tutkittujen koirien määrät ovat vuoden 2011 jälkeen noin puolet rekisteröidyistä koirista kuvataan lonkkien osalta.

Jalostusvaatimus 2027 voimaan tulleen PEVISA:n mukaan on seuraava: Pentueen rekisteröinnin ehtona on, että sen molemmat vanhemmat ovat virallisesti lonkkakuvattuja. Lonkkaniveldysplasian osalta noudatetaan raja-arvoa A-C. Lausunnon tulee olla voimassa astutushetkellä. Minimi-ikä viralliselle lonkkakuvaukselle on 12 kk.

Kyynärnivelen kasvuhäiriöt

ELT Anu Lappalainen Päivitetty 10.4.2025

Kyynärnivelen kasvuhäiriö (engl. elbow dysplasia, ED) on yleisin isojen ja jättikokoisten koirien etujalan nivelkivun ja ontumisen aiheuttaja. Kyynärnivelen kasvuhäiriön eri muotoja ovat varislisäkkeen (processus coronoideus) sisemmän osan sairaus, olkaluun nivelnastan (condylus humeralis) sisemmän osan osteokondroosi ja kiinnittymätön kyynärpään uloke (processus anconaeus). Kyynärnivelen inkongruenssia (nivelpintojen epäyhdenmukaisuutta) pidetään tärkeänä syynä kaikkiin edellä mainittuihin kasvuhäiriöihin ja myös se lasketaan kyynärnivelen kasvuhäiriöksi.

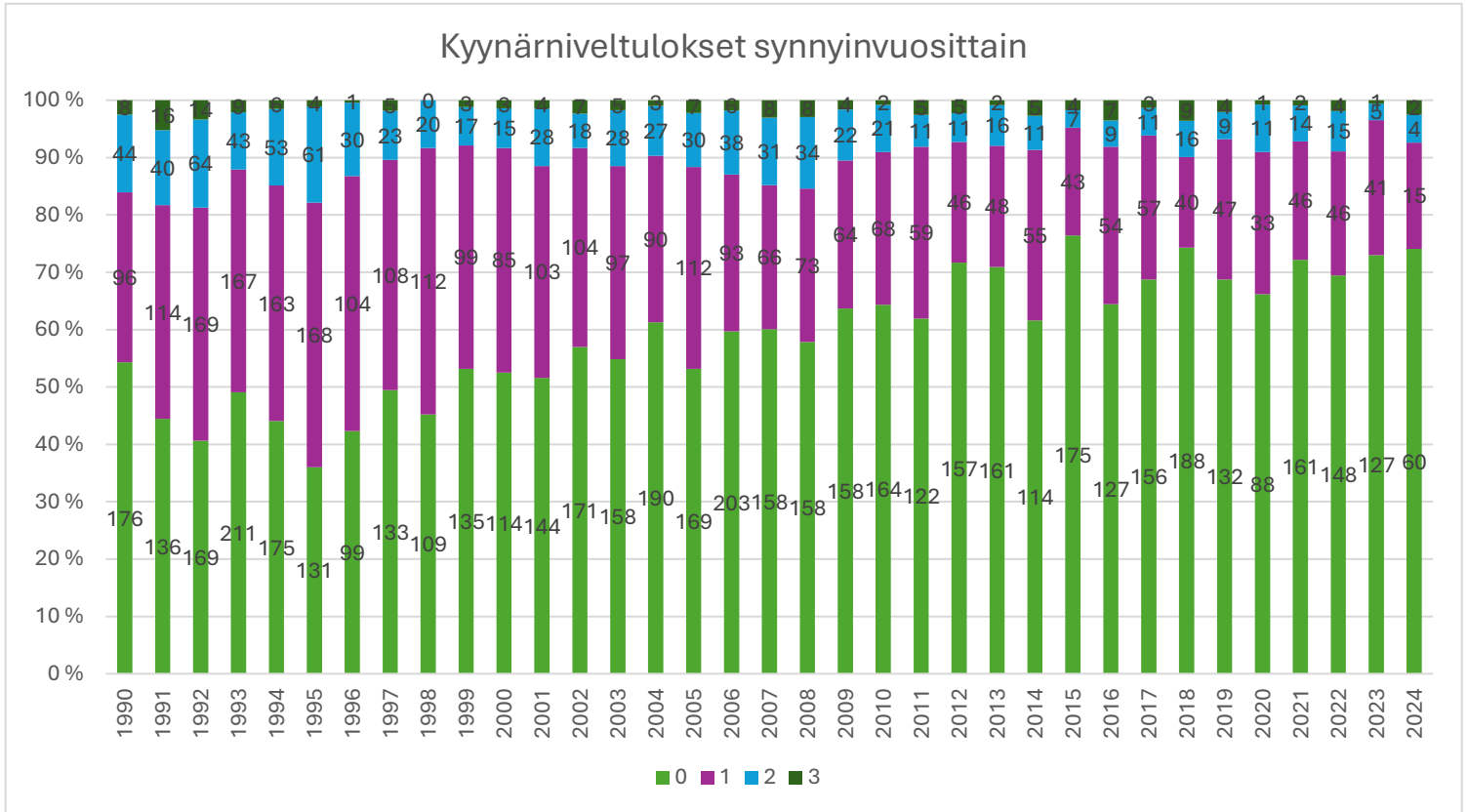
Kyynärnivelen kasvuhäiriön periytyminen on kvantitatiivista eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Kasvuhäiriön tyyppi vaihtelee eri roduilla, mikä viittaa siihen, että aiheuttajina ovat eri geenit. Kyynärnivelen kasvuhäiriö on yleisempää uroksilla todennäköisesti urosten suuremman painon ja mahdollisesti myös hormonaalisten tekijöiden takia. Nykykäsityksen mukaan perinnöllisillä tekijöillä on suurin osuus kyynärnivelen kasvuhäiriön synnyssä, mutta ympäristötekijöillä on osuutensa sen ilmenemisessä.

Kaikissa kyynärnivelen kasvuhäiriöissä oireet alkavat keskimäärin 4–7 kuukauden iässä. Tyypillinen oire on ontuminen, joka voi pahentua rasituksessa tai olla voimakkainta levon jälkeen. Ontuminen voi olla jatkuvaa tai ajoittaista. Omistajan voi olla vaikea havaita koiran ontumista, jos kasvuhäiriö on molemminpuolinen. Toisinaan kasvuhäiriö on molemmissa kyynärnivelistä, vaikka koira ontuu vain toista jalkaa. Usein oireet huomataan vasta aikuisiällä ja silloin oireet johtuvat kasvuhäiriön seurauksena kehittyneestä nivelrikosta. Kiinnittymätön kyynärpään uloke ei välttämättä oireile nuorella koiralla ja se voi olla röntgenkuvauksen sivulöydös.

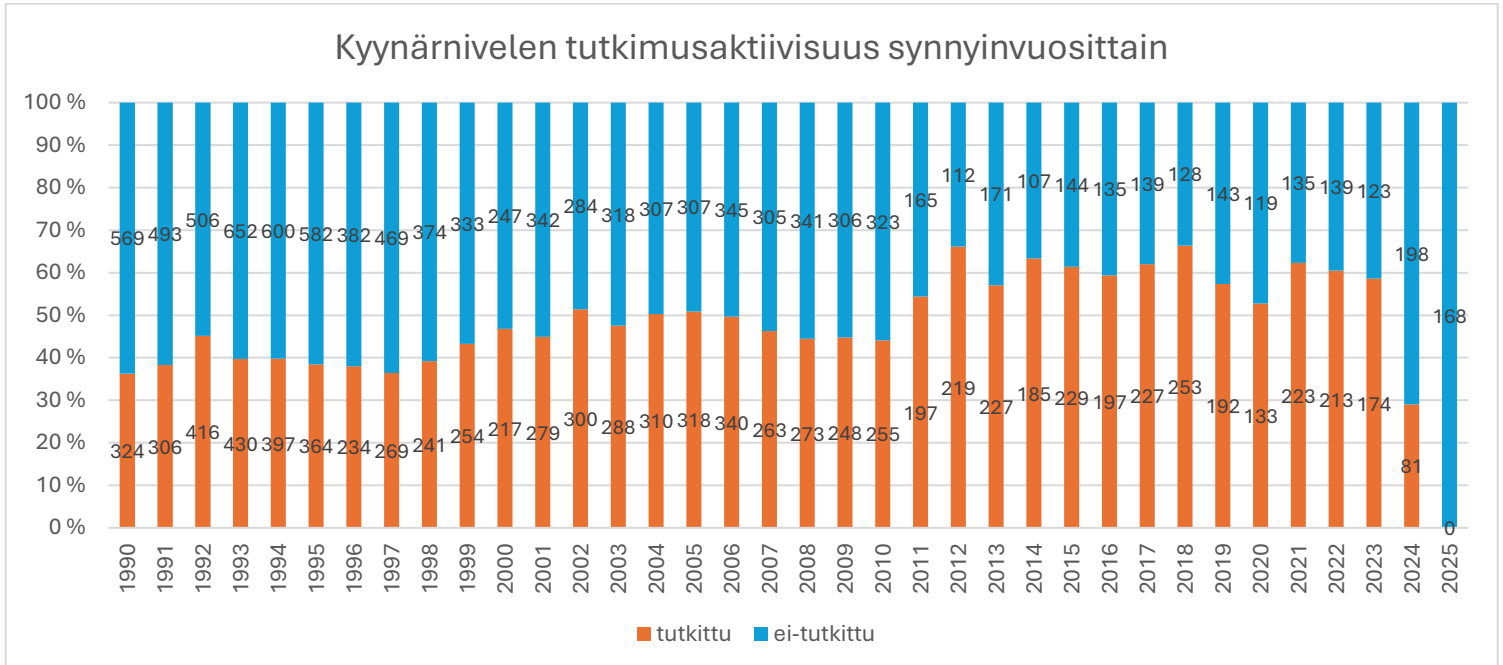
Kasvuhäiriöiden ja niiden erilaisten kirurgisten hoitojen tehosta ja pitkäaikaisennusteesta ei ole olemassa kattavia tutkimuksia. Leikkaushoidon hyöty on epävarma, jos nivelessä on jo selvät nivelrikon merkit. Kaikkien kyynärnivelen kasvuhäiriöiden seurauksena on ainakin hoitamattomana yleensä nivelrikko. Leikattuunkin jalkaan kehittyä usein jonkin asteinen nivelrikko, mutta sen määrä voi olla vähäisempää ja se voi kehittyä myöhemmin kuin ilman leikkausta hoidetussa nivelessä. Kyynärnivelen nivelrikko invalidisoi koira yleensä pahemmin kuin esim. lonkkien nivelrikko, koska koiran painosta noin 60 % on etuosalla. Nivelrikon hoidossa tärkeitä ovat painon pudotus, liikunnan rajoitus ja tarvittaessa käytetään myös tulehduskipulääkkeitä. Lisäksi voidaan käyttää nivelnesteen koostumusta parantavia lääkkeitä ja ravintolisiä.

Suomessa kyynärnivelen arviointi perustuu pääasiassa nivelrikon merkkeihin, mutta myös muut kasvuhäiriöön viittaavat röntgenlöydökset huomioidaan. Jalostusarvoindeksit (BLUP - indeksit) tehostavat jalostusvalintaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran oman tuloksen lisäksi sen kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä lasketaan jo useille roduille sekä lonkka- että kyynärnivelistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria.

Taulukko 41. Kyynärnivelen tutkimusaktiivisuus ja tulostilasto

Taulukko 42.

Kyynärniveldysplasia rottweilerilla

Kyynärniveltviat aiheuttavat rottweilereille huomattavasti enemmän ongelmia kuin lonkkaniveltviat, koska noin 60 % painosta on eturaajojen varassa. Esimerkiksi palveluskoirakokeiden A-tottelevaisuuden hyppy- ja A-esteen alastuloissa, erittäin voimakas rasitus kohdistuu nimenomaan koiran eturaajojen niveliin.

Taulukosta 41 nähdään, että yhä useampi kyynärniveliltään tutkittu koira on saanut tuloksen 0. Tuloksen 1 ja 2 saaneiden koirien osuus on pysynyt tasaisena. 3-tuloksen saaneiden määrä on hieman noussut muutaman viimeisen vuoden aikana, 1–4 % prosentit tutkituista koirista.

Jalostusvaatimus 2027 voimaan tulevan PEVISA:n mukaan on seuraava: Pentueen rekisteröinnin ehtona on, että molemmat vanhemmat on virallisesti kyynärkuvattu. Tutkimustuloksen tulee olla 0–1. Lausunnon tulee olla voimassa astutushetkellä. Minimi-ikä viralliselle kyynärkuvaukselle on 12 kk.

Välimuotoinen lanne-ristinikama

ELT Anu Lappalainen, Helsingin yliopisto

Välimuotoinen lanne-ristinikama (lumbosacral transitional vertebra, LTV) on yleinen synnynnäinen ja perinnöllinen nikamaepämuodostuma, jonka periytymismekanismeja ei tunneta. LTV:llä tarkoitetaan nikamaa, jossa on sekä lanne- että ristiniikaman piirteitä. Välimuotoinen nikama voi olla viimeinen lannenikama (L7), jolloin puhutaan sakralisaatiosta tai ensimmäinen ristiluun nikama (S1), jolloin puhutaan lumbalisaatiosta. Muutos voi olla symmetrinen eli samanlainen oikealla ja vasemmalla puolella tai epäsymmetrinen, jolloin selällään otetussa röntgenkuvassa nähdään puoliero. Diagnoosi tehdään usein lonkkakuvasta, josta voidaan nähdä koiran ristiluun ja lanne-ristiluuliitos yhdestä suunnasta (”ylhäältäpäin”). Joillain koirilla lannenikamien lukumäärä on poikkeava, normaalin 7 nikaman sijaan näillä koirilla on 8 tai 6 lannenikamaa. Tämä on yksi LTV:n muoto ja se voidaan nähdä sivusuunnasta otetusta röntgenkuvasta (koira on kuvattaessa kyljellään), jossa ristiluun lisäksi näkyy koko lanneranka.

LTV:tä esiintyy useilla koiraroduilla, ja ainakin saksanpaimenkoirilla sen yhteydestä selkävaivoihin on tutkimustietoa. LTV altistaa lanne-ristiluuliitosalueen varhaiselle rappeutumiselle, minkä seurauksia voivat olla takaselän kivut ja pahimmassa tapauksessa takajalkojen halvausoireet. Hoitona käytetään lepoa ja kipulääkkeitä ja vakavimmissa tapauksissa leikkaushoitoa. Kotikoirina sairastuneet koirat pärjäävät usein melko hyvin, mutta ennuste paluusta harrastus- tai työkoiraksi on epävarma.

LTV-muutosten yleisyydestä eri roduissa ei juurikaan ole vielä tietoa. Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta suosittelee jättämään oireilevat koirat pois jalostuksesta. Kaikkia oireettomia koiria voi käyttää, mutta LTV1–LTV4-tuloksen saaneet koirat suositellaan yhdistämään vain LTV0-koirien kanssa. Tällaisten yhdistelmien jälkeläisiä suositellaan kuvattavaksi, jotta LTV-muutosten periytymisestä ja merkityksestä saadaan lisää tietoa.

LTV:stä voi saada lausunnon 12 kuukautta täyttänyt koira. Arvostelussa käytetty asteikko

LTV0	Ei muutoksia
LTV1	Jakautunut ristiluun keskihjaranne (S1–S2)
LTV2	Symmetrinen välimuotoinen lanne-ristinikama
LTV3	Epäsymmetrinen lanne-ristinikama
LTV4	6 tai 8 lannenikamaa

Välimuotoinen lanne-ristinikama rottweilerilla:

Jalostusvaatimus 2027 voimaan tulevan PEVISA:n mukaan on seuraava:

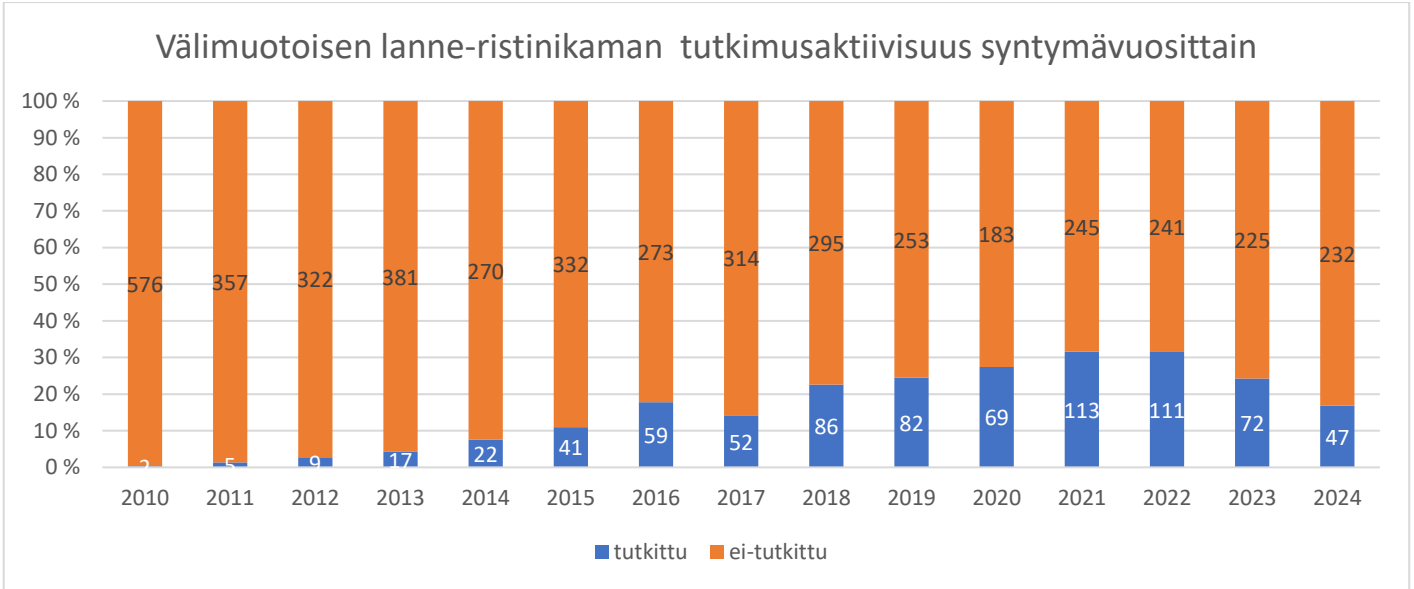
- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu LTV lausunto.

Välimuotoinen lanne-ristinikama tutkimuksia on tilastoitu rottweilereilla vuodesta 2010 asti. 2018–2023 syntyneiden rottweilereiden tutkimusaktiivisuus on ollut aktiivisimmillaan n. 20–30 %. Tutkituista koirista

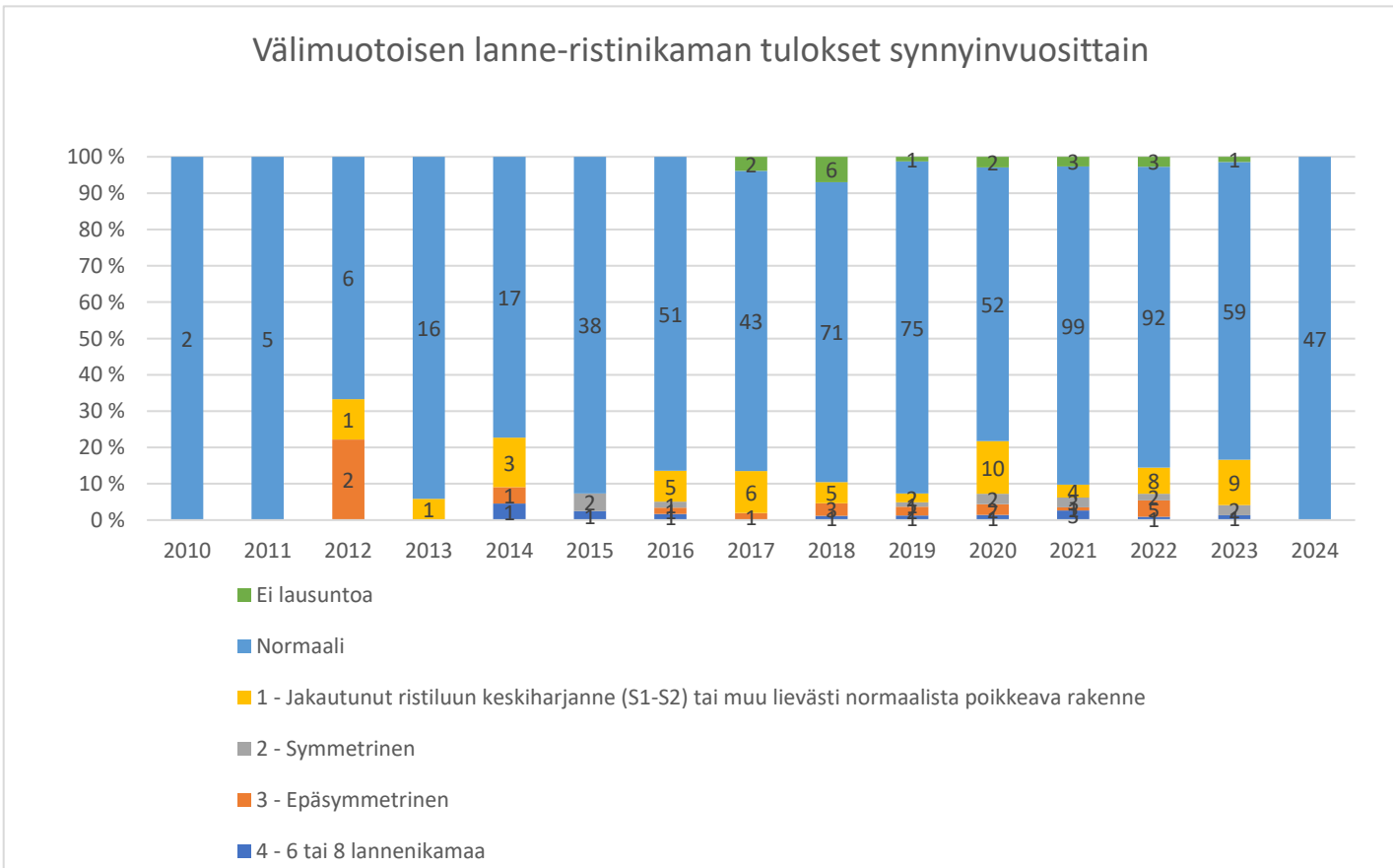
LTV muutoksia löytyi 10–20 %.

Löydösten kohtalaisen suuren määrän vuoksi on perusteltua sisällyttää LTV tutkimukset seuraavaan PEVISA-ohjelmaan, jotta nähdään, lisääntykö vaikeampi muotoiset muutokset LTV alueella ja selvittää niiden mahdollista periytyvyyttä.

Taulukko 43.

Taulukko 44.

JLPP, LEMP ja NAD

JLPP

Juvenile Laryngeal Paralysis and Polyneuropathy sairaus tappaa ne pennut, jotka saavat virhegeenit molemmilta vanhemmiltaan ja sairaat pennut kuolevat yleensä viimeistään 6kk ikään mennessä, yleensä nuorempina. Oireita ovat mm. syömis- ja hengitysvaikeudet, haukkuaänen muuttuminen, raajojen-, sekä vakavimpana kurkun halvaantuminen, joka johtaa tukehtumiskuolemaan. Perinnöllisyys: autosomaalinen resessiivinen.

LEMP

Leukoencefalomyelopatia, keskushermoston valkean aineen (myeliinintuvan) asteittainen tuhoutuminen. Tämä johtaa paheneviin liikkeiden kontrolloinnin ongelmiin. Sairastuneet koirat alkavat oireilla 1–4 vuoden iässä. Oireet voivat näkyä aluksi tassujen raahaamisena tai ylimitoitettuna etujalkojen liikkeinä eli hypermetriana, myöhemmässä vaiheessa koirat eivät pysty nousemaan jaloilleen. Sairaus johtaa myöhemmin eläimen lopettamiseen. Perinnöllisyys: autosomaalinen resessiivinen.

NAD

Neuroaksonaalinen dystofia, hermostoa rappeuttava sairaus, joka vaikuttaa keskus- ja ääreishermostoon. Oireita saattaa esiintyä jo alle vuoden iässä, yleensä nuorilla aikuisilla ja viimeistään 2–5 vuoden iässä. Oireisiin kuuluvat erilaiset liikkumisen ongelmat, koordinoimattomana liikkeenä eli ataksiana ja yli-, korkea-asteleina eli hypermetriana. Lisäksi sairastuneilla koirilla on havaittu käytöksen muuttumista, näön heikkenemistä, silmän tahattomia liikkeitä (nystagmusta) ja vapinaa. Sairaus johtaa myöhemmin eläimen lopettamiseen. Perinnöllisyys: autosomaalinen resessiivinen.

JLPP, LEMP ja NAD rottweilerilla

Koska tunnemme näiden tautien periytyvyyden resessiivisesti yhden geenin välityksellä, on niiden tutkiminen jalostusvalintoja tehdessä nykyisin menetelmin helppoa. Tämän vuoksi onkin syytä tutkia jalostukseen käytettävät yksilöt geenitestein ja varmistettava, että ainakin toinen yhdistelmän vanhemmista on terve. *Euroopassa tutkituista rottweilereista keskimäärin noin 10 % on kantajia.*

Jalostusvaatimus 2027 voimaan tulevan PEVISA:n mukaan on seuraava:

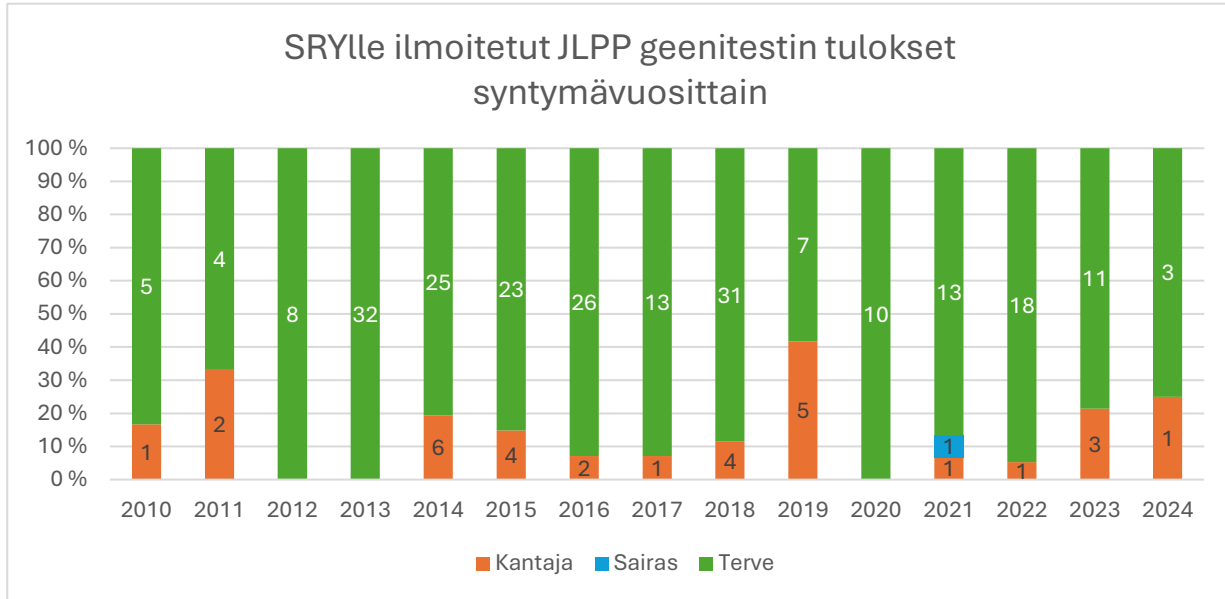
Geenitestitulos seuraavien sairauksien osalta JLPP, NAD ja LEMP

Vähintään toisella vanhemmalla pitää olla tulos testistä JLPP, NAD, LEMP

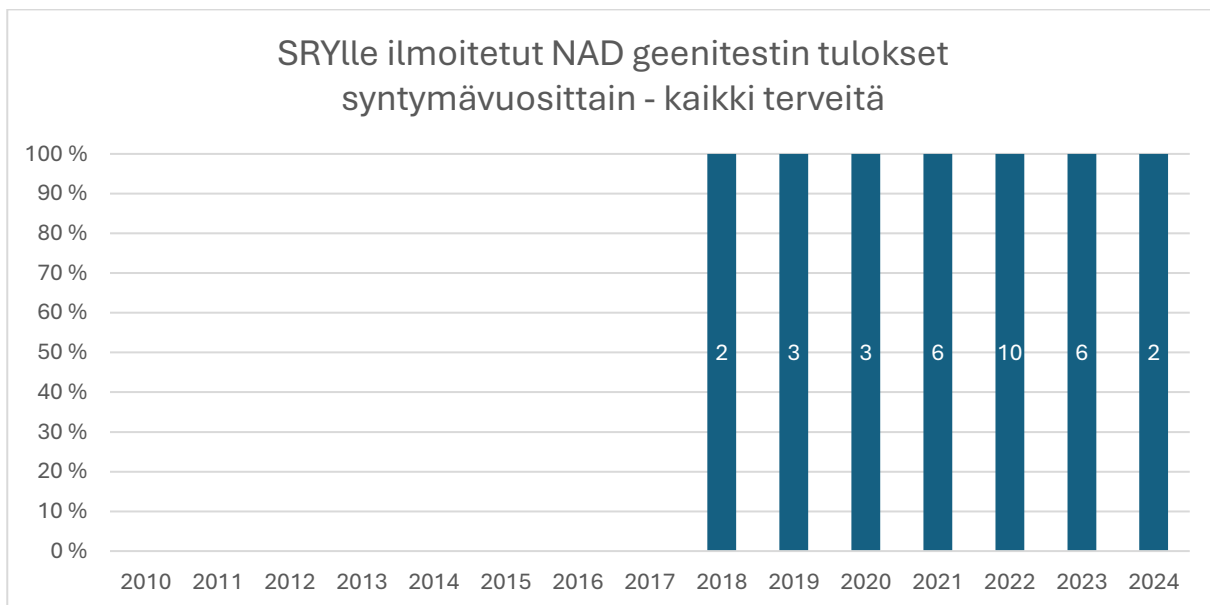
Sallitut yhdistelmät tutkittavan sairauden suhteen:

- kantaja /heterotsygootti x geneettisesti terve
- geneettisesti terve x tutkimaton
- geneettisesti sairas / kantaja x geneettisesti terve

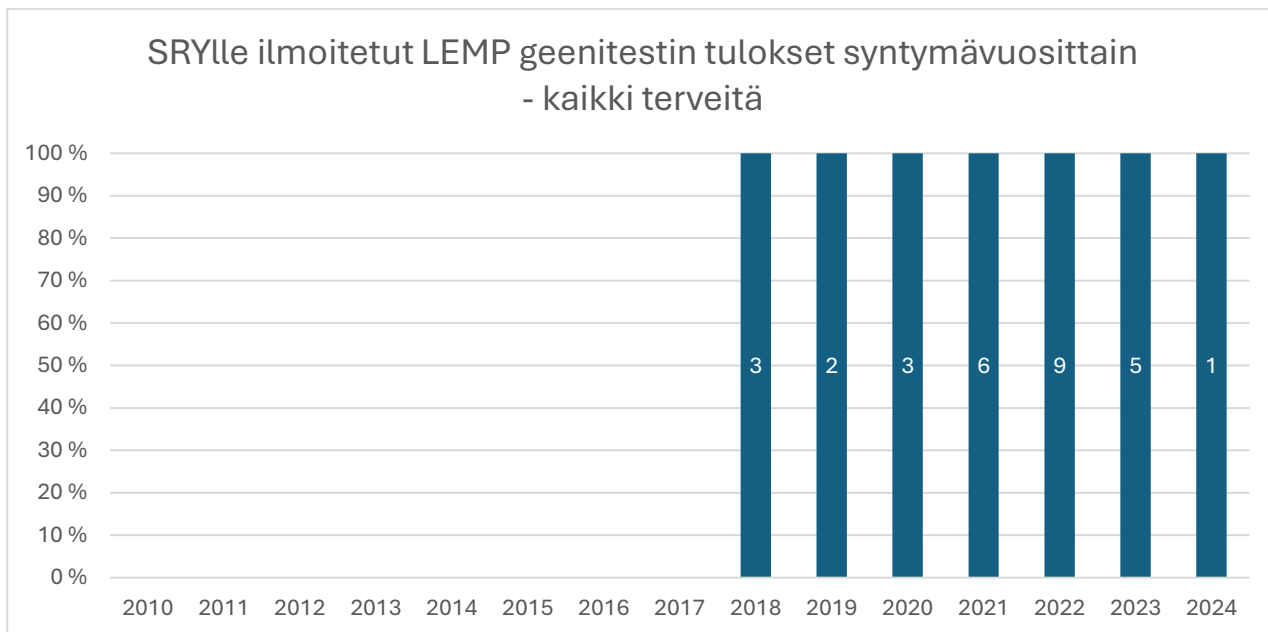
Taulukko 45.

Taulukko 46.

Taulukko 47.

4.3.2. Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Näistä merkittävimmät ovat niin hyvän- kuin pahanlaatuiset kasvaimet, polven ristosidevauriot, selän spondyloosi, allergiat/atopiat ja silmänsairaudet. Kummassakaan terveystarkastuksessa ei kysytty nujuluiden ongelmista, mutta SRY:n terveystarkastuksessa viidellä koiralla kerrotaan olevan tassujen nujuluiden murtumia sekä kynsien heikkoa kuntoa, joka aiheuttaa niiden lohkeilua ja repeilyä. Näitä on jouduttu hoitamaan eläinlääkärissä.

Taulukko 48. Terveystarkastusten tulokset

	SRY:n terveystarkastuksen tuloksia	SKL 2015	SRY 2019	SRY 2025
1	Purentavika/hammaspuutos/ylimääräisiä hampaita	2,2 %	8,80 %	4,1 % purentavika 2,7 % hammaspuutos 3,5 % ylimääräisiä hampaita
2	Eturauhasen laajentuma tai eturauhas tulehdus		8,60 %	4,4 %
3	Luusto- ja nivelvaivat	28,7 %	8,40 %	22,2 %
4	Hallitsevan voimakkaita valeraskausoireita		8,10 %	
5	Polvinivelen ristoside vaurio		6,50 %	4,1 %
6	Kasvaimet hyvän ja pahanlaatuiset	24,3 %	6,30 %	7,2 %
	Pahanlaatuiset kasvaimet näistä	41,7 %	92,90 %	
7	Toistuva ulkokorvan tulehdus	8,1 %	6,10 %	11,8 %
8	Toistuva/jatkuva tassujen nuoleminen, kutina	2,2 %	5,90 %	4,3 %
9	Toistuvat yliherkkyysoireet	2,2 %	5,40 %	6,6 % allergia 2,9 % atopia
10	Muut yhteensä		5,20 %	
11	Toistuvat märkivät ihotulehdukset	4,4 %	4,70 %	6,6 %
12	Napatyrä	3,7 %	4,10 %	
13	Selän spondyloosi		3,20 %	6 % selkäsairaus
14	Kohtutulehdus: märkäkohtu, endometriitti,		2,90 %	0,6 %

	pyometra			
15	Toistuvia virtsatietulehduksia	22,8 %	2,50 %	6 %
16	Häntämutka		1,60 %	
17	Epilepsia	0,7 %	1,40 %	2,3 %
18	Silmätulehdus		0,90 %	2,9 % silmäluomien tai silmän operointi
19	Haima- ja/tai suolistosairaus	5,1 %	0,90 %	1 %
20	Sydänsairaus	2,2 %		1,5 %
21	Ruoansulatuskanavan ongelmia/ sairauksia	18,4 %		
22	Hengityselimistön ongelma/ sairaus	8,1 %		
23	Kuurous tai kuulon alentuma	1,5 %		
24	Kilpirauhasen vajaatoiminta	1,5 %		
25	Immuunijärjestelmän sairaus	2,2 %		

Koirien kasvainsairaudet

Pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri Elisa Välimäki

Noin joka viides lemmikki sairastuu kasvainsairauteen. Pieneläinvastaanoton potilaista jopa joka kolmannella on hyvän- tai pahanlaatuinen kasvain. Yli kymmenenvuotiaista lemmikeistä lähes 50 % menehtyy syöpään, tai kasvaimeen liittyvään sairauteen.

Kasvainsairaus on krooninen sairaus, mitä voidaan hoitaa, ja joskus jopa parantaa. Yleisimpiä kasvaimia koirilla ovat ihon ja ihonalaiskudoksen kasvaimet, maitorauhaskasvaimet ja imusolmukeisyöpä eli lymfooma. Uroskoirilla piilokiveksisyyteen liittyy korkea kasvainriski: joka toinen piilokives voi kehittää kasvaimen. Muita tavallisia koirilla esiintyviä kasvaimia ovat pernan hemangiosarkooma, suun kasvaimet sekä luusyöpä.

Syöpädiagnoosi ei ole välttämättä enää kuolemantuomio. Monet ihon ja maitorauhasen kasvaimet voidaan parantaa ajoissa suoritetulla riittävän laajalla leikkauksella. Kirurgia on edelleen useimpien kasvainten paras hoitomuoto. Joitakin kasvainsairauksia voidaan hoitaa solusalpaajalääkityksellä. Raajojen tai pään alueen kasvainten hoitoon voidaan käyttää sädehoitoa.

Kasvaimet rottweilerilla

Erilaiset kasvaimet, niin hyvän- kuin pahainlaatuiset, ovat yksi rottweilerin yleisimmistä sairauksista. Rottweilereiden yleisin kuolinsyy on syöpä. Kennelliiton ja SRY:n terveystarkastuksissa omistajat kertoivat koirillaan olevan seuraavia kasvaimia/syöpiä: imusolmukeisyöpä, perna- tai maksakasvain, hyvänlaatuinen ihokasvain, maitorauhaskasvain, luukasvain ja muut kasvaimet.

Polven risticidevauriot

ELL Juha Kallio (SKL 2026)

Suurin osa risticidevaurioista aluksi osittaisia. Risticiteet ovat vahva, lyhyt siderakenne polvinivelen keskellä, reisiluun ja sääriluun välillä. Eturisticide on toiminnallisesti takaristicidettä tärkeämpi, koska se tukee reisiluun pään sääriluun nivelpinnalle takajalan työntövaiheen aikana. Eturisticide rajoittaa myös polvinivelen kiertoliikettä. Kun eturisticide pettää, polvinivel löystyy ja reisiluu pääsee liukumaan taaksepäin sääriluun nivelpinnalla. Liike vaurioittaa nivelkierukoita ja rustopintoja. Risticidevaurion seurauksena polviniveleen kehittyy nopeasti tulehdusreaktion seurauksena rappeuttava nivelrikko. Polven toimintakyvyn palauttamiseksi eturisticidevaurio täytyy viipymättä hoitaa kirurgisesti.

Leikkausmenetelmiä on useita, ja oikea leikkausmenetelmä valitaan potilaskohtaisesti. Hoitotulos on yleensä hyvä, mutta ei täysin estä nivelrikon kehittymistä polviniveleen.

Ristisidevaurioita pidettiin aiemmin äkillisenä trauman aiheuttamana sairautena. Nykyään tiedetään, että noin 80 % ristisidevaurioista on aluksi osittaisia. Polvinivel voi aluksi olla tukeva tai löysyys on lievää. Vähitellen vaurio etenee, kun ristiside ei parane vaan pettää asteittain rappeutuessaan. Polveen kehittyy usein nivelrikkomuutoksia jo ristisidevaurion ja nivelen löysyyden edetessä.

Monet takajalan ja polvinivelen rakenteeseen, toimintaan ja aineenvaihduntaan liittyvät tekijät vaikuttavat ristisidevaurion syntyyn ja sairausalttiuteen.

Takajalan puutteellinen kulmautuminen, jossa reisuun ja sääriluun välinen kulma on sivusta katsottuna liian pieni, aiheuttaa lisärasitusta eturistisiteelle, ja sitä pidetään tärkeänä eturistisidevauriolla altistavana tekijänä. Samankaltainen liiallinen kuormitus eturistisiteelle voi syntyä myös silloin, jos sääriluun nivelpinta on taaksepäin kalteva. Lonkkien kipeytyminen lisää polvinivelten kuormitusta ja altistaa ristisidevauriolle. Muut polvinivelen sairaudet, kuten osteokondroosi ja polvilumpion luksaatio johtavat usein ristisidevaurioon: osteokondroosi voi häiritä kasvuaikana eturistisiteen normaalia kehittymistä ja myöhemmin osteokondroosiin liittyvä rustovaurio, nivelen tulehdusreaktio ja nivelrikkomuutokset johtavat eturistisiteen pettämiseen.

Polvilumpion luksaatioon liittyy tulehdusreaktion ja nivelrikkomuutosten lisäksi polvinivelen toiminnallinen asennonmuutos. Etenkin hoitamaton mediaalinen luksaatiotaipumus, johon liittyy sääriluun kiertyminen sisäänpäin, vaurioittaa ristisidettä. Iäkkäillä koirilla yleiskuntoon vaikuttavat sairaudet, erityisesti kilpirauhasen vajaatoiminta ja kortisolin liikaeritys (Cushingin tauti) altistavat eturistisidevaurioille. Myös ylipaino on merkittävä ristisidevauriolla altistava tekijä.

Ristisidevaurio on voimakkaasti perinnöllinen, operoitua koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Suurin osa eturistisidevauriolla altistavista tekijöistä liittyy koiran rakenteeseen tai muihin sairauksiin ja niiden aiheuttamaan toimintahäiriöön polvinivelessä. Tämän vuoksi myös eturistisidevaurio on voimakkaasti perinnöllinen sairaus. Sairauden esiintyvyys vaihtelee voimakkaasti roduittain ja jopa pentueittain. Sairauden syy voi olla rotukohtaisesti liitettävissä tiettyyn altistavaan tekijään, kuten polvilumpion luksaatioon pienillä roduilla tai osteokondroosiin isommilla roduilla. Koiralla, jolla todetaan ja hoidetaan ristisidevaurio, on noin 50 % todennäköisyys kehittää eturistisidevaurio myös toiseen polviniveleen seuraavan vuoden kuluessa. Tämäkin havainto korostaa rakenteen, yksilöllisen alttiuden ja perinnöllisen taipumuksen merkitystä vaurion synnylle yksittäisen trauman sijaan.

Ristisidevaurioita tavataan kaikenikäisillä koirilla, mutta tyypillinen esiintymisikä voi antaa viitteitä sairauden taustasyystä rodussa. Osteokondroosin yhteydessä ristisidevaurio voi oireilla jo ennen kasvun päättymistä. Joillakin pienillä roduilla valtaosa ristisidevaurioista ilmenee vanhuusvuosina, jolloin rappeuttavat yleissairaudet voivat olla merkittävä taustasy.

Sairauden perinnöllisen luonteen takia ristisidevaurion takia operoitua koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Operoidut koirat tulisi siirtää Kennelliiton jalostusstrategian mukaisesti EJ-rekisteriin. Jos koiraa on jo käytetty jalostukseen, sairausriski täytyy ottaa huomioon jälkeläisten jalostuskäyttöä suunniteltaessa.

Huomioitavaa on, että polvilumpion luksaation varalta annettava polvilausunto ei kuvaa sairastumisriskiä eturistisidevaurion suhteen.

Polven ristisidevauriot rottweilerilla

Polven ristisidevauriot ovat yksi merkittävimmistä leikkaukseen johtavista sairauksista rottweilereilla. On vaikea arvioida sairauden perinnöllisyyttä, koska tutkittua tietoa ei valitettavasti ole. Ristisideongelmat tulevat yleisimmin ilmi tapaturman ja/tai trauman seurauksena, mutta ristisiteiden perinnöllisyyden aiheuttamaa heikkoutta ei voida sulkea pois. Sen vuoksi ristisideleikattuja koiria ei saa käyttää jalostukseen.

SRY terveystarkastuksen 2025 mukaan 4 % 0–5-vuotiailla koirilla on diagnosoitu polven ristisidevaurio.

Spondyloosi

ELT Anu Saikku-Bäckström (päivitetty 6.3.2025), (SKL 2026)

Spondylosis deformans eli spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja/tai -siltoja. Spondyloosia kehittyy usein normaalistikin ikääntymisen myötä, mutta boksereilla rappeumaa todetaan jo nuorilla koirilla ja tällöin puhutaan perinnöllisestä eli primaarista spondyloosista. Spondyloosi on todettu perinnölliseksi sairaudeksi boksereilla (perinnöllisyys 0,42–0,62), joten sitä voidaan vastustaa jalostusvalinnoilla.

Silloittumat ovat yleisimpiä rintarangan loppuosassa ja lannerangan sekä ristiselän alueella, joten rinta- ja lannerangasta otetut sivukuvat ovat riittäviä kartoituskuvaamisessa. Spondyloosin suositeltava kuvausikä boksereilla on 2 vuotta, jolloin ikääntymismuutoksia ei vielä ole, mutta perinnölliset muutokset ovat ehtineet muodostua. Muilla roduilla suositusikä voi olla korkeampi, tästä ei kuitenkaan ole olemassa tutkimustietoa. Vanhalle koiralle sallitaan hieman enemmän muutoksia kuin saman lausunnon saavalle nuorelle koiralle, mutta eri-ikäisten koirien lausuntoja on vaikea verrata suoraan, koska ikääntymismuutosten osuutta on hankalaa arvioida. Kuitenkin kannattaa muistaa, että spondyloosi on etenevä sairaus, joten puhdas selkä tai vain lievät muutokset vanhemmalla koiralla on jalostuksellisesti erittäin merkittävä löydös.

Spondyloosia pidettiin pitkään koiralle merkityksettömänä oireettomana ikääntymismuutoksena. On kuitenkin havaittu, että selkärangan muodostuneet luupiikit ja silloittumat voivat aiheuttaa koiralle vaihtelevan asteisia oireita kuten jäykkyyttä, ontumista, epämääräisiä selkäkipuja ja hyppämishaluttomuutta. Kehittymässä olevat luupiikit voivat murtua tai hangata toisiaan aiheuttaen tulehduskipua alueella – toisinaan paikalliset oireet helpottavat, kun luutumisen etenee täydeksi sillaksi. Ventraalinen eli nikamien alapuolelle muodostuva siltamuodostus jäykistää selkää rasittaen viereisiä nikamavälejä. Harvinaisempi lateraalinen eli nikamien sivuille muodostuva spondyloosi voi painaa hermojuuria ja aiheuttaa koiralle rajujakin oireita, kuten virtsan ja ulosteen pidätyskyvyttömyyttä tai halvausoireita. Tällaisen tilanteen diagnosointi vaatii useimmiten röntgenkuvauksen lisäksi tietokonetomografia- (CT) tai magneettitutkimuksen (MRI). Spondyloosia sairastavien koirien oireilu vaihtelee voimakkaasti yksilöittäin ja jopa vaikeaa spondyloosia sairastava koira voi olla täysin oireeton, joten röntgenseulonta on jalostuksellisesti tärkeää.

Spondyloosi on valitettavasti boksereilla jo niin yleistä, että pelkästään sen perusteella ei kannata koira sulkea pois jalostuksesta kuin vaikeissa tapauksissa, jotta jalostuskanta ei pienene liikaa. Vaikein aste (SP4) sulkee koiran pois jalostuksesta ja nuoren, keskivaikeaa (SP3) spondyloosia sairastavan koiran jalostuskäyttöä tulee harkita tarkkaan. Boksereilla on nykyisin käytössä jalostusindeksi, jota voidaan käyttää apuna jalostusvalinnoissa. Muilla roduilla primaari spondyloosi on onneksi harvinaisempaa ja jalostusvalinnoissa sen huomioiminen on helpompaa. Koirat, joilla on nuorena spondyloosia voidaan jättää pois jalostuksesta ilman pelkoa jalostuspohjan kapenemisesta. On kuitenkin hyvä pitää mielessä, että kaikki spondyloosimuutokset eivät ole perinnöllisiä.

On tärkeää muistaa, että selkänikamissa voi olla paljon muitakin sairauksia kuin spondyloosi, joten

spondyloosipuhdas (SP0) selkä ei aina ole sama kuin terve selkä. Välimuotoiset nikamat erityisesti lannerangan lopun ja ristiselän välissä (L7–S) ovat melko yleisiä ja altistavat ristiselän kivuille tai toimintahäiriöille usein jopa enemmän kuin spondyloosi.

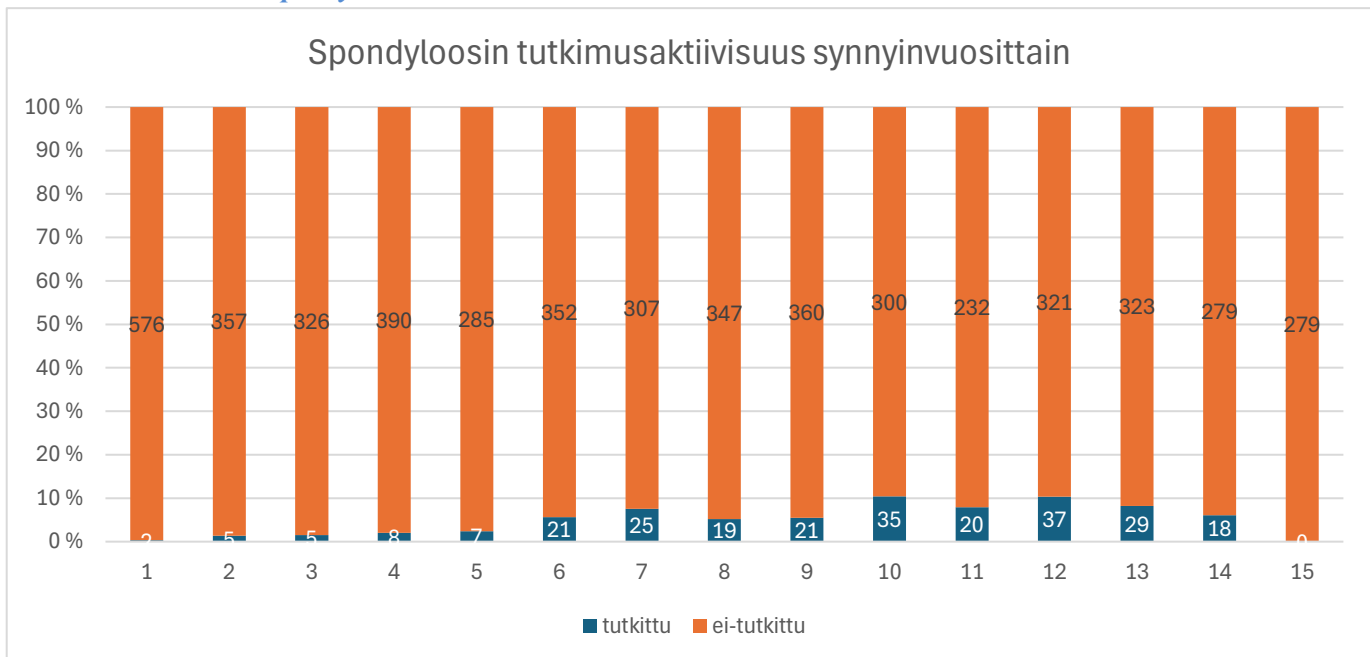
SP0, puhdas	Ei muutoksia
SP1, lievä	Todetaan < 3 mm piikkejä korkeintaan 4 nikamavälissä tai > 3 mm piikkejä korkeintaan 3 nikamavälissä tai saareke korkeintaan 2 nikamavälissä.
SP2, selkeä	Todetaan silottuma (täysi tai vajaa) korkeintaan 2 nikamavälissä ja/tai suuria saarekkeita korkeintaan 2 nikamavälissä.
SP3, keskivaikea	Todetaan silottumia (täysiä tai vajaita) ja/tai suuria saarekkeita 3–7 nikamavälissä.
SP4, vaikea	Edellisiä vakavammat muutokset

Lausunnossa otetaan huomioon kaikki rintanikamat (1–13) sekä lannenikamat (1–7) ja ristiluu.

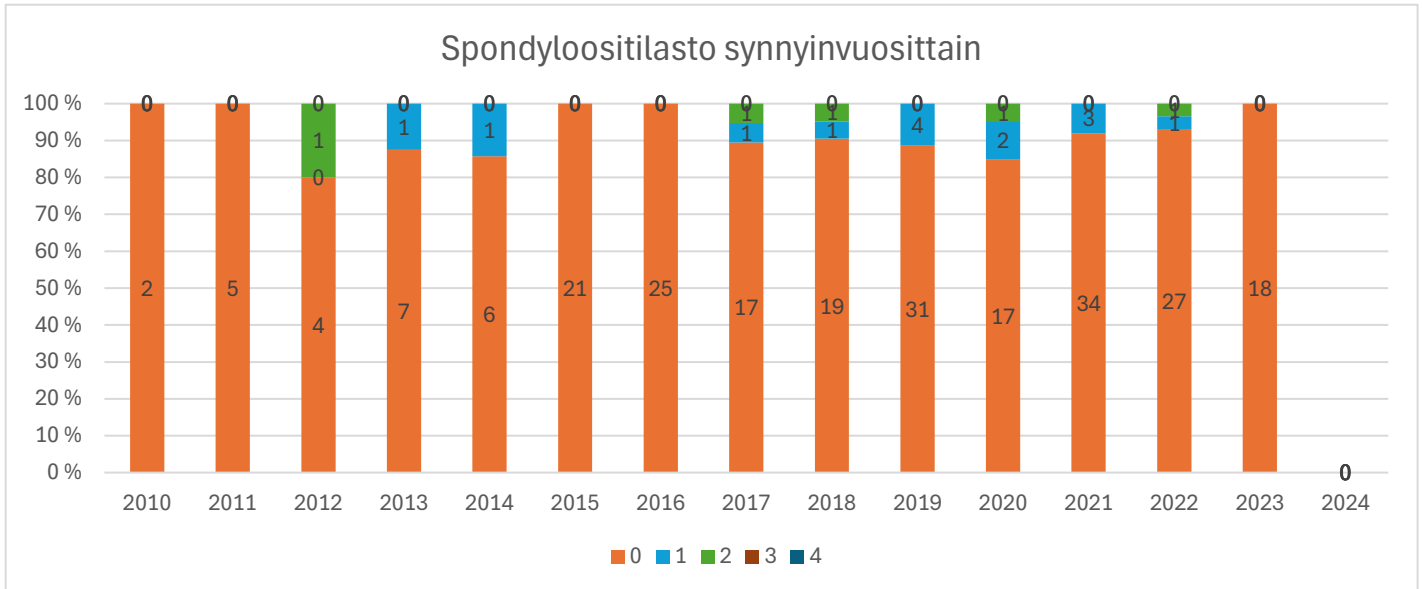
Tätä asteikkoa noudatetaan koiran 5 ikävuoteen saakka. Tämän jälkeen arvostelussa otetaan huomioon koiran ikä siten, että 5–7-vuotiaalla koiralla jätetään huomioimatta yksi silloittuma ja 8-vuotiaalla tai vanhemmalla koiralla jätetään huomioimatta kaksi silloittumaa. Kuitenkin jos vanhallakin koiralla on silloittumaa, ei se voi saada SP0 lausuntoa.

Spondyloosin tutkimusaktiivisuus on alle 10 % ja tutkituista koirista 0–20 % löytyy muutoksia.

Taulukko 49. Spondyloosin tutkimusmäärät

Taulukko 50. Spondyloosilausunnot

Nikamaepämuodostumat

ELT, dos. Anu Lappalainen (SKL 2026)

Selkärangan nikamien epämuodostumia (vertebral anomaly, VA) esiintyy useilla koiraroduilla. Niin sanotuilla "korkkiruuvihäntäisillä" roduilla (bostoninterrieri, englanninbulldoggi ja ranskanbulldoggi) saattaa lähes koko selkäranka olla epämuotoinen. Myös mopsi kuuluu perinteisesti tähän samaan joukkoon, vaikka sen häntä on eri tavalla kierteinen. Näillä koirilla yleisimpiä nikaman kehityshäiriöitä ovat erimuotoiset puolินิกamat (hemivertebra) ja perhosnikamat (nikama, joka selällään otetussa kuvassa muistuttaa muodoltaan perhosta).

Spina bifida (selkärankahalkio) on tila, jossa nikaman katto ei ole sikiönkehityksen aikana sulkeutunut ja selkäydin tai sen kalvot ovat ilman nikaman luista suojaa. Myös häntä ja ristiluu ovat em. roduilla muodostuneet epämuodostuneista nikamista, minkä takia häntä on epämuodostunut, hyvin lyhyt ja jäykkä. Kipuja tai neurologisia ongelmia esiintyy, jos epämuodostuneet nikamat painavat selkäydintä. Tällainen selkä on myös normaalia alttiimpi tapaturmille. Hännän epämuodostumat voivat aiheuttaa virheasennon, joka voi johtaa ulostamisvaikeuksiin tai ihovaurioihin. On todennäköistä, että kaikilla em. tyyppisillä koirilla esiintyy epämuodostuneita nikamia, mutta niiden määrä ja muoto vaihtelevat eri yksilöillä.

Puolินิกamat liittyvät DVL2-mutaatioon, joka aiheuttaa mm. korkkiruuvihännän, mutta puolินิกamien määrään vaikuttavat myös muut vielä tuntemattomat geenit.

Muilla roduilla yleisimpiä epänormaaleja nikamia ovat viimeisen rinta- ja ensimmäisen lannenikaman välimuotoiset nikamat, ja myös viimeinen kaulanikama voi olla välimuotoinen. Lisäksi nähdään puolินิกamia, yhteen kasvaneita nikamia (blokinikamat) ja muuten muodoltaan poikkeavia nikamia.

Joillakin koirilla voi olla nikamissa hyvin lieviä poikkeamia normaalista. Tällöin koira saa tuloksen VA0 (normaali), mutta lausunnon lisätietoihin merkitään VA-rajatapaus. Myös tällaisten muutosten lukumäärä näkyy koiran tiedoissa jalostustietojärjestelmässä. Yleisin tällainen muutos on lievä viimeisen rintanikaman vaillinaisesti kehittynyt kylkiluupari. Jos muutos ei kuitenkaan ole lievä tai koiralla todetaan myös muita nikamaepämuotoisuuksia, ei koira tällöin voi saada tulosta VA0.

Nikamien epämuodostumista voi saada lausunnon 12 kuukautta täyttänyt koira.
Arvostelussa käytetty asteikko:

VA0, normaali	Ei muutoksia
VA1, lievä	1–2 epämuodostunutta nikamaa
VA2, selkeä	3–4 epämuodostunutta nikamaa
VA3, keskivaikea	5–9 epämuodostunutta nikamaa
VA4, vaikea	≥ 10 epämuodostunutta nikamaa

Yleisimmät perinnölliset silmäsairaudet

Harmaakaihi

Perinnöllinen harmaakaihi (ent. hereditäärinen katarakta, HC) samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan. Useimpien muotojen periytymismallia ei vielä tiedetä. Sairauden alkamisikä vaihtelee suuresti. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemminpuolinen ja johtaa sokeuteen, jos linssien samentuminen on täydellinen. Jos kaihisamentuma jää hyvin pieneksi, sillä ei ole vaikutusta koiran näkökykyyn. Edennyt kaihi aiheuttaa silmän sisäistä suonikalvontulehdusta ja siten voi aiheuttaa kipua.

Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei-perinnöllinen, synnynnäinen tai hankittu. Syntymän ja 8 viikon iän välillä todetut kataraktat ovat synnynnäisiä. Esimerkkinä ei-perinnöllisestä kataraktasta on sokeritautiin liittyvä, usein hyvin nopeasti täydelliseksi kaihiksi kehittyvä diabeettinen katarakta sekä vanhuuden kaihi ja PRA:han liittyvä toissijainen kaihi. Ns. nukleaariskleroosi (ei luokitella kaihiksi) on normaaliin ikääntymiseen liittyvä muutos, jossa linssin ydin tiivistyessään muuttuu 'opaalinharmaaksi'. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta näkökykyyn.

Etenevä verkkokalvon surkastuma (PRA)

PRA (progressiivinen retina atrofia) eli etenevä verkkokalvon surkastuma tuhoaa silmän valoa aistivia soluja. Kyseessä on ryhmä sairauksia, jotka ovat eri geenien aiheuttamia.

PRA:ta on montaa tyyppiä, eri rotujen PRA:t ovat erilaisia ja jopa samassa rodussa voi olla useita eri muotoja. PRA voi esiintyä millä tahansa rodulla. Yleisin periytymismekanismi on autosomaalinen resessiivinen.

RD (retinan dysplasia eli verkkokalvon synnynnäinen kehityshäiriö) jaetaan kolmeen muotoon, multifokaaliin (MRD), geografiseen (GRD) ja totaaliseen (TRD). MRD:ssa verkkokalvolla näkyy yksittäisiä poimuja, jotka syntyvät verkkokalvon paikallisen virhekehityksen seurauksena. Poimujen määrä voi vaihdella. MRD ei vaikuta näkökykyyn. GRD:ssa verkkokalvo on väärin kehittynyt laajemmalla alueella, mikä voi vaikuttaa koiran näkökykyyn ja TRD:ssa verkkokalvo on kokonaan irtautunut, mikä aiheuttaa silmän täydellisen sokeuden. MRD-muutokset eivät pahene iän myötä, vaan saattavat pikemminkin osittain hävitä näkyvistä vanhemmiten. GRD:aan saattaa iän myötä liittyä paikallista verkkokalvon rappeumaa muutoksen alueella. Useilla roduilla RD:n on todettu periytyvän väistävasti. Eri RD-muotojen välistä geneettistä yhteyttä ei tunneta.

PHTVL/PHPV (persistent hyperplastic tunica vasculosa lentis/persistent hyperplastic primary vitreous)

on kirjainlyhenne sairauksista, joissa linssin ja silmänpohjan välinen sikiöaikainen verisuoniverkosto ei surkastu normaalisti syntymän jälkeen. Löydös jaetaan vakavuudeltaan kuuteen asteeseen, joista aste 6 tarkoittaa sitä, että silmä on sokea.

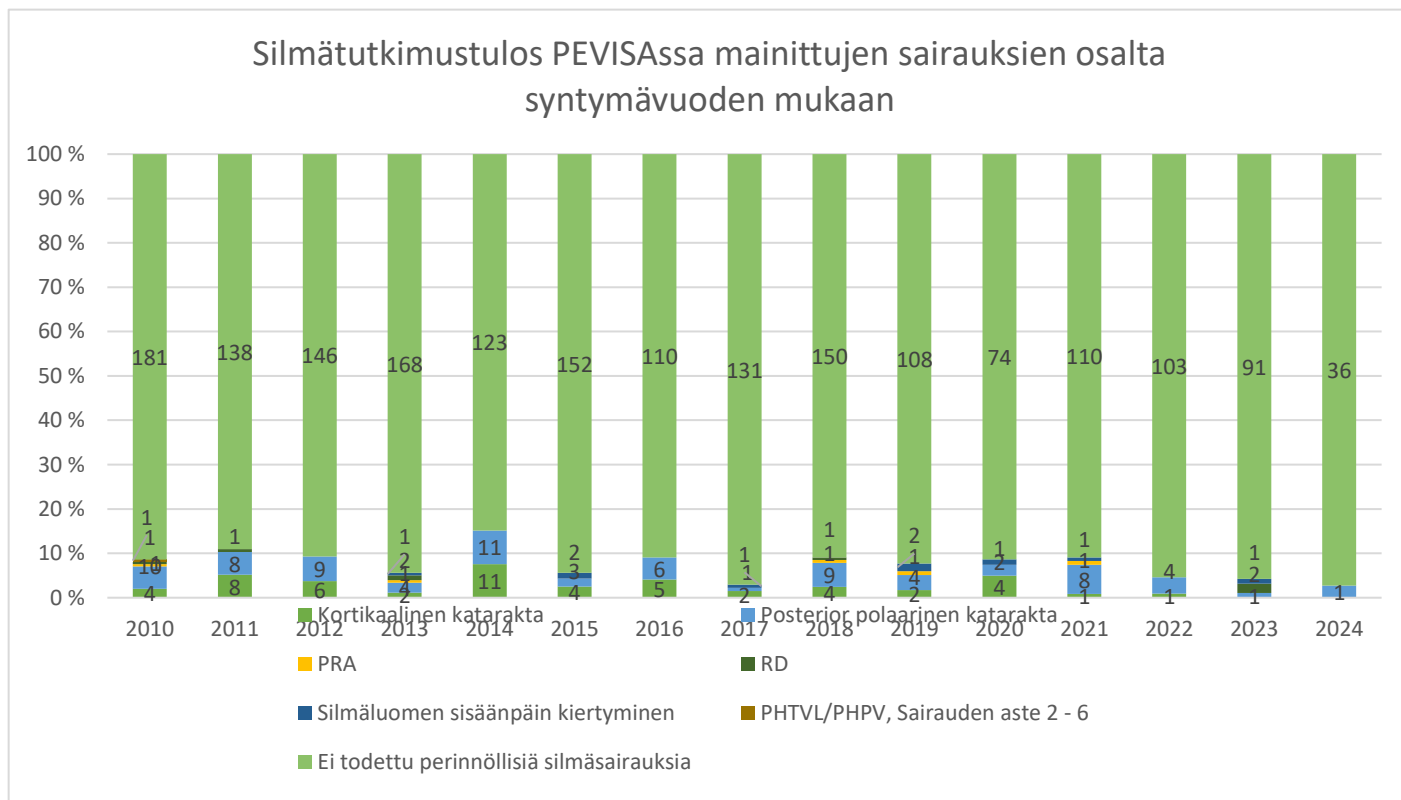
Lievimmässä asteessa (1) näkyy linssin takapinnalla ainoastaan pieniä pigmenttipisteitä, jotka eivät vaikuta

näkökykyyn eivätkä muutokset pahene iän myötä. Vakavammissa asteissa muutokset voivat aiheuttaa linssin lisääntyvää samentumista. Dobermannilla autosomaali dominantti periytyvyys, jossa epätäydellinen penetraatio.

Entropion eli silmäluomen perinnöllinen sisäänpäin kiertymä. Periytymismekanismia ei tunneta.

Ektropion eli silmäluomen perinnöllinen ulospäinkiertymä. Periytymismekanismia ei tunneta.

Taulukko 51.

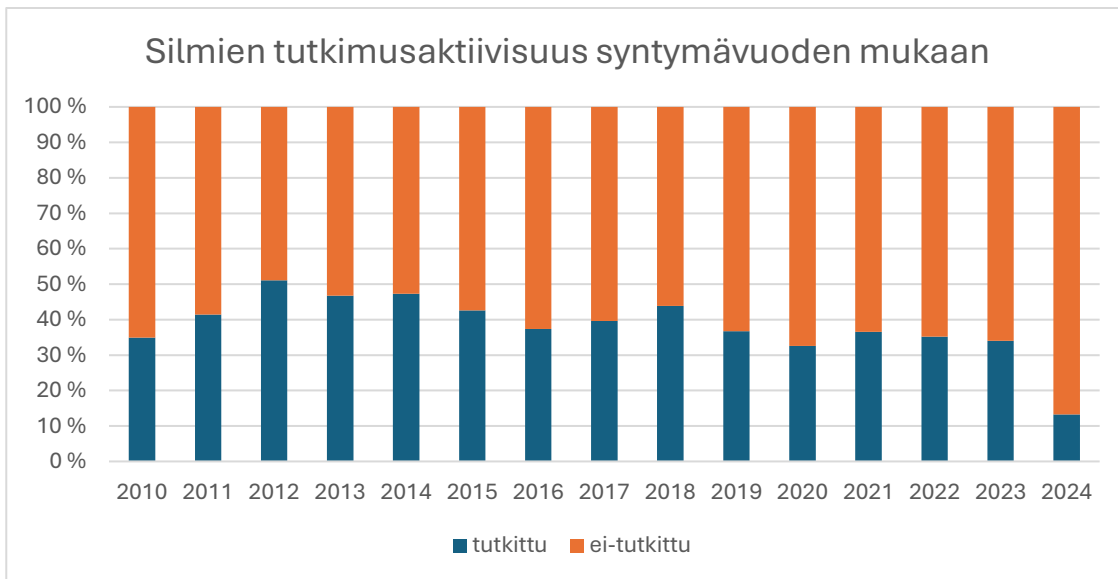

Vuosina 2010–2024 syntyneiden rottweilereiden silmätutkimukset.

Taulukossa tulee huomioida, että yksi koira voi olla useamman kerran mukana taulukon laskelmissa, jos sille on annettu useita silmälausuntoja, joissa on eri diagnoosit. Eli koiralla voi olla kaksi eri katarakta-tyyppiä joten molemmat tulokset on laskettu.

Taulukko 52.

Vuosien 2010–2024 välillä tutkimusprosentti kyseisinä vuosina syntyneistä on noin 40 % ja näistä terveitä on noin 90 %

Silmäsairaudet rottweilerilla

Tunnetuin silmäsairaus rottweilerilla on katarakta (Taulukko 51). Kataraktaa on useita eri muotoja ja osa niistä ei aiheuta rottweilerille lainkaan oireita. Sokeuteen johtavaa kataraktaa on rodussamme erittäin vähän. Luomien asentovirheitä esiintyy joitakin, kuten myös ylimääräisiä ripsiä. Luomien asentovirheet ektropium (liian pitkä luomi muodostaa poimun, josta näkyy sidekalvo) ja entropium (luomi kiertyy sisäänpäin hangaten sarveiskalvoa) periytyvät polygeenisesti eli useamman kuin yhden geeniparin välityksellä. Ylimääräisten ripsien (määrittelemättömiä ylimääräisiä ripsiä, distichiasis, trichiasis) diagnosointi on pysynyt hyvin samoissa määrissä kuin viime PEVISA:n voimassaolokautena (2016–2021).

Rottweilerin jalostuksessa silmäsairauksien osalta huomioitavaa on, ettei jalostukseen käytettävien koirien silmiä tutkita muissa maissa. Näin ollen emme voi tietää mitä silmäsairauksia ulkomaalaisten koirien suvuissa esiintyy tai mitä silmäsairauksia jalostukseen käytettävällä ulkomaisella uroksella itsellään on.

Atopia ja allergiat

ELL Nina Mahlanen (SKL 2026)

Atopia on geneettisestä taipumuksesta aiheutuva tulehduksellinen ja kutiseva allerginen ihosairaus, jonka synnylle on perimän lisäksi olemassa useita altistavia tekijöitä, kuten koiran elinympäristö ja olosuhteet.

Atopia on elinikäinen vaiva, joka on kontrolloitavissa muttei parannettavissa. Ruoka- aineallergia on koiralla atopiaa huomattavasti harvinaisempaa. Vain 10 % iho-oireisista koirista kärsii ruoka- aineallergiasta, jolloin koiralla on yleensä myös ruuansulatuskanavan oireita (ilmavaivat, ripuli). Atooppista tai allergista koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Atopia on tyypillisesti nuoren aikuisen koiran sairaus, ja oireet alkavat suurimmalla osalla atooppikoista 6 kk–3 vuoden iässä. Allerginen nuha, astma ja silmän sidekalvontulehdus ovat koiralla harvinaisia. Koira reagoi ihollaan ja atopia onkin koiran yleisin ihosairaus. Atopiaan liittyvien toistuvien ihon bakteeri- ja hiivatulehdusten esiintymisestä on päätelty, että atooppikkokoirilla olisi puutteellisesti toimiva soluvälitteinen

immuunivaste. Atopialle tyypillistä on, että oireet helpottuvat ja pahenevat kausittaisesti ainakin sairauden alkuvaiheessa. Jos oireet ovat heti alkuun jatkuvia, voidaan hyvällä syyllä epäillä ruoka-aineallergiaa aiheuttajaksi.

Atooppinen iho kutisee, minkä seurauksena koira raapii ihonsa rikki. Turkki on hilseilevä ja huonokuntoinen sekä ohut tai jopa paikoin kalju. Niiltä alueilta, joissa kutina on voimakkainta, iho paksunee jatkuvan raapimisen ja kalvamisen seurauksena sekä tummuu. Muutokset paikallistuvat naamaan (huulet ja silmien ympärys), korviin, tassuihin, jalkoihin, leukaan ja vatsan alle (kainalot ja nivuset). Joillakin koirilla jatkuva kutina aiheuttaa myös käyttäytymisen muutoksia, esim. ärtyisyyttä. Toistuvat korvatulehdukset ovat eräs tavallisimmista atooppikon iho-oireista.

Koiran kutinan syy on selvitettävä huolellisesti. Jos muuta selittävää syytä ei löydy ja koiralla on atopiadiagnoosin tekemiseen oikeuttavat oireet, koiralle tehdään joko ihotesti tai allergiavasta-aineita etsitään verestä. Koiran atopian hoitoon käytetään monia eri hoitomuotoja. Kaikkein tärkein on allergeenialtistuksen vähentäminen esim. toistuvien pesujen ja ympäristön saneerauksen avulla. Jollei näiden toimenpiteiden ja sekundaaristen bakteeri – ja hiivatulehdusten hallinnalla päästä riittävään lopputulokseen, voidaan allergiatestin tulosten perusteella aloittaa siedätyshoito ja/tai lääkehoito.

Erilaiset ihottumat ja allergiat rottweilereilla

Terveyskyselyissä (Taulukko 48) esiintyy erilaisia ongelmia, jotka voidaan liittää ihottumiin, yliherkkyyksiin ja allergioihin kuten toistuvat yliherkkyydet, toistuvat märkivät ihotulehdukset, toistuva ulkorkorvantulehdus, toistuva tassujen nuoleminen/kutina. Seuraavat ongelmat eivät vaivaa pelkästään rottweileria vaan myös monia muita koirarotuja. On huomattu myös vaivoilla olevan perinnöllisiä piirteitä, koska yliherkkyyksiä esiintyy pentueessa enemmän, jos toisella vanhemmalla esiintyy samankaltaisia ongelmia.

Allergista tai yliherkkyyttä ilmentävää koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Sisarusten mahdollisen jalostuskäytön suhteen tulee olla parituskumppanin valinnassa erityisen huolellinen ja pyrkiä välttämään sellaisen yksilön käyttöä, jonka lähisuvussa esiintyy allergioita tai yliherkkyyttä.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Taulukko 53. Rottweilerin kuolinsyytilastot

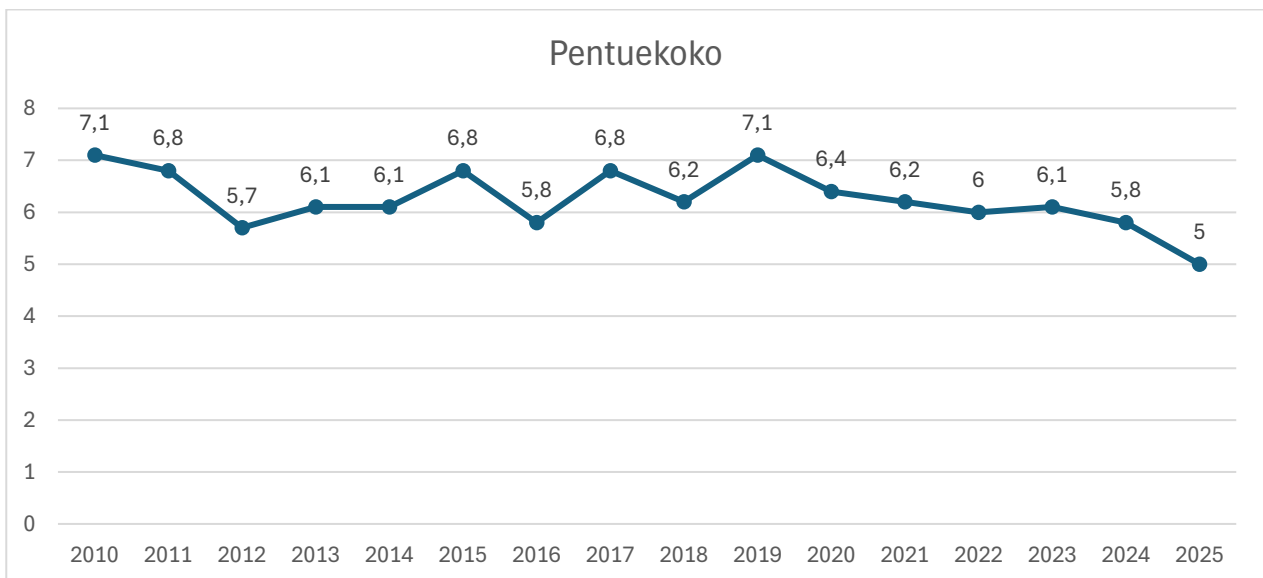
Rottweiler	Kerätty vuonna 2021		Kerätty 18.1.2026, kattaa syntymävuodet 2010–2025	
	Keski-ikä	Lukumäärä	Keski-ikä	Lukumäärä
Kasvainsairaudet, syöpä	8 vuotta 7 kuukautta	706	7 vuotta 8 kuukautta	356
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	7 vuotta 11 kuukautta	468	6 vuotta 6 kuukautta	137
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	11 vuotta 6 kuukautta	388	11 vuotta 1 kuukautta	100
Luusto- ja nivelsairaus	6 vuotta 4 kuukautta	211	4 vuotta 6 kuukautta	152
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	8 vuotta 5 kuukautta	145	7 vuotta 10 kuukautta	70
Muu sairaus, jota ei ole listalla	6 vuotta 9 kuukautta	137	5 vuotta 5 kuukautta	106
Selkäsairaus	7 vuotta 1 kuukautta	93	6 vuotta 8 kuukautta	62
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 1 kuukautta	87	3 vuotta 4 kuukautta	53
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	3 vuotta 6 kuukautta	80	3 vuotta 4 kuukautta	47
Sydänsairaus	6 vuotta 2 kuukautta	71	4 vuotta 1 kuukautta	31
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	7 vuotta 8 kuukautta	54	5 vuotta 2 kuukautta	27

Hermostollinen sairaus	4 vuotta 10 kuukautta	45	4 vuotta 6 kuukautta	28
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	9 vuotta 0 kuukautta	42	7 vuotta 5 kuukautta	22
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	9 vuotta 4 kuukautta	34	7 vuotta 9 kuukautta	23
Immunologinen sairaus	6 vuotta 6 kuukautta	31	4 vuotta 8 kuukautta	10
Sisäeritysrauhasten sairaus	8 vuotta 0 kuukautta	27	6 vuotta 10 kuukautta	7
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 7 kuukautta	12	6 vuotta 2 kuukautta	6
Silmäsairaus	5 vuotta 9 kuukautta	10	8 vuotta 8 kuukautta	3
Pennun synnynnäinen vika	0 vuotta 8 kuukautta	8	1 vuotta 1 kuukautta	8
Hengitystiesairaus	9 vuotta 1 kuukautta	8	5 vuotta 1 kuukautta	8
Kadonnut	3 vuotta 9 kuukautta	8		
Synnytysvaikeus	6 vuotta 0 kuukautta	1	6 vuotta 0 kuukautta	1
Käyttökoira ei sovellu käyttötarkoitukseensa			1 vuotta 1 kuukautta	1
Kaikki yhteensä	8 vuotta 0 kuukautta	2666	6 vuotta 6 kuukautta	1258

Yksi merkittävimmistä rottweilerin kuolinsyistä ovat erilaiset syövät, jotka voivat puhjeta jo hyvin nuorella koiralla, syöpään kuolleiden koirien keski-ikä on 7 vuotta 8 kuukautta; syöpään sairastuneiden keski-ikä on alentunut edelliseltä seuranta-ajalta. Nuorella iällä (alle 4 vuotta) merkittävimpiä koirien kuolinsyitä ovat olleet käytöshäiriöt ja tapaturmat.

4.3.4 Lisääntyminen

Taulukko 54. Pentuekoko

Vuonna 2015 pentuekoko kasvoi yli seitsemään, jonka jälkeen oli kuuden kahta puolta, kunnes 2019 oli jälleen 7. 2020–2023 pentuekoko oli kuudessa, kunnes 2024 laski alle kuuden ja 2025 oli tasan 5. Pentuekoon laskevaan trendiin on osaltaan voinut vaikuttaa pakastesiemenen lisääntynyt käyttö, sekä ulkomaan astutusmatkat. Myös yksittäisten pentueiden osuus painottuu enemmän, koska rekisteröinnit ovat laskeneet merkittävästi. Vuonna 2008 rekisteröityjen pentujen määrä oli 577 pentua 87 pentueesta kun taas vuonna 2025 syntyi 161 pentua 32 pentueesta.

SRY:n kasvattajakyselyssä 84 % kyselyyn vastanneista kasvattajista oli sitä mieltä, että rottweilerin normaali pentuekoko on 6–8 pentua.

Astumis- ja tiinehtymisvaikeudet

SRY:n 2025 toteutetussa kasvattajakyselyssä kyselyyn vastanneiden mukaan 70 % astutuksista ovat sujuneet ongelmitta. 24 % oli kokenut jonkinlaisia vaikeuksia astutuksissa. 8 % oli kokenut huomattavia ongelmia astutuksissa ja 2,7 % oli joutunut vaihtamaan urosta ylitsepääsemättömien vaikeuksien takia.

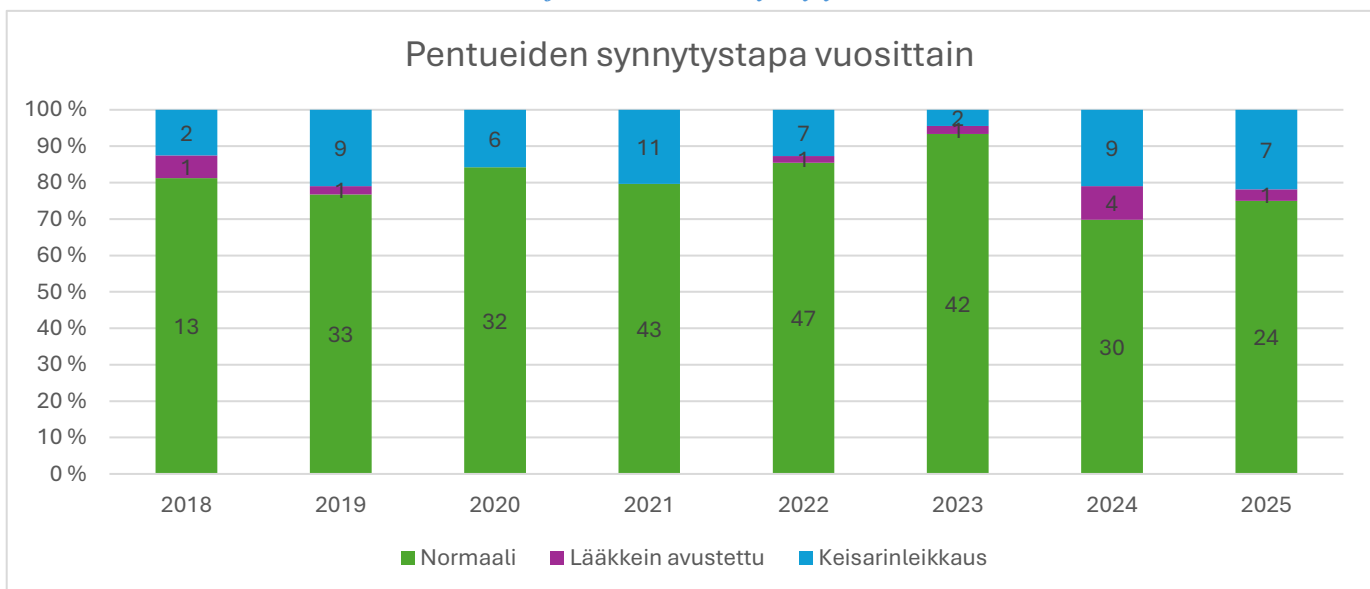
Samaisen kyselyn mukaan 95 % nartuista antoi astua hyvin, 11 % hyvin avustettuina. 3 % oli jouduttu turvautumaan keinosiemennykseen. Kyselyyn vastanneiden 37 kasvattajan yhdelläkään nartulla ei ollut todettu vaginan väliseinää.

98 % kyselyyn vastanneista ei ollut kokenut nartuilla tiinehtymisvaikeuksia, kun astutus on ollut luonnollinen ja astutusajankohta on varmistettu progesteronitestillä. Kaksi prosenttia oli kokenut tiinehtymisvaikeuksia jonkin verran.

Syntyys- ja pentujen hoitoon liittyvät ongelmat

Kasvattajakyselyn perusteella nartuilla ei ole ollut ongelmia pentujen hoitamisessa. Kennelliiton kyselyssä ilmeni, että yksi narttu oli keisarinleikattu ja vuoden 2025 SRY:n kyselyssä vastattiin sektioituja narttuja kolme kappaletta. Syy keisarinleikkaukseen on ollut useimmin pennun virheasento synnytyskanavassa tai erittäin suuri pentu.

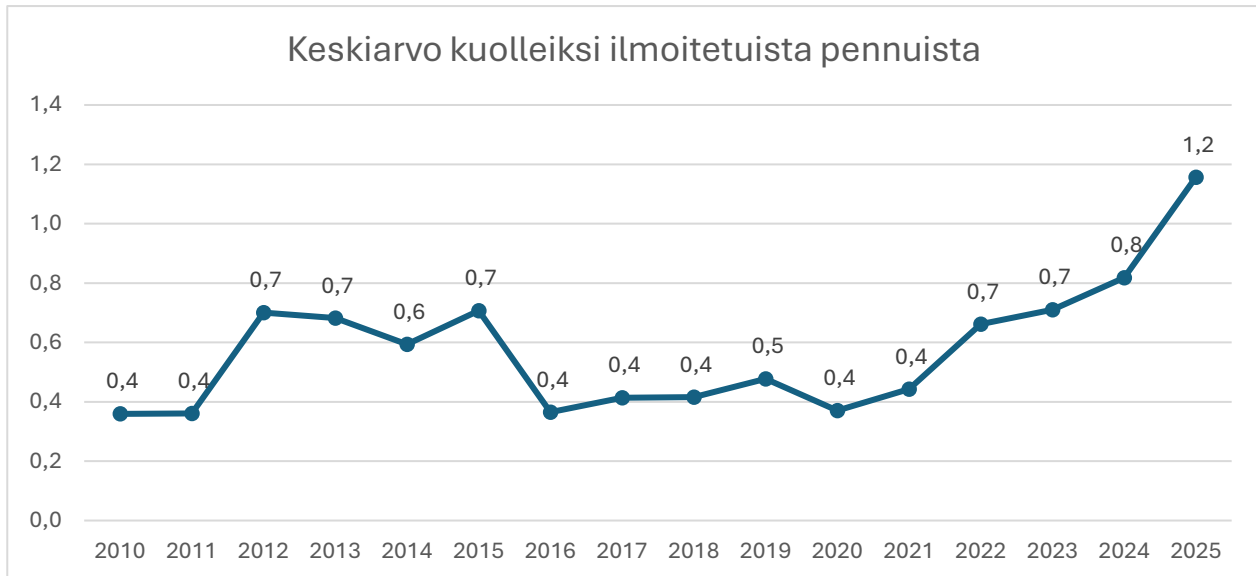
Taulukko 55. Kennelliitton kasvatattajien ilmoittamat synnytystavat

Pentukuolleisuus ja synnynnäiset viat/epämuodostumat

Taulukon 56 keskiarvo (1,12) on kasvattajien pentueilmoituksessa Kennelliitton kuolleiksi ilmoitetuista pennuista.

Taulukko 56.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Rottweilereilla ei tällä hetkellä ole merkittäviä anatomisia piirteitä, jotka altistaisivat yksilöitä sairauksille tai lisääntymis- ja hyvinvointiongelmille. Toteutetun kasvattajakyselyn perusteella kenenkään vastanneen jalostusnartulla ei ollut tullut vastaan emättimen väliseinää tai muita anatomiasta johtuvia lisääntymiseen negatiivisesti vaikuttavia asioita.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Rotumme luuston terveys on parantunut viimeisten vuosien aikana. Silmälausunnot ovat pysyneet saman kaltaisina. Muitten sairauksien osalta on hyvin hankala verrata nykytilanteeseen, koska aiempaa tutkimustietoa ei ole riittävästi.

Tulevaisuudessa on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota PEVISA:n ulkopuolisiin sairauksiin, kuten ristisideongelmiin, selän spondyloosiin, olkanivelen kasvuhäiriöihin sekä allergioihin ja yliherkkyyksiin.

4.4 Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

Ryhmä: 2, FCI:n numero: 147, Hyväksytty: FCI 24.7.2018, SKL-FKK 23.10.2018 Rottweiler
Alkuperämaa: Saksa

KÄYTTÖTARKOITUS:

Seura-, palvelus- ja käyttökoira.

FCI:N LUOKITUS:

Ryhmä 2 Pinserit, snautserit, molossityypiset ja sveitsinpaimenkoirat Alaryhmä 2.1 mastiffi- ja molossityypiset

Käyttökoetulos vaaditaan.

LYHYT HISTORIAOSUUS:

Rottweilera pidetään yhtenä vanhimmissa koiraroduista. Sen juuret ulottuvat roomalaisvallan aikoihin saakka,

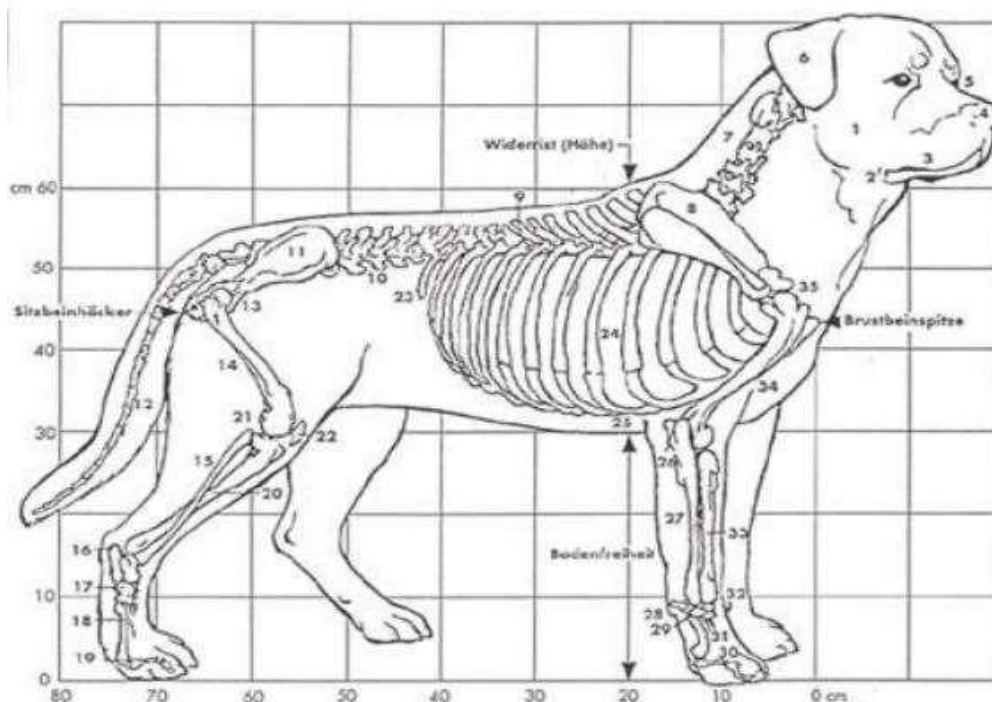
jolloin tämän tyyppisiä koiria käytettiin karjan paimentamiseen ja ajamiseen. Rooman legioonat toivat mukanaan Alppien yli koiria, jotka suojelivat ihmisiä ja ajoivat nautakarjaa. Rottweilin alueella ne risteytyivät paikallisten koirien kanssa, ja näin kehittyneen rodun päätehtäväksi tuli nyt karjan ajaminen ja vartiointi sekä isännän ja hänen omaisuutensa suojelu. Rotu nimettiin vanhan Rottweilin vapaakaupungin mukaan ”Rottweilin teurastajienkoiraksi”, koska teurastajat kasvattivat tämäntyyppisiä koiria puhtaasti niiden suorituskyvyn ja käyttötarkoituksen perusteella. Rodusta kehittyi ajan myötä erinomainen karjakoira, jota käytettiin myös vetokoirana. 1900-luvun alussa kokeiltiin useiden rotujen sopivuutta poliisin käyttöön, ja nopeasti havaittiin rottweilerin erinomainen soveltuvuus tähän tehtävään. Rotu hyväksyttiin virallisesti poliisikoiraksi vuonna 1910. Jalostuksessa on tavoitteena erittäin voimakas koira, joka on väriltään musta selvästi erottuvien punaruskein merkein. Kokonaisuus on voimakas mutta jalo, ja rotu sopii erinomaisesti seura-, palvelus- pelastus- ja käyttökoiraksi.

YLEISVAIKUTELMA:

Kooltaan keskikokoisesta suureen ja vankka, ei raskas eikä kevyt, ei korkearaajainen eikä ilmava. Hyvin sopusuhtaisen, tiiviin ja voimakkaan rakenteen ansiosta erittäin vahva, ketterä ja kestävä.

TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA:

Rintalastasta istuinluun kärkeen mitattuna runko saa olla korkeintaan 15 % säkäkorkeutta pitempi.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE:

Ystävällinen ja perusluonteeltaan rauhallinen, hyvin omistajaansa kiintynyt, tottelevainen, kuuliainen ja työskentelyhaluinen. Olemuksesta kuvastuu luonnollisuus ja koruttomuus, käytös on itsevarmaa, vakaata ja pelotonta. Rottweiler tarkkailee ympäristöään hyvin valppaasti mutta samalla rauhallisesti.

PÄÄ:

KALLO-OSA: Keskipitkä, korvien välistä suhteellisen leveä, otsalinja sivuilta katsottuna kohtuullisesti kaartuva. Niskakyhmy on hyvin kehittynyt, mutta ei voimakkaasti erottuva. OTSAPENGER: Suhteellisen voimakas, otsaurre ei liian syvä.

KIRSU: Hyvin kehittynyt, mieluummin leveä kuin pyöreä ja väriltään aina musta. Hyvin kehittyneet sieraimet.

KUONO: Ei saa vaikuttaa pitkältä eikä lyhyeltä suhteessa kalloon. Kuonon ja kallo-osan pituuksien suhde on noin 1:1,5. Kuononselkä on suora, tyvestä leveä ja kaventuu vain hieman kohti kirsua.

HUULET: Mustat ja suupieliä myöten tiiviit. Ikenet ovat mahdollisimman tummat. LEUAT / HAMPAAT: Leuat ovat voimakkaat ja leveät. Voimakas ja täydellinen leikkaava purenta (42 hammasta), yläetuhampaat ovat tiiviisti alaetuhampaiden edessä.

POSKET: Selvästi erottuvat poskikaaret.

SILMÄT: Keskikokoiset, mantelinmuotoiset, väriltään syväruskeat. Tiiviit silmäluomet. KORVAT: Keskikokoiset, riippuvat, kolmiomaiset, kiinnittyneet ylös ja etäälle toisistaan. Päänmyötäisesti eteenpäin asettuvien korvien ansiosta kallo vaikuttaa todellista leveämmältä. KAULA: Voimakas, kohtuullisen pitkä, hyvin lihaksikas ja kuiva, ei löysää kurkunalusnahkaa eikä runsasta kaulanahkaa. Niskalinja on hieman kaareva.

RUNKO

SELKÄ: Suora, voimakas ja kiinteä. LANNE: Lyhyt, voimakas ja syvä.

LANTIO: Leveä, keskipitkä, hieman pyöristynyt, ei vaakasuora eikä laskeva.

RINTAKEHÄ: Tilava, leveä ja syvä (n. 50 % säkäkorkeudesta). Hyvin kehittynyt eturinta ja selvästi kaareutuvat kylkiluut.

ALALINJA JA VATSA: Vatsalinja ei ole ylös vetäytynyt.

HÄNTÄ: Luonnollinen ja voimakas, vaakasuorasti selkälinjan jatkeena. Koiran liikkeessä tai ollessa tarkkaavainen tai kiihtynyt se voi kohota hieman kaartuvana ylöspäin, levossa riippuva. Häntä ulottuu kintereeseen tai hieman sen alle.

RAAJAT

ETURAAJAT: Edestä katsottuna suorat, eivät ahdasasentoiset. LAVAT: Viistot, noin 45° kulmassa vaakatasoon nähden.

OLKAVARRET: Tiiviisti rungonmyötäiset.

KYYNÄRVARRET: Suorat, voimakkaat ja lihaksikkaat, sivulta katsottuna pystysuorat. VÄLIKÄMMENET: Hieman joustavat ja voimakkaat, eivät pystyt.

ETUKÄPÄLÄT: Pyöreät ja tiiviit, hyvin kaareutuneet varpaat. Kynnet lyhyet, mustat ja voimakkaat. Lujat päkiät.

TAKARAAJAT: Takaa katsottuna suorat, eivät ahdasasentoiset. Koiran seistessä vapaasti reiden ja lonkkaluun välinen kulma, polvi- ja kinnerkulmat ovat tylpät.

REIDET: Kohtuullisen pitkät, leveät ja lihaksikkaat. SÄÄRET: Pitkät, voimakkaat, leveälihaksiset ja jänteikkäät.

KINTEREET: Voimakkaat ja hyvin kulmautuneet. Kinnerkulmaus ei saa olla liian niukka.

TAKAKÄPÄLÄT: Hieman etukäpäliä pitemmät. Voimakkaat, kaareutuneet varpaat, yhtä tiiviit kuin etukäpäliä.

LIIKKEET:

Rottweiler on ravaaja. Liikkeessä selkä pysyy kiinteänä ja suhteellisen vakaana. Liikunta on tasapainoista, vakaata, voimakasta ja vapaata, askelpituus on hyvä.

NAHKA:

Pään nahka on kauttaaltaan tiiviisti pinnanmyötäinen; koiran ollessa erityisen tarkkaavainen voi muodostua vähäisiä otsaryppyjä.

KARVAPEITE

KARVA: Kaksinkertainen karvapeite muodostuu peitinkarvasta ja aluskarvasta, jota ei saa näkyä

peitinkarvan alta. Peitinkarva on keskipitkää, karheaa, tiheää ja pinnanmyötäistä. Reisien takaosassa karva on hieman pitempää.

VÄRI: Musta, jossa selvärajaiset syvän punaruskeat merkit poskissa, kuonossa, kurkussa, rinnassa, raajoissa, silmien yläpuolella ja hännän tyven alla.

KOKO JA PAINO

Säkäkorkeus:

Urokset 61–68 cm.

61–62 cm pieni

63–64 cm keskikokoinen

65–66 cm suuri (ihannekorkeus)

67–68 cm hyvin suuri

Nartut 56–63 cm.

56–57 cm pieni

58–59 cm keskikokoinen

60–61 cm suuri (ihannekorkeus)

62–63 cm hyvin suu

PAINO: Urokset noin 50 kg, nartut noin 42 kg.

VIRHEET:

Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

- Yleisvaikutelma: Kevyt, ilmava, korkearaajainen; kevyt luusto ja heikko lihaksisto.
- Pää: Ajokoiramainen; kapea, kevyt, liian lyhyt, pitkä tai karkea; liioitellun molossimainen; erittäin leveä kallo, puutteellinen tai liian voimakas otsapenger; erittäin syvä otsauurre.
- Kuono-osa: Pitkä, suippo tai liian lyhyt (alle 40 % pään koko pituudesta); halkinainen kirsu; kyömy tai kovera tai laskeva kuononselkä; vaalea tai täplikäs kirsupigmentti.
- Huulet: Löysät, vaaleanpunaiset tai täplikkäät; avoimet suupielet.
- Leuat: Kapea alaleuka.
- Posket: Voimakkaasti ulkonevat.
- Purenta: Tasapurenta; alaleuan poskihampaat eivät samassa rivissä.
- Korvat: Liian matalalle tai korkealle kiinnittyneet, raskaat, pitkät, veltot tai taaksepäin taittuneet; kevyet tai asennoiltaan epäsymmetriset.
- Silmät: Vaaleat; syvällä sijaitsevat; liian pyöreät ja ulkonevat; löysät silmäluomet.
- Kaula: Liian pitkä, ohut tai lihakseton; löysä kaula- tai kurkunalusnahka.
- Runko: Liian pitkä, lyhyt tai kapea.
- Selkä: Liian pitkä, heikko, notko tai köyry.
- Lantio: Liian luisu, lyhyt, tasainen tai pitkä.
- Rintakehä: Litteät tai tynnyrimäiset kyljet; takaosastaan liian kapea.
- Häntä: Liian korkealle tai matalalle kiinnittynyt.
- Eturaajat: Kapea-asentoiset, käyrät tai eivät yhdensuuntaiset; pystyt lavat; löysät tai ulkonevat kyynärpäät; liian pitkä, lyhyt tai pysty olkavarsi; heikko tai pysty välikämmen; hajavarpaiset, litteät tai liian korkeat kypälät; epämuodostuneet varpaat; vaaleat kynnet.
- Takaraajat: Litteät reidet; ahdasasentoiset, pihtikinttuiset tai lankisääriset; liian niukat tai voimakkaat kulmaukset; kannukset.

- Nahka: Poimuinen pään nahka.
- Karva: Pehmeä, liian lyhyt tai pitkä, laineikas karva, puuttuva aluskarva.
- Väri: Vääränväriset, epäselvät tai liian laajat värimerkit.

VAKAVAT VIRHEET:

- Yleisvaikutelma: Liian raskas ja molossimainen.
- Nahka: Voimakkaat rypyt päässä, otsassa, kuonossa ja poskissa; runsas leuanalusnahka.
- Liikkeet: Voimaton ravi.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- Yleisvaikutelma: Selvästi väärä sukupuolileima (narttumainen uros tai urosmainen narttu)
- Käyttäytyminen: Pelokkuus, arkuus, pelkurimaisuus, vihaisuus, liioiteltu epäluuloisuus, hermostuneisuus.
- Purenta: Ylä-, ala- tai ristipurenta; minkä tahansa etu-, kulma-, väli- tai poskihampaan puuttuminen.
- Silmät: Sisä- tai ulkokierteiset silmäluomet (entropium/ ektropium), keltaiset tai keskenään eriväriset silmät.
- Häntä: Häntämutka, kiertynyt tai voimakkaasti sivulle kääntyvä häntä, synnynnäinen töpöhäntä.
- Karva: Selvästi pitkä tai laineikas karva.
- Väri: Muu kuin tyypillinen rottweilerin väri eli musta punaruskein merkein

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin. Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

Rodun populaation vastaavuus rotumääritelmään

Yleisvaikutelma ja tärkeät mittasuhteet

Rottweiler on vankkarakenteinen, lihaksikas koira. Sopusuhtainen, tanakka, roteva ja vahva olemus ilmentää suurta voimaa ja kestävyyttä. Rottweilerin jalous muodostuu terverakenteisuudesta, jänteveydestä, valppaudesta ja ryhdistä.

Enemmistö tämän päivän rottweilereistamme on mittasuhteiltaan hieman pitkärunkoisia. Rottweiler on ravaaja, ja sen vuoksi sen rungon tulee olla mittasuhteiltaan suorakaide, ei neliö. Rottweilerin runko saa olla korkeintaan 15 % säkäkorkeutta pidempi. Yleisin rungon mittasuhteiden virhe koirilla on liian pitkä lanneosa.

Suomen kannassa on edelleen rottweilereita, joiden rakenne on kevyt ja luustonvahvuus on keskivoimakas. Rottweilerin yleisvaikutelman tulisi antaa selvempi kuva kokonaisvaltaisesta tanakkuudesta ja rotevuudesta, joka muodostuu oikeasta koosta ja rungon tilavuudesta, riittävästi kaareutuneista kylkiluista ja pitkästä rintalastasta, voimaravaajalle tyypillisestä lihasmuodosta sekä raajojen luuston voimakkuudesta. Nämä ominaisuudet tulee löytyä myös nartuista. Nykyaikainen rottweiler kuuluu, paino ja säkäkorkeus yhdessä huomioituna, keskikokoa suurempien rotukoirien joukkoon.

Rotumääritelmässä rottweilerin koko luokitellaan neljään hyväksytyyn ryhmään: pienet, keskisuuret, suuret ja hyvin suuret. Ihanteellisena kokoryhmänä pidetään kokoa suuri. Kun useiden koirarotujen kehitystä kuvaillaan, nousee päällimmäiseksi sellainen väittämä, että rodun kasvatuksessa suositaan pelkästään ulkomuotoon perustuen suurempaa kokoa ja vahvempaa eli raskaampaa olemusta. Rottweilerin kohdalla ei koko maailmassa eikä myöskään meillä Suomessa ole koon suurentumista ja sen näyttelyissä suosimista

havaittavissa.

- Vuosina 1966–1980 eli 15 vuoden aikana mitattujen rottweilereitten säkäkorkeuden keskiarvo oli seuraava: urokset 65,3 cm ja nartut 59,9 cm. Nämä tulokset saatiin 394 tarkastetusta rottweilerista.
- Vuosina 1991–2005 eli jälleen 15 vuoden mittausjaksolta saatiin 1813 rottweilerin tarkastuksesta seuraavat mitat: urokset 64,4 cm ja nartut 59,0 cm.
- Vuosien 2005–2009 välillä mitattujen koirien perusteella voidaan todeta koon keskiarvojen hieman nousseen.
- Vuosien 2010–2020 välillä on mitattu 905 koiraa. Urosten keskiarvo tällä ajanjaksolla on 64,3 cm ja narttujen 59,05 cm.
- Vuosien 2021–2025 välillä on mitattu 306 koiraa. Urosten keskiarvo tällä ajanjaksolla on 64,6 cm ja narttujen 59,6 cm.

Keskikokoisia ja suuria koiria tulisi suosia, rodun ihannekoko on suuri, mikä uroksilla tarkoittaa 65–66 cm ja nartuilla 60–61 cm.

Pää

Rottweilerin pää tulee olla voimakas, myös kuono-osan tulee olla riittävän voimakas suhteessa kalloon. Kalliosa on leveä. Pää ei saa olla kiilamainen, kapea, kömpelö(?) eikä pieni.

Rottweilerin päässä tulee olla selvä sukupuolileima. Päiden mallissa on suuria eroavaisuuksia. Pään mittasuhteissa on havaittavissa kuono-osien lyhentymisen sekä voimakkaat otsapenkereet ja syvät otsaurteet. Tällä hetkellä Suomessa näkyy rottweilereilla otsaryppyjä, eikä nahka ole pään alueella riittävän kiinteä. Usein tähän liittyy myös lyhyet kuono-osat, sekä kallo-osan pyöreys. Avonaisia suupieliä, löysiä huulia esiintyy kannassamme jonkin verran. Narttujen päät ovat yleisesti ottaen parempia laadultaan kuin urosten.

Kirsun tulee olla aina musta. Kirsupigmentin heikkoutta vaaleina juovina esiintyy kannassa jonkin verran. Suun ja huulten pigmentin toivotaan rottweilerilla olevan mahdollisimman tumma, erittäin usein tarkastuksissa huomautetaan suun pigmentistä.

Purenta ja hampaat

Purennan tulee olla voimakas ja täydellinen (42 hammasta), leukojen voimakkaat ja leveät.

Hammaspuutoksista yleisimmät ovat P1- ja/tai M3-hampaiden puutokset, vakavampia useamman hampaan puutoksia esiintyy erittäin harvoin. Kuono-osien lyhentymisen seurauksena on myös havaittavissa hampaiden asennoissa muutoksia, usein ne ovat poikittain tai limittäin tilanahtauden vuoksi. Ulkomuodontarkastuksissa purennan ja hampaiden vuoksi on hylätyn tuloksen saanut 9 koiraa vuosien 2021–2025 välillä.

Silmät

Rottweilerin silmien tulee olla keskikokoiset, mantelinmuotoiset ja väriltään syvän ruskeat, silmäluomien tulee olla tiiviit. Yksityiskohtana silmät vaikuttavat oleellisesti pään kokonaisvaikutelmaan, väärän muotoiset ja/tai liian vaaleat silmät häiritsevät pään yleisilmettä. Enemmistö rottweilereidemme silmistä on keskiruskeita. Erivärisiä silmiä esiintyy meillä vain muutamilla yksilöillä. Terveydelle haitallisempia virheitä, kuten karvattomia silmänympäryksiä, turpeita silmäluomia ja roikkuvia luomia esiintyy jonkin verran.

Ulkomuodontarkastustuloksissa löytyy kannassamme paljon pyöreitä silmiä ja avoimia, löysiä silmäluomia. Rotumääritelmän mukaiset mantelinmuotoiset, syvänruskeat silmät tiiviine silmäluomineen ovat lähes harvinaisuuksia.

Korvat

Korvien tulisi olla keskisuuret, riippuvat, kolmiomaiset, etäällä toisistaan ja ylös kiinnittyneet. Eteen

suuntautuneiden poskenmyötäisten korvien ansiosta kallo vaikuttaa todellista leveämmältä. Korvien asennossa ja koossa on suuria eroavaisuuksia.

Ulkomuodontarkastustuloksissa huomautettavaa ilmenee ilmavina, ei poskenmyötäisinä korvina.

Kaula

Kaulan tulee olla voimakas, keskipitkä, lihaksikas ja kuiva, ei löysää kurkunalus- eikä kaulanahkaa. Koska rottweiler on rakenteellistoiminnallisesti ravaaja, sen kaula ei saa olla liian lyhyt eikä pitkä. Kannassamme on hyvin harvoilla yksilöillä huomautettavaa niskalinjassa tai kaulassa. Niskalinjan tulee olla hieman kaareva ja rottweilerin liikkeessä pään asento on vain hieman selkälinjaa korkeammalla.

Runko

Rodulle tunnusomainen rintakehä on tilava ja riittävän pitkä, kylkiluiden tulee olla selvästi kaareutuneet ja eturinnan tulee olla hyvin kehittynyt. Kunnollinen eturinta ja oikean mallinen rintakehä ovat osa sitä tanakkuutta ja rotevuutta, jota toivotaan. Hyvin kaareutuneet kylkiluut tekevät osaltaan mahdolliseksi myös eturaajojen vaivattoman liikkeen. Poikkileikkauksena rintakehä on muodoltaan leveä soikio. Rodussa on ulkomuodontarkastuksissa ja näyttelyissä nähtävissä liian lyhyitä rintakehiä ja rintalastoja, mitkä tekevät alalinjasta ylös vetäytyvän. Myös rintakehän tilavuudessa on puutteita, kannassa esiintyy kiilamaisia rintakehiä ja puutteellisia eturintoja. Rottweilerin selän tulee olla suora, voimakas ja kiinteä. Lanneosan rotumääritelmä kuvaa lyhyeksi, voimakkaaksi ja syväksi. Yleisin lanneosan virhe on liika pituus, johon liittyy yleensä lanneosan köyristäminen koiran liikkeessä. Rottweilerin lantion tulee olla leveä, keskipitkä ja hieman pyörityvä. Yleisimmin sanomista tulee kapeasta tai liian laskevasta lantiosta.

Häntä

Rottweilerin hännän rotumääritelmä kuvaa luonnolliseksi, vaakasuorasti selkälinjan jatkeena olevaksi. Pienet poikkeamat ihanteessa eivät ole näyttelyissä aiheuttaneet laatuarvostelussa muutoksia. Rotujärjestö toivoo, että arvosteluissa mainitaan hännästä aina sen asento ja kantotapa sekä kiinnityskohta. Myös epämuodostumat tulee mainita. Suuret poikkeamat, kuten hännän kiertyminen tulisi pudottaa laatuarvostelun palkintosijaa. Selvä häntämutka ja hännän kääntyminen voimakkaasti selkälinjasta sivulle ovat luonnollisesti hylkääviä virheitä.

Raajat/eturaajat

Eturaajat ovat edestä katsottuina suorat, eivät ahdasasentoiset. Lavat ovat taakse sijoittuneet, kulmaus vaakatasoon nähden noin 45 %. Olkavarret ovat tiiviit ja rungonmyötäiset, kyynärvarret voimakkaat, lihaksikkaat ja sivulta katsottuna suorat. Rodussamme on toivomisen varaa etuosien/eturaajojen suhteen. Suurimmalle osalle Suomen koirista annetaan maininta, että raajojen luuston vahvuus on keskivahva tai riittävä, kun sen tulisi olla voimakas. Myös lyhyitä olkavarsia esiintyy paljon. Käyttökoiralle kypälien rakenne on tärkeä, rotumääritelmä kuvaa rottweilerin kypälän pyöreäksi ja varpaiden tulee olla kaareutuneet ja tiiviisti yhdessä. Meillä on nykyisin paljon rottweilereita, joiden kypälissä on huomautettavaa; varpaat eivät kaareudu tarpeeksi ja eivät ole tiiviisti yhdessä. Rottweilerin välikämmmenten tulee olla voimakkaat ja hieman joustavat. Kannassamme on edelleen liikaa pehmeyttä välikämmenissä. Välikämmen ei myöskään saa olla liian pysty, koska se toimii iskunvaimentajana liikkeessä.

Raajat/takaraajat

Takaraajojen tulisi olla vahvat, lihaksikkaat ja rodunomaisesti kulmautuneet. Reisien tulee olla leveät ja voimakkaat. Kinnernivelessä on yksi voiman tukipiste, eikä se tämän vuoksi saa olla löysä tai ylipäästävä. Tällä hetkellä näyttelyissä nähdään yksilöitä, joilla on joko voimakkaat takakulmaukset tai niukasti kulmautuneet takaraajat myös korkeita kintereitä esiintyy.

Liikunta

Rottweiler on ravaaja ja yleisesti käytetty ”voimaravaaja”-nimitys kuvaa hyvin rottweilerin liikuntaa. Koiran liikkussa selkä pysyy kiinteänä ja suhteellisen vakaana. Liikunta on tasapainoista, vakaata, voimakasta ja vaivatonta. Pitkäaskelisen, maatavoittavan ravin tekevät mahdolliseksi pitkät, vapaat etuaskleet ja hyvä takaraajojen työntö. Etu- ja takaosan virheistä ja epätasapainosta johtuen koiriemme liikunnassa on hyvin paljon lyhyitä etuliikkeitä, kepeyttä sekä voiman ja työnnön puuttumisesta johtuvaa lyhyttä askelpituutta. Nykyään on myös havaittavissa takaraajojen liikeradassa rajoittuneisuutta, johtuen korkeista kintereistä. Tällöin taka-askel nk. polkee ilmassa ja kinner ei suoristu taakse liikkeessä. Virheellisesti liikkussaan työkoira joutuu tuhmaamaan paljon ylimääräistä energiaa korjatakseen liikerataansa, samoin selkälinjassa on liikkeessä nähtävissä köyristymistä. Kestävän ja terverakenteisen rottweilerin on kyettävä liikkumaan energiaa säästävästi, suhteellisen nopeasti sekä voimakkaasti. Hyvä ja oikea liikunta on rottweilerille ensiarvoisen tärkeää. Rottweiler on kestävyysravaaja, ei kilpajuoksija.

Karvapeite

Rottweilerin karvapeitteen tulee muodostua keskipitkästä, karheasta peitinkarvasta ja aluskarvasta, joka ei saa näkyä peitinkarvan alta. Karvapeitteen yleisimpiä virheitä on lyhyys, liiallinen pehmeys sekä puutteellinen aluskarva. Hylkäävää pitkäkarvaisuutta esiintyy vain muutamilla yksilöillä.

Väri

Rotumääritelmässä rottweilerin väri on musta, jossa selvärajaiset syvän punaruskeat merkit poskissa, kuonossa, kurkussa, rinnassa, raajoissa, silmien yläpuolella ja hännän tyven alla. Suomen rottweilerkannassa esiintyy muun muassa laajoja, keskiruskeita tai hieman vaaleita värimerkkejä ja nokisuutta. Nokisuus esiintyy yleisimmin kuonossa, eturaajoissa ja välikämmenissä. Värivirheitä esiintyy muutamilla yksilöillä valkoisena merkinä rinnassa.

Yhteenveto ulkomuodosta

Rottweilerit Suomessa ovat rakenteeltaan vaihtelevia. Ulkomuodollisesti todellisia rodun huippuedustajia on vähän. Euroopassa ilmenneet liioitellut ominaisuudet, muun muassa päässä lyhyt kuono, pyöreä kallo, runsas nahka sekä pyöreät silmät, ovat valitettavasti osittain saavuttaneet Suomen rottweilerkannan.

4.4.2 Näyttelyt ja ulkomuodontarkastukset

Rodun koirien näyttelykäynnit

Taulukko 57. Näyttelykäynneistä vuosien 2005 ja 2025 välillä

Vuosi	SA	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
2005	-	711 (40 %)	683 (38 %)	319 (18 %)	27 (2 %)	15 (1 %)	24 (1 %)	1 779
2006	-	709 (42 %)	626 (37 %)	268 (16 %)	31 (2 %)	8 (0,5 %)	32 (2 %)	1 674
2007	-	623 (41 %)	585 (38 %)	247 (16 %)	42 (3 %)	16 (1 %)	20 (1 %)	1 533
2008	-	553 (42 %)	515 (39 %)	188 (14 %)	21 (2 %)	11 (1 %)	20 (2 %)	1 308
2009	-	605 (44 %)	523 (38 %)	196 (14 %)	16 (1 %)	15 (1 %)	34 (2 %)	1 389
2010	-	682 (46 %)	564 (38 %)	174 (12 %)	17 (1 %)	11 (1 %)	24 (2 %)	1 472
2011	447	722 (55 %)	413 (31 %)	126 (10 %)	16 (1 %)	12 (1 %)	28 (2 %)	1 317
2012	413	677 (58 %)	375 (32 %)	99 (8 %)	7 (1 %)	4 (0,5 %)	12 (1 %)	1 174
2013	429	685 (62 %)	312 (28 %)	89 (8 %)	6 (1 %)	8 (0,5 %)	9 (1 %)	1 109
2014	377	659 (59 %)	349 (31 %)	80 (7 %)	4 (0,5 %)	5 (0,5 %)	18 (2 %)	1 115
2015	364	587 (59 %)	298 (30 %)	87 (9 %)	7 (1 %)	8 (1 %)	5 (1 %)	992

2016	365	596 (61 %)	307 (32 %)	55 (6 %)	3 (0 %)	7 (1 %)	6 (1 %)	974
2017	369	623 (64 %)	282 (29 %)	46 (5 %)	7 (1 %)	6 (1 %)	12 (1 %)	976
2018	300	517 (67 %)	196 (25 %)	37 (5 %)	5 (1 %)	8 (1 %)	10 (1 %)	773
2019	390	642 (66 %)	269 (28 %)	55 (6 %)	1 (0 %)	5 (1 %)	6 (1 %)	978
2020	110	167 (73 %)	50 (22 %)	8 (3 %)	0	1 (0 %)	3 (1 %)	229
2021	181	279 (65 %)	117 (27 %)	26 (6 %)	1 (0 %)	2 (0 %)	7 (1 %)	493
2022	364	516 (65 %)	216 (27 %)	37 (5 %)	8 (1 %)	10 (1 %)	8 (1 %)	795
2023	340	509 (63 %)	218 (27 %)	58 (7 %)	3 (0 %)	6 (1 %)	14 (2 %)	809
2024	314	542 (70 %)	188 (24 %)	25 (3 %)	0	12 (2 %)	8 (2 %)	775
2025	332	571 (75 %)	169 (22 %)	11 (1 %)	1 (0 %)	12 (1 %)	2 (0 %)	766
Yhteensä	5095	12175 (54 %)	7255 (32 %)	2231 (10 %)	223 (1 %)	182 (1 %)	302 (1 %)	22430

Rottweilereiden näyttelykäynnit ovat Covid-19 pandemian jälkeen tasoittuneet noin 750–800 näyttelykäyntiin vuodessa. Taulukosta 57 nähdään, että viimeisten vuosien aikana laatumaininta EIR:n saa noin 65–70 % näytteille asetetuista koirista. Tähän vaikuttaa osaltaan näyttelysääntöjen muutos, joka ajoittuu vuodesta 2011 eteenpäin. Samassa suhteessa laatumaininnat EH ja H ovat vähentyneet, kun taas T, EVA ja HYL ovat pysyneet lähes samalla tasolla noin yhdessä prosentissa. Osaltaan tähän vaikuttaa myös tuomareiden laatumainintaskaalan suppea käyttö. Ontumat, käsiteltävyys ja hammas-/purentavirheet ovat tyypillisimmät syyt EVA ja HYL laatumainintoihin.

Ulkomuodontarkastukset

Rodun ulkomuodontarkastuksia on tehty vuodesta 1966 alkaen. Aikaisemmin tarkastus oli nimeltään jalostustarkastus, nimi muutettiin ulkomuodontarkastukseksi vuonna 2010.

Ulkomuodontarkastuksia järjestetään erilaisten tapahtumien yhteydessä tai omina ulkomuodontarkastustilaisuuksina. Koiran omistajalle ulkomuodontarkastus on maksuton, SRY vastaa ulkomuodontarkastuksen kuluista.

Taulukko 58. Vuosien 2010 ja 2025 välillä ulkomuodontarkastetuista rottweilereista tuloksineen.

Vuosi	Käynnit	Nartut	Urokset	Hyväksytty ulkomuodon osalta	Hyväksytty varauksin ulkomuodon osalta	Hylätty ulkomuodon osalta	Tarkastus kesken	Tulos tyhjä	Hylkäyksen syy
2010	75	46	29	24	44	7			suupigmentti (4), purenta (3), pitkäkarva (1)
2011	71	46	25	22	39	10			hantämukka (4), suupigmentti (4), pitkä karva (1), entropium (1), purenta (5), suupigmentti (4), entropium (1), käsiteltävyys (1)
2012	112	66	46	29	68	10	2	2	suupigmentti (5), hantämukka (2), purenta (1), puuttuvat varpaat (1), kivespuutos (1)
2013	93	50	43	25	56	10	2		suupigmentti (5), hammaspuutos (3), hantämukka (1), purenta (1), käsiteltävyys (1), rakenne, karpinselkä (1)
2014	82	48	34	18	48	13	3		purenta (2), hantämukka (1), luonne (1)
2015	56	28	28	19	34	2	1		karvanpituus (1), purenta (1)
2016	99	54	45	13	72	10	4		hammaspuutos (3), kivekset (2), purenta (1), suupigmentti (1), käsiteltävyys (1), hantä (1), purenta (ristipurenta) (2), suupigmentti (2), hampaat (1)
2017	80	38	42	19	55	5	1		purenta (ala-, ylä- ja ristipurenta) (3), hampaat (1), hantä (1), karvan pituus (1), silmäluomet (1)
2018	65	32	33	3	51	9	2		hammaspuutos (3), purenta (2), kivespuutos (1), kastroitu (1), käsiteltävyys (1)
2019	87	59	28	-	79	8	-		
2020									

2021	52	29	23	0	49	3	-		hammaspuutos (1), käyttäytyminen (1), kastroitu (1)
2022	62	36	26	1	51	9	1		kastroitu (1), hammaspuutos (5), häntämukka (2), pitkäkarvainen (1), väritys (1)
2023	62	39	23	1	52	9	-		sukupuolileima (1), kastroitu (1), hammaspuutos (2), purenta (1), häntämukka (2), väritys (1), käsiteltävyys (1)
2024	68	35	33	20	38	7	3		purentavirhe (3), väritys (3), vitilogo (1), häntämukka (1), kivespuutos (1), pitkäkarvainen (1)
2025	62	35	33	14	39	6	3		purenta (2), väritys (3), kivespuutos (1)
Yhteensä	1211	693	524	238	824	122	24	2	

Alaosastot ja rottweilerkerhot saavat toimintamäärärahaa ulkomuodontarkastusten järjestämisestä. Alaikäraja ulkomuodontarkastuksessa on kaksi (2) vuotta.

SRY:ssä toimii tällä hetkellä 7 yhdistyksen kouluttamaa ulkomuodontarkastajaa sekä 6 erikoistuomaria, joilla on pitkä kokemus rodun ulkomuodon arvioimisesta. Lisäksi tällä hetkellä koulutetaan yksi ulkomuodontarkastajajarjoittelija.

Ulkomuodontarkastuksen suorittaa kaksi ulkomuodontarkastajaa yhdessä. Rodun erikoistuomari voi tehdä tarkastuksen yksin. Rotuyhdistyksellä on käytössään oma ulkomuodontarkastuskaavake. Suomen Kennelliitto on hyväksynyt ulkomuodontarkastuksen viralliseksi tarkastukseksi rottweilereille.

Vuosien 2010–2025 (Taulukko 58) välillä on tarkastettu 1211 koiraa, joista on hyväksytty 238 koiraa. 824 koiraa on saanut tulokseksi hyväksytty varauksin, näihin syynä on ollut useimmiten pigmenttipuutos suussa ja uuden rotumääritelmän hyväksymisen jälkeen lyhyestä kuono-osasta suhteessa kallon pituuteen. Hylätyn tuloksen on saanut 122 koiraa, syynä hylkäykseen on ollut purentaviat, hammaspuutokset, väritys, pitkäkarvaisuus ja muutama yksilö on hylätty aggressiivisuuden vuoksi. Tarkastus on jouduttu keskeyttämään 24 koiralla vuosina 2010–2025 välillä, useimmiten syynä on ollut koiran tottumattomuus käsittelyyn ja mittauksia ei ole pystytty suorittamaan.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Rotumääritelmän mukaan rottweiler on työkoira, jonka tulee kyetä pitkäkestoiseen työskentelyyn. Rakenteen tulee olla vahva ja voimakas. Riittävän pitkä kuono-osa, täydellinen leikkaava purenta, vahva leuka, sekä oikean kokoiset hampaat ovat tärkeitä työkoiralle.

Oikeanlainen rintakehä, jossa on tarpeeksi tilaa keuhkoille, takaa pitkäkestoisen työskentelyn. Lyhyt ja vahva lanneosa tukee selkää ravissa, ja rotumääritelmän mukainen rakenne antaa edellytykset hyvään lihaksistoon niin rungossa kuin raajoissakin. Rotumääritelmän mukainen turkki suojaa koiraa kylmältä ja liialta kuumuudeltakin.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmakohdat

Tällä hetkellä rottweilereiden keskeisimmät ongelmat ulkomuodossa ja rakenteessa ovat keskivahva luusto ja lihaksisto. Raajoissa ongelmat sijoittuvat löysiin ranteisiin. Päässä on kuono-osien lyheneminen suhteessa kallon pituuteen sekä löysä ja ryppyinen nahka päässä. Ongelmia on myös hampaissa ja purennoissa. Myös puutteellinen suu- ja huulipigmentti on yleistynyt. Pitkä lanneosa yhdistettynä lyhyeen rintakehään on myös lisääntynyt kannassamme.

Ongelmien mahdollisia syitä

Itä-Euroopasta lähtenyt trendi raskaiden ja lyhytkuonoisten koirien suosimisesta jalostuksessa on jossain määrin nähtävissä myös Suomessa. Jalostusvalinnoissa ei ole riittävästi osattu huomioida yksilöiden ominaisuuksia ja kompensoida toisen puutteita toisen vahvuuksilla.

Rodun harrastajien keskuudessa on havaittavissa jakauma raskaiden ja toisaalta liian keveiden yksilöiden suosimiseen. Tämä on uhka rodunomaisen tasapainoisen rakenteen säilymiselle ja voi pahimmillaan pitkällä aikavälillä johtaa linjajakoon.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Edellinen rottweilerinjalostuksen tavoiteohjelma on laadittu vuonna 2021 ja sen voimassaolokausi päättyy 2026.

Ensimmäinen jalostuksen tavoiteohjelma on tehty 1993, ja sitä on viimeksi päivitetty vuonna 2021.

5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Vuonna 2006 otettiin käyttöön jälkeläiskiintiö, jonka perusteella uroksella ei saanut olla yli 60 pentua. Vuosina 2010–2020 kahdenkymmenen eniten käytetyimmän uroksen ja nartun jälkeläisten taso ilmenee alla olevasta taulukosta PEVISA-ohjelmaan sisällytettyjen sairauksien osalta.

Taulukoiden 59 ja 60 tulkitsemisessa on otettava huomioon, että terveystuloksiltaan sairaksi katsottujen koirien tulokset käsittävät kaikki terveen tuloksen (lonkat A/A ja A/B, kyynärät 0/0, silmät terveet) ulkopuolelle jäävät koirat. Eli sairaksi katsottujen jälkeläisten terveydentilassa voi olla huomattavia eroavaisuuksia.

Voidaan todeta, että eri jalostuskoirien jälkeläisiä on kuvattu eri määriä, joten jälkeläistason vertaaminen eri linjojen välillä on vaikeaa. Jälkeläisiä tulisi saada kuvattua enemmän, jotta koirien jalostusarvoa voitaisiin tulkita kattavammin. On myös otettava huomioon, että osa narttujen ja urosten jälkeläisistä on vielä niin nuoria, ettei niiden tutkiminen ole vielä mahdollista.

Taulukko 59. Urosten jälkeläisilasto syntymävuoden mukaan.

#	Uros	Pennut			Lonkat				Kyynärnivelet				Silmät			
		Pen tueet	Yht	2.pol vessa	Tut kittu	Sai ras	Tutki ttu %	Sai ras %	Tutki ttu	Sai ras	Tutkit tu %	Sai ras %	Tut kittu	Sai ras	Tutki ttu %	Sai ras %
1	LV MVA LT MVA LT JMVA LTV-20 EZOP VOM HAUSE ROTTIK	8	62	66	51	7	82 %	14 %	51	9	82 %	18 %	23	3	37 %	13 %
2	BUMBAN BLACK WEASEL	10	57	16	20	7	35 %	35 %	19	4	33 %	21 %	5	1	9 %	*
3	GRAPPA VOM TUNIBERG	8	54	0	25	7	46 %	28 %	24	3	44 %	12 %	12	0	22 %	0 %
4	MUSTAN KONNUN CARIZARD	7	53	17	10	2	19 %	20 %	11	3	21 %	27 %	4	1	8 %	*
5	LT JMVA LV JMVA LTJV-12 ANDO VOM HAUSE EDELSTEIN	9	52	49	34	5	65 %	15 %	33	8	63 %	24 %	25	7	48 %	28 %
6	FI KVA FI MVA HEIZELWOOD FANTO	7	48	31	34	9	71 %	26 %	34	5	71 %	15 %	19	0	40 %	0 %
7	EMMA-KAARINAN BAM-BAM	7	47	19	24	6	51 %	25 %	24	3	51 %	12 %	11	0	23 %	0 %
8	FI MVA RU MVA DEMO VOM HAUSE EDELSTEIN	7	47	71	31	6	66 %	19 %	31	5	66 %	16 %	11	2	23 %	18 %
9	HeW-13 GOA VOM KÜMMELSEE	8	46	117	28	2	61 %	7 %	28	4	61 %	14 %	24	2	52 %	8 %
10	FI KVA-IFH MUSANTERIN QUMMITUS	7	46	59	39	5	85 %	13 %	39	5	85 %	13 %	37	3	80 %	8 %

11	C.I.B. C.I.E. POHJ MVA FI MVA SE MVA NO MVA EE MVA LV MVA EE VMVA LT MVA RU MVA BALT MVA BY MVA LT JMVA LV JMVA EE JMVA BALT JMVA LTJV-11 EEJV-11 HEIZELWOOD GODA	5	45	260	39	1	87 %	3 %	39	9	87 %	23 %	35	4	78 %	11 %
12	SEJV-12 GUUCI VON HAUS DRAŽIČ	7	45	30	33	6	73 %	18 %	33	14	73 %	42 %	27	3	60 %	11 %
13	SUNNY WONDERLAND CENTURION CROSSIN THE LINE	6	45	0	11	5	24 %	45 %	13	6	29 %	46 %	2	0	4 %	*
14	FI MVA FI KVA-IFH FI VMVA EE MVA LV MVA RU MVA PAPITTAREN THEODEN	8	43	59	37	6	86 %	16 %	37	13	86 %	35 %	28	2	65 %	7 %
15	MUSANTERIN QURKO	5	42	2	23	2	55 %	9 %	23	2	55 %	9 %	8	2	19 %	25 %
16	MUSTAN KONNUN MIKÄ RÖLLI	7	42	0	18	6	43 %	33 %	18	8	43 %	44 %	1	0	2 %	*
17	RU MVA RU JMVA RKFV CASH	6	42	61	22	13	52 %	59 %	23	12	55 %	52 %	18	1	43 %	6 %
18	C.I.E HeW-11 V-12 BALTV-15 V-16 HeW-18 HeVW-18 HEIZELWOOD FIGHTER	6	42	72	36	9	86 %	25 %	36	17	86 %	47 %	29	3	69 %	10 %
19	LEMMENMÄEN QULLE	5	42	50	23	6	55 %	26 %	22	8	52 %	36 %	14	1	33 %	7 %
20	EE JMVA TLNJW-18 SPARTAN SUNY DAY'S	6	38	31	12	3	32 %	25 %	11	4	29 %	36 %	7	0	18 %	0 %

Taulukko otettu 25.01.2026

Taulukko 60. Narttujen jälkeläistilasto syntymävuoden mukaan

	Narttu	Pennut			Lonkat			Kynnärnivelet				Silmät			
		Yht	2. pol- vessa	Tutkit tu	Sai- ras	Tutkit tu %	Sai- ras %	Tutkit tu	Sai- ras	Tutkit tu %	Sai- ras %	Tutkit tu	Sai- ras	Tutkit tu %	Sairas %
1	FINNJÄNTANS OLIVIA	35	0	3	1	9 %	*	3	2	9 %	*	1	0	3 %	*
2	FINNMAIDEN'S YOU COULD BE MINE	32	9	17	3	53 %	18 %	17	3	53 %	18 %	13	1	41 %	8 %
3	SUNNY WONDERLAND BRAVEHEART BIG TROUBLE BEAUTY	31	0	5	2	16 %	40 %	6	5	19 %	83 %	1	0	3 %	*
4	MUSANTERIN WIRKKU	29	2	11	0	38 %	0 %	11	2	38 %	18 %	4	1	14 %	25 %
5	C.I.B. C.I.E. NORDIC MVA FI KVA-PKJ FI MVA SE MVA NO MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA TER WAELE UNELMA	28	0	23	1	82 %	4 %	23	2	82 %	9 %	14	2	50 %	14 %
6	ROMANA VOM WISSMANNPLATZ	27	0	2	1	7 %	*	2	1	7 %	*	0	0	0 %	*
7	PAASI-FANTIN FAVOLOSA CASSIOPEIA	26	0	13	4	50 %	31 %	12	5	46 %	42 %	1	0	4 %	*
8	MIDNIGHTWEILER AINA INKERI ANKEINEN	26	0	14	8	54 %	57 %	14	7	54 %	50 %	5	0	19 %	0 %
9	ROTLIFE EVELYN	25	35	23	4	92 %	17 %	23	1	92 %	4 %	21	3	84 %	14 %
10	FI KVA RIVERSLOPE'S QUEEN	25	7	23	9	92 %	39 %	23	5	92 %	22 %	16	1	64 %	6 %
11	ME MVA MAYA OD STANIMIROVICA	25	71	8	2	32 %	25 %	8	5	32 %	62 %	6	1	24 %	17 %
12	PAPITTAREN TAMARA	24	9	22	1	92 %	5 %	22	1	92 %	5 %	14	4	58 %	29 %
13	SUNNY WONDERLAND ASCENDANT ALICE ALMIGHTY	24	16	9	4	38 %	44 %	8	2	33 %	25 %	2	0	8 %	*
14	YÖRNILÄN YÖNTAIKA	23	14	10	0	43 %	0 %	10	4	43 %	40 %	8	2	35 %	25 %
15	FINNWAYS HAPPY	23	3	18	5	78 %	28 %	18	4	78 %	22 %	13	1	57 %	8 %
16	YÖRNILÄN UNIQUE	21	23	6	1	29 %	17 %	6	4	29 %	67 %	3	0	14 %	0 %
17	MUSTAN KONNUN MIKÄ METSÄNHENKI	20	28	15	1	75 %	7 %	15	1	75 %	7 %	7	1	35 %	14 %
18	YÖRNILÄN VADELMA	20	21	8	0	40 %	0 %	8	0	40 %	0 %	3	0	15 %	0 %
19	NIGHTWEILER FLORA	20	16	2	0	10 %	0 %	2	0	10 %	0 %	1	0	5 %	*
20	C.I.E. FI VMVA EE MVA EE VMVA LT MVA SI MVA RU MVA RU JMVA BG MVA BG GR MVA EE JMVA RUS FABELHAFT KUNIGUNDA	20	0	10	4	50 %	40 %	10	5	50 %	50 %	6	0	30 %	0 %

Taulukko otettu 26.01.2026

5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Taulukko 61.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kannan tehollisen koon pitäminen suunnilleen nykyisellään tai jopa hienoinen kasvu. Kannan sukusiitosasteen pitäminen suunnilleen nykyisellään.	Käytetään jalostukseen useampia yksilöitä eri sukulinjoista. Yritetään löytää Suomessa olevia potentiaalisia jalostusuroksia järjestämällä Poikamiespäiviä säännöllisesti. Ylläpidetään SRY:n internet -sivuilla uroslistaa.	Tehollinen koko pysynyt viimeiset viisi vuotta yli 60 prosenttia. Sukusiitosaste on hieman laskenut ulkomaisten urosten lisääntyneen käytön vuoksi. Poikamiespäiviä on järjestetty 2–3 vuoden välein.
Seurata luonnetta mittaavien tulosten kehittymistä. Tavoitteena arkojen ja aggressiivisten koirien osuuden vähentyminen, hermorakenteen parantaminen ja toimintakyvyn lisääntyminen	Yhdistys kannustaa koiranomistajia testauttamaan muitakin kuin jalostuskoiria. Yhdistyksen alaosastot ja kerhot järjestävät luonnetestejä ja MH- kuvauksia, joissa ovat etusijalla rottweilerit testipaikan saamisessa. Yhdistys kerää internetsivuilleen luonnetestin ja MH- kuvausten testituloksia. Yhdistys julkaisee terveystutkimuksen tuloksia vuosittain lehdessä ja nettisivuillaan. Yhdistyksellä on jalostustavoitteet, jotka kannustavat ja ohjeistavat kasvattajia millainen jalostuskoiran luonteen kuuluisi olla.	Luonnetestejä ja MH-luonnekuvauksia on järjestetty, mutta näitä voisi järjestää vieläkin enemmän. Rottweilereita järjestettyihin testeihin on osallistunut niukasti. Testituloksista on julkaistu excelit yhdistyksen nettisivuilla. Yhdistys teki terveystutkimuksen vuonna 2025, jonka tulokset käytiin läpi avoimessa yhdistyksen Teams-illassa. Teams illasta kirjoitettiin lehtijuttu. Kysely sisälsi myös joitakin kysymyksiä luonteesta. JTO ja Rottweilerin jalostussuosituksen on julkaistu yhdistyksen nettisivuilla.
Yhä useamman rottweilerin tulee päätyä harrastavan omistajan koiraksi. Rottweilaharrastajat tulee saada pysymään rodun parissa. Koekäyntimäärien tulee pysyä vähintään nykyisellä tasolla.	Yhdistys on kannustanut omistajia kouluttamaan koiriaan ja osallistumaan kokeisiin. Tätä on mahdollistettu järjestämällä erilaisia koulutustilaisuuksia. Vuosittain palkitaan menestyneitä palveluskoiria.	Koekäynnit ovat olleet tasaisessa suhteessa rekisteröinteihin nähden viime vuosien aikana.
Lonkkanivel-, kyynärnivel- ja selän LTV tutkimusprosenttien tulee kasvaa.	Rodun PEVISA:ssa on rajoitukset jalostukseen käytettävillä koirilla.	Tutkittaessa lonkkakuvausaktiivisuutta vuosien 2010–2023 välillä, asetuu keskiarvo lukuun 59 %, kyynärnivelen osalta luku on 58 %. Silmätutkimuksia samalla ajanjaksolla oli tehty noin 40 % koirista. .
Myös koirakannassamme esiintyvistä PEVISA-ohjelmaan kuulumattomista sairauksista tulee saada lisää tietoa.	Terveystutkimuksen ylläpito	Yhdistys teki verkossa täytettävät terveystutkimukset 0–5-vuotiaille koirille ja kyselyn kasvattajille keväällä 2025. Sitä ennen terveystutkimus oli tehty vuonna 2019.
Palveluskoirakoemäärien tulee lisääntyä jalostukseen käytettävillä koirilla.	Yhdistys on kannustanut omistajia kouluttamaan koiriaan ja osallistumaan kokeisiin. Tätä on mahdollistettu järjestämällä erilaisia koulutustilaisuuksia. Vuosittain palkitaan menestyneitä palveluskoiria.	Jalostussuosituksiin on lisätty BH-koee.
Käyttöominaisuudet pyritään säilyttämään ja linjojen eriytymistä näyttö- & käyttölinjoihin pyritään ehkäisemään.	Rotuyhdistys tukee tätä mm. kannustamalla osallistumista palvelus- ja pelastuskoirakokeisiin ja näihin liittyvään toimintaan. Rotuyhdistys järjestää alaosastojen ja kerhojen kautta koulutuksia, jotta koirien koulutettavuudesta ja käyttöominaisuuksista saataisiin lisää tietoa. Jalostussuosituksissa on BH-koulutustunnus jalostukseen käytettävillä koirilla. Näin pystytään testaamaan koirien koulutettavuutta sekä yhteiskuntakelpoisuutta.	Rottweilereille järjestetään Rotumestaruuskilpailut sekä Rj lähettää joukkueen MM-kilpailuihin. Alaosastot järjestävät kokeita paikallisesti. Alaosastot ovat järjestäneet koulutuksia paikallisesti. Pääyhdistys on järjestänyt valtakunnallisia koulutusleirejä. Näistä on tiedotettu jäsenistöä netissä ja lehdessä. BH-suositus on olemassa jalostussuosituksissa.
Mikäli todetaan, että rodulla esiintyy maassamme perinnöllistä dilatoivaa kardiomyopatiaa, tulee harkita sen tutkimista jalostukseen käytettävien yksilöiden osalta.	SRY:n terveystutkimus	Kuolinsyytilastossa 2010–2023 löytyi ainoastaan 1 koira, jonka kuolinsyyksi oli merkattu kyseinen sairaus. Kyseistä koira ei ole sen pentuesisaruksia ole käytetty siitokseen. Myöskään terveystutkimuksissa se ei noussut merkittävästi esille.

Rakenteen yhdenmukaistaminen ja ääripäiden karsiminen jalostuksesta.	Ulkomuodontarkastukset ja vain hyväksytyt tai hyväksytyt varauksin tuloksen saaneita koiria suositetaan jalostuksessa. Tavoite on lisätty yhdistyksen jalostussuosituksiin.	Jalostukseen on käytetty ulkomuodontarkastuksessa hyväksytyjä ja varauksin hyväksytyjä yksilöitä. Ääripäiden käyttö jalostuksessa on vähentynyt.
--	---	--

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Taulukko 62.

synnyin vuosi 2017–2024					
	PEVISA:n sallima tulos		PEVISA sulkee pois jalostuksesta		yhteensä
HD	1 362	90,60 %	142	9,40 %	1 504
ED	1 385	92,60 %	111	7,40 %	1 496
Luonnetesti	313	96,90 %	10	3,10 %	323
MH-luonnekuvaus	277	96,20 %	11	3,80 %	288

Tulokset on laskettu syntymävuoden perusteella 2017–2024, joten luvuissa on hyvin eri ikäisiä koiria. Tämän vuoksi on vaikea suhteuttaa lukuja rodun rekisteröinteihin. Tuloksissa ei ole huomioitu, jos samalla koiralla on kaksi eri tekijää, joiden takia se suljetaan jalostuksen ulkopuolelle.

Jalostussuositusten ja PEVISA:n ajantasaisuuden arviointi

Vuonna 2025 tehtiin jäsenistölle ja sidosryhmille kyselytutkimuksia.

Kyselyitä tehtiin 6 kappaletta, vain kahteen (terveys ja kasvattaja) kyselyyn saatiin riittävästi vastauksia, jotta niitä voitiin hyödyntää.

Vuosittain rodun terveyden, luonteen, ulkomuodon ja koekäyntien kehitystä on seurattu yhdistyksen lehdessä ja toimintakertomuksessa, joissa on seuranta usean vuoden ajalta. Ne on julkaistu yhdistyksen lehdessä. Nykyiset Suomen Rottweileryhdistyksen jalostussuositukset ovat olleet voimassa 28.8.2022 alkaen

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet ja toteutus

Jalostuspohja

Jalostuksen tavoitteena populaatorakenteen osalta on ylläpitää perinnöllistä vaihtelua. Uroksia ja narttuja tulisi käyttää mahdollisimman tasaisesti jalostukseen. *Jalostuskoiria tulisi saada käyttöön myös muista kuin yksistä ja samoista sukulinjoista.*

Olisi suositeltavaa, että tulevaisuudessa suurempi osa kotimaisista uroksista päätyisi jalostuskäyttöön. Jotta kotimaisia uroksia pystyttäisiin käyttämään jalostukseen aiempaa laajemmin, tulisi kasvattajien ja urosten omistajien kiinnittää huomiota urostensa entistä aktiivisempaan tutkimiseen ja testaamiseen, jotta useampi uros täyttäisi rodun vaatimat PEVISA-ehdot.

Rodussa on ollut urosten ylikäyttöä ja 60 uroksen jälkeläisraja on suuri rekisteröintimäärään suhteutettuna. Tämän vuoksi kiintiötä on madallettu 50 jälkeläiseen ja uusintayhdistelmien rajoittaminen poikkeusluvallisiksi. Tähän asti käytetyimpien uroksien jälkeläismäärät ovat liian suuret suhteessa rekisteröintimääriin. Huomioitavaa on myös se, että paljon käytetyt urokset ovat sisaruksia ja niillä on näin ollen sama geeniperimä. Myös samasta yhdistelmästä käytetään useita uroksia sekä narttuja.

Yhdistyksellä on pentulista, joka helpottaa kannan seuraamista. Lehdessä julkaistaan vuosittain jalostusentavoiteohjelman seuranta. Yhdistyksellä on käytössä uroslista, joka palvelee paremmin kasvattajia kotimaisten jalostusurosten valinnassa ja näin monipuolistaa urosten käyttöä. Myös ulkomaisten urosten käyttö on lisääntynyt. Yhdistys järjestää myös Poikamiespäiviä, joissa omistajien on mahdollista tuoda uroksensa ulkomuodontarkastukseen sekä maalimiehen leikitettäväksi.

Luonne

Yhdistys on laatinut käyttäytymisen ja luonteen osalta seuraavat jalostussuosituksset.

Jalostussuosituksset: Saadakse SRY:n hyväksytyksi tulkitseman luonnetestituloksen, täytyy koiran saada vähintään +75 pistettä. Lisäksi hermorakenteesta, terävyydestä ja luoksepäästävydestä tulee saada vähintään arvosana +1. Myös laukaisupelottomuudesta pitää saada + -arvosana
Täyttääkseen SRY:n jalostussuosituksen, MH kuvauksen osalta, ei koiralla saa olla merkintöjä kohdissa 1a/1 ja 2, 1c/1, 6b/5, 6d/5, 7c/5, 8a/5 ja 10/4 ja 5.

Seurataan luonnetta mittaavien tulosten kehittymistä. Tavoitteena arkojen ja aggressiivisten koirien osuuden vähentyminen, hermorakenteen parantaminen ja toimintakyvyn lisääntyminen.

Toimenpiteet: Yhdistys kannustaa koiranomistajia testauttamaan muitakin kuin jalostuskoiria. Yhdistyksen alaostot ja kerhot järjestävät luonnetestejä ja MH- kuvauksia, joissa ovat etusijalla rottweilerit testipaikan saamisessa. Yhdistys kerää internetsivuilleen luonnetestin ja MH- kuvausten testituloksia. Yhdistyksellä on jalostustavoitteet, jotka kannustavat ja ohjeistavat kasvattajia millainen jalostuskoiran luonteen kuuluisi olla.

Käyttöominaisuudet

Rottweiler on vakiinnuttanut asemansa palvelus- ja pelastuskoiraharrastajien keskuudessa. Jotta käyttöominaisuuksia voidaan jalostaa, pitää niitä testata käyttämällä koiria tehtävissä, joissa ominaisuuksia vaaditaan. Jalostusvalinnat tulisi tehdä käyttöominaisuudet huomioiden.

Käyttöominaisuudet pyritään säilyttämään ja linjojen eriytymistä näyttö- & käyttölinjoihin pyritään ehkäisemään.

Toimenpiteet: Rotuyhdistys tukee tätä mm. kannustamalla osallistumista palvelus- ja pelastuskoirakokeisiin ja näihin liittyvään toimintaan. Rotuyhdistys järjestää alaostojen ja kerhojen kautta koulutuksia, joiden kautta jäsenillä on mahdollisuus päästä tutustumaan palveluskoiralajeihin ja näin innostua koulutus- ja kilpailutoiminnasta. Jalostussuosituksissa on FCI-BH-koulutustunnuksen jalostukseen käytettävillä koirilla. Näin pystytään testaamaan koirien koulutettavuutta sekä yhteiskuntakelpoisuutta. Yhdistys on ottanut käyttöön yhdistyksen oman käyttöominaisuusarvioinnin, joita järjestetään yhdistyksen toimesta noin 2 arviointia vuodessa.

Terveys ja lisääntyminen

Terveysongelmien vastustamisessa tulisi panostaa koirien tutkimiseen sekä avoimeen tiedon jakamiseen, jotta kasvattajat pystyvät tekemään jalostusvalinnat tietoon perustuen. Lähtökohtana sairauksien vastustamisessa on jalostusstrategian mukaisesti koiran hyvinvointi; huomiota on kiinnitettävä erityisesti sairauksiin, jotka tuottavat koiralle kipua ja vaikuttavat sen elämänlaatuun heikentävästi.

Sairauksien vastustamisessa pitää hyödyntää käytössä olevia luotettavia tutkimusmenetelmiä niiltä osin kuin sellaisia on.

Tavoitteena on, että tärkeimpien sairauksien osuus pienentyy kannassamme ja vähintään 50 % Suomeen rekisteröidyistä rottweilereista tutkitaan virallisesti lonkkien, kyynärien ja LTV:n osalta.

Yksilöä, jolla on alentunut sukupuolivietti, ei saa käyttää jalostukseen.

Keinosiemennystä tulisi käyttää vain yksilöille, joiden tiedetään pystyvän lisääntymään normaalisti.

Toimenpiteet: Yhdistys julkaisee terveystarkastustuloksia lehdessä ja verkkosivuillaan. Yhdistys kannustaa koiranomistajia osallistumaan terveystarkastuksiin ja tekemään vähintään PEVISA tutkimukset koirilleen. Yhdistys järjestää kasvattajapäiviä, joilta koiranomistajat sekä kasvattajat saavat tietoa mm. rottweilerin lisääntymisestä ja terveydestä.

Ulkomuoto

Rottweilerin tulee ilmentää rotumääritelmän mukaista kestäväää ja tervettä rakennetta. Yleisvaikutelma on tärkeä ja luonne on merkittävä osa yleisvaikutelmaa.

Tavoitteena on rakenteen yhdenmukaistaminen sekä sen ääripäiden karsiminen jalostuksesta eli päästä rodussa tasapainoisempaan, vahvaan kokonaisuuteen. Ulkomuodon osalta hylkääviä virheitä jalostuksessa tulee pyrkiä välttämään.

Toimenpiteet: Tavoitteisiin pyritään tehostamalla erikoiskoulutuksia, panostamalla ulkomuototuomareiden täydennyskoulutuksiin, sekä pyrkimällä vaikuttamaan suurimpien näyttelyiden erikoistuomarivalintoihin.

Kartoitetaan kansainvälisellä yhteistyöllä rodun ulkomuototuomareiden kanssa rotua uhkaavia/vahvistavia rakenneseikkoja maailmalla.

Kartoitetaan näyttelyiden ja ulkomuodontarkastusten tulosten analysoinnilla rodun rakenteen heikkoudet ja vahvuudet. Tiedotetaan tuloksista jäsenistöä sekä kasvattajia artikkelein ja luentotilaisuuksin.

Lisätään ulkomuodontarkastuksiin osallistuvien koirien määrää. Kasvattajia ja jäsenistöä tiedotetaan rodun kestävyttä ja terverakenteisuutta heikentävistä ominaisuuksista, jotka haittaavat rodun tulevaisuutta.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

HD

- Rekisteröinnin raja-arvoina on lonkkaniveldysplasian aste C.
- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkanivellausunto.
- Lonkkakuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 12kk.

ED

- Rekisteröinnin raja-arvoina on kyynärniveldysplasian aste 1.
- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu kyynärnivellausunto.
- Kyynärkuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 12 kk.

Selkä LTV

- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu LTV lausunto.

Monimuotoisuutta ylläpitävä ehto

- Rekisteröitävien jälkeläisten enimmäismäärä 50 pentua / koira, joista korkeintaan 30 pentua alle 5 vuoden iässä tapahtuneesta astutuksesta.

- Astutushetkellä vaadittava vähimmäisikä 24 kk uroksella ja nartulla.
- Samojen yhdistelmien enimmäismäärä 1 kpl
- Yhdistelmän saa uusia ainoastaan yhdistyksen myöntämällä poikkeusluvalla erityisistä syistä. Poikkeuslupaa voidaan puoltaa, jos koko pentue on menehtynyt alle 6 kk:n iässä huomioiden menehtymiseen johtaneet syyt. Poikkeuslupaa puolletaan, jos aiempi pentue on ollut 1–3 pentua.

Aiemmasta pentueesta tulee olla PEVISA-tuloksia:

- Pentueen koko 1 pentu: kyseessä oleva pentu tutkittu PEVISA:n mukaisesti
- Pentueen koko 2 pentua: toinen tulee olla tutkittu PEVISA:n mukaisesti
- Pentueen koko 3 pentua: 2 pentua tulee olla tutkittu PEVISA:n mukaisesti

Geenitestitulos seuraavien sairauksien osalta JLPP, NAD ja LEMP

- Vähintään toisella vanhemmalla pitää olla tulos testistä JLPP, NAD, LEMP
- Sallitut yhdistelmät tutkittavan sairauden suhteen:
- kantaja /heterotsygootti x geneettisesti terve
- geneettisesti terve x tutkimaton
- geneettisesti sairaa /korkean riskin kantaja x geneettisesti terve

Käyttäytymisen arviointitulos

- LT suoritettu
- MH suoritettu, MH-tuloksen tulee sisältää ampuminen
- Suomen FI-rekisterissä olevalle koiralle hyväksytään Ruotsissa tai Norjassa suoritettu MH-tulos

Ulkomaisia uroksia ja jalostuslaina narttuja koskevat poikkeusluvut

- koskee uroksia (2 pentuetta) ja narttuja (1 pentue)
- ei vaadita luonnetestiä, MH:ta tai LTV tulosta. Ruotsalaisilta ja norjalaisilta uroksilta kuitenkin vaaditaan luonnearvio. Luonnearvioiksi Ruotsista hyväksytään MH-tulos tai KORAD titteli ja Norjasta MH-tulos, ei muita luonnetestejä.

POIKKEUSLUPAKÄYTÄNTÖ

Ulkomaisia uroksia ja jalostuslaina narttuja koskevat poikkeusluvut

Urokselta vaaditaan A-C lonkat ja 0–1 kyynärtulos, muita vaatimuksia ei ole. Nartulla tulee olla PEVISA tutkimustulokset. koskee uroksia (2 pentuetta) ja narttuja (1 pentue)

- ei vaadita luonnetestiä
- MH:ta tai LTV tulosta.
- Ruotsalaisilta ja norjalaisilta uroksilta kuitenkin vaaditaan luonnearvio. Luonnearvioiksi Ruotsista hyväksytään MH-tulos tai KORAD titteli ja Norjasta MH-tulos, ei muita luonnetestejä.

Kotimaiset koirat

- Poikkeuslupan käsittelyaika on noin kolme (3) kuukautta.
- Poikkeuslupaa voidaan hakea koiralle, jolla on yksi seuraavista vioista HD: D tai ED: siten, että jalostuspartnerin tulee olla näiltä osin terve (HD: A / ED: 0).
- Kasvattajan täytyy anoa poikkeuslupaa kirjallisesti perusteluineen ja liitteineen.
- Toimikunta käyttää päätöksenteossaan jalostustietokantaa ja SRY:lle toimitettuja tietoja.
- Tulevan yhdistelmän laskennalliset indeksit huomioidaan, sekä koiran mahdolliset meriitit. Koiran ja/tai sen sisarusten aiempi jälkeläisnäyttö huomioidaan.

- Koira on täyttänyt 7 vuotta PEVISA:n voimaantullessa eikä sitä ole luonnetestattu tai testattu muulla Suomen Kennelliiton hyväksymällä luonteen ominaisuuksia mittaavalla testillä.
- Kasvattajan on mahdollista saada poikkeuslupa enintään 3 vuoden välein.

Kriteeristö poikkeuslupan puolelolle:

- Yhdistelmän indeksi yli 100
- Poikkeuksellisen hyvä yksilö esim. valio (MVA/KVA)
- Luonne suurelta osin rotuprofiilin mukainen
- Sisaruksista/jälkeläisistä pitää olla myös tietoja

Hyväksytyt poikkeusluvut julkaistaan Rottweiler -lehdessä

Poikkeuslupan myöntää Kennelliitto, rotujärjestön puolto ei välttämättä merkitse sitä, että anomus hyväksytään.

Jalostussuositukset 2027

- HD: tuloksen C saanut, koira tulee parittaa A tai B tuloksen saaneella.
- ED: tuloksen 1 saanut, koira tulee parittaa 0 tuloksen saaneella.
- LTV: tuloksen 1–4 saanut, oireeton koira tulee parittaa 0 tuloksen saaneella.
- Suositellaan silmäpeilausta, mikäli koiralla on todettu jokin silmänsairaus, tulee se parittaa silmiltään terveen kanssa.
- Yhdistelmän sukusiitosprosentti pienempi kuin 6,25 (4 sukupolven yli laskettuna)
- Suositellaan käytettäväksi jalostuspohjaltaan laajasti eri sukuisia koiria.
- Suositellaan ensisijaisesti luonnollista astutusta.
- Suositellaan käytettäväksi luonnollisesti synnyttäviä narttuja.
- Rotuprofiilin puitteissa hyväksytyksi suoritettu luonnetta mittaava testi:
- Saadakseen SRY:n hyväksytyksi tulkitseman luonnetestituloksen, täytyy koiran saada vähintään +75 pistettä. Lisäksi hermorakenteesta, terävyydestä ja luoksepäästävydestä tulee saada vähintään arvosana +1. Myös laukaisupelottomuudesta pitää saada + arvosana
- Täyttääkseen SRY:n jalostussuosituksen, MH kuvauksen osalta, ei koiralla saa olla merkintöjä kohdissa 1a/1 ja 2, 1c/1, 6b/5, 6d/5, 7c/5, 8a/5 ja 10/4 ja 5.
- Ulkomuodontarkastus: tuloksella hyväksytyt / hyväksytyt varauksin tai hyväksytyt ZTP.
- Suoritettu palveluskoirien käyttäytymiskoe eli FCI-BH.

Yhdistys ei suosittele käytettäväksi jalostukseen koiria, joilla on

- Ristisideongelmia
- Iho-ongelmia
- Kivesvikoja
 - Yhdistys myös suosittelee, ettei yhdistelmää, johon syntyy kivesvikaisia uroksia, toisteta.
- Purentavikoja
- Autoimmuunisairauksia
- Imeytymisongelmia tai herkkävatsaisuutta
- Epilepsia
 - Epilepsiaa sairastavaa koira ei saa käyttää jalostukseen eikä epilepsiaa tuottanutta yhdistelmää saa toistaa. Koska epileptikon sisarus ei kokemusten mukaan periytä sairautta keskimääräistä todennäköisemmin, ei sairaan koiran sisarusten jalostuskäyttöä ole tarpeen

yksiselitteisesti rajoittaa. Yhdistyksen suositus kuitenkin on, että epilepsiaa sairastavan koiran sisarusten jalostuskäytön kohdalla odotettaisiin niin pitkään kuin mahdollista, koska sairaus voi puhjeta myöhäänkin. Tällöin tulee parituskumppanin valinnassa olla erityisen huolellinen.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Vaatimukset jalostuskoirille on asetettu PEVISA-ohjelmassa.

Yhdistys kartoittaa rodun terveystilannetta terveystarkastuksilla. Kyselyiden tuloksista tiedotetaan jäsenistöä SRY:n virallisissa kanavissa.

Jalostustoimikunta järjestää vuosittain jalostusaiheisia luentoja sisältävän Kasvattajapäivän, joka on suunnattu niin kasvattajille kuin koiranomistajille. SRY vastaa myös rodun ulkomuototuomareiden kouluttamisesta. Rottweiler-lehdessä julkaistaan jalostusaiheisia artikkeleita, ja yhdistyksen jalostussuosituksista tiedotetaan JTO:ssa, yhdistyksen kotisivuilla sekä Rottweiler-lehdessä.

JTO toimikunta järjestää vuosittain useamman JTO aiheisen TEAMS-keskustelutilaisuuden jäsenistölle.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun jalostuksen suurimmat uhat ja mahdollisuudet

- Geenipoolin kaventuminen
- Rekisteröintimäärien romahtaminen
- Lupaavien urosten pentukiintiö käytetään heti ensimmäisten vuosien aikana, ilman tietoa jälkeläisten ominaisuuksista ja terveydestä.
- Kotimaisten uroksien jalostuskäytön lisääntyminen PEVISA rajoitusten lieventyessä silmäsairauksien osalta. Terveyden, luonteen, rakenteen ja käyttöominaisuuksien tiedot kattavammat kuin ulkomaisilla koirilla.
- Käyttöominaisuuksien säilyminen rodussa (aktiivinen harrastaminen)
- Luonteiden paraneminen (jalostukseen käytetyt koirat testattu yli kymmenen vuotta).
- Huomioitavaa: PEVISA ehtojen liiallisen tiukkenemisen myötä kasvava riski geenipoolin kaventumisesta ja mahdollisesti paperittomien pentueiden lisääntyminen.
- Rodun jakautuminen käyttö- ja näyttölinjaan

Varautuminen ongelmiin

Rotujärjestön tarkoituksena on estää mahdollisten uhkakuvien toteutuminen. Merkittävänä osana ennaltaehkäisevää toimintaa on tiedottaa säännöllisin väliajoin rodun todellisesta tilanteesta, sekä kouluttaa ja valistaa rotuun pätevoityjä ulkomuototuomareita, ulkomuodontarkastajia, kasvattajia ja jäsenistöä.

6.5. Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Vuosi	Tehtävä tai projekti
3 vuoden välein	Terveyskyselyt
2 vuoden välein	Kansainvälisen tilanteen kartoitus
Joka vuosi	Kasvattajapäivät Rottweiler- lehdessä julkaistava JTO:n tavoitteiden seuranta. MH- ja LTE kuvaukset Erikoisnäyttely Kello- ja mestaruuskokeet, PK-kokeita Ulkomuodontarkastajien neuvottelupäivät Ulkomuodontarkastuksien järjestäminen Ulkomuototuomareiden erikoiskoulutustilaisuudet Kyselyt ulkomuodontarkastajille, sekä rodun ulkomuototuomareille
Kevät 2031	JTO:n päivittäminen ja PEVISA-ohjelmasta päättäminen vuosille 2032–2036

JTO:n ja PEVISA:n vaikutuksen seuraaminen

PEVISA-tutkimustilastot julkaistaan sekä JTO:n tavoitteiden täyttymistä seurataan vuosittain Rottweiler-lehdessä.

7. LÄHTEET

<http://jalostus.kennelliitto.fi/>

<https://www.palveluskoiraliitto.fi/>

<https://www.rotweiler.fi/>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/tehollinen-populaatiokoko>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/sukusiitos>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/tehollinen-populaatiokoko>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/perinnollinen-monimuotoisuus-ja-jalostuspohja>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/lonkkanivelen-kasvuhairio>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/perinnolliset-selkamuutokset>

<https://koirakissaklinikka.fi/Koira-artikkelit/koiran-kasvainsairaudet.html>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/polven-ristisidevaurio>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/koiran-atopia>

SRY Terveyskysely

SRY Kysely kasvattajille

8. LIITTEET

Liite 1 Ulkomuodontarkastuslomake

Päiväys/järjestäjä:

Paikkakunta:

Koiran nimi:

Rek:

Isä:

Emä:

Korkeus	Rinnan leveys	Kallon leveys	Uros	Narttu
Rungon pituus	Rinnan syvyys	Kallon pituus		
Korkeus/pituussuhde	Rinnan ympärys	Kuonon leveys	Tunnistus kyllä	/ ei
	Lantion leveys	Kuonon syvyys		
		Kuonon pituus	Kivekset:	
		Kuonon/kallon pituussuhde		

01	Rakennetyyppi	Keskiraskas (1) Raskas (2a) Hieman kevyt (2b) Kevyt (3a) Yliraskas (3b)	
02	Sukupuolileima	Selvä (1) Tyydyttävä (2) Epäselvä (0)	
03	Koko	urokset: 65-66 (1a) 63-64 (1b) 67-68 (2a) 61-62 (2b) >68 (3a) < 61 (3b) nartut: 60-61 (1a) 58-59 (1b) 62-63 (2a) 56-57 (2b) >63 (3a) < 56 (3b)	
04	Kokonaisuus	Voimakas (1a) Keskivahva (1b) Raskas (2a) Kevyt (2b) Yliraskas (3a) Siro (3b)	
05	Luusto	Vahva (1a) Keskivahva (1b) Erittäin vahva (2a) Riittävä (2b) Kevyt (3)	
06	Pää	Voimakas (1a) Keskivoimakas (1b) Raskas (2a) Kevyt (2b) Löysää nahkaa (3a) Yliraskas (3b) Siro (3c)	
07	Silmät	Mantelinmuotoiset (1) Hieman pyöreät (2) Pyöreät (3a) Syvällä sijaitsevat (3b) Karsastavat (3c) Ulkonevat (3d)	
08	Silm.väri	Tummat (1a) Tummanruskeat (1b) Keskiruskeat (2) Vaaleanruskeat (3) Kelt./eriväriset (0)	
09	S-luomet	Tiiviit (1) Hieman löysät (2) Löysät (3) Sisäänpäin/ulospäin kiertyneet (0)	
10	Posket	Normaalit (1) Voimakkaat (2) Heikot (3a) Erittäin voimakkaat (3b)	
11	Poskiluu	Normaalit (1) Voimakas (2) Heikko (3a) Erittäin voimakas (3b)	
12	Otsapenger	Normaali (1) Voimakas (2a) Loiva (2b) Erittäin voimakas (3a) Puutteellinen (3b) Erittäin syvä otsauurre (3c)	
13	Kuono-osa	Leveä (1) Erittäin leveä (2a) Kapea (2b) Hieman lyhyt (34,78%-39,99%) (2c) Suippo (3a) Lyhyt (3b) Kupera (3c) Kovera (3d)	
14	Kirsun väri	Musta (1) Tumma (2) Puutteellinen pigmentti (3)	
15	Alaleuka	Leveä ja voimakas (1) Riittävä (2) Heikko (3a) Kapea (3b)	
16	Purenta	Voimakas ja täydellinen leikkaava (1) Tiukka (2) Tasapurenta (3) Yläpurenta (0) Alapurenta (0) Ristipurenta (0)	
17	Hampaat	Täysi hampaisto (1) Poistettu/Eläinlääkärin todistus (2) Ylimääräisiä hampaita (3a) Poikittainen hammas/hampaat (3b) Ikeneen painuva hammas/hampaat (3c) Hammaspuutos (0)	
18	Suun pigmentti	Musta (1) Rusehtava (2) Laikukas tummalla pohjalla (3a) Laikukas roosalla pohjalla (3b) Roosa (3c)	
19	Huulipigmentti	Musta (1) Rusehtava (2) Laikukas tummalla pohjalla (3a) Laikukas roosalla pohjalla (3b) Roosa (3c)	
20	Huulet	Tiiviit (1) Hieman löysät (2) Löysät (3)	
21	Korvat	Keskikokoiset (1a) Pienet (1b) Suuret (2) Erittäin suuret (3)	
22	Korvien kiinnitys	Normaali (1) Taakse (2) Alhaalla (3a) Korkealle (3b)	
23	Korvien asento	Tiiviit (1a) Oikein taittuneet (1b) Hieman ilmavat (2) Ilmavat (3a) Väärin taittuneet (3b)	
24	Niska/Kaula	Voimakas (1) Keskivahva (2) Erittäin voimakas (3a) Heikko (3b)	
25	Kaulanahka	Kiinteä (1) Hieman löysä (2) Löysä (3)	

26	Eturinta	Hyvin kehittynyt ja voimakas (1) Riittävä (2) Heikko, puutteellinen (3)	
27	Rintakehä	Tilava ja oikea syvyys (1) Riittävä (2) Lyhyt rintalasta (3a) Kiilamainen/kapea (3b)	
28	Olka/lapa	Kiinteät, oikean pituiset (1) Lyhyt olkavarsi (2a) Pystyt lavat (2b)	
29	Kyynänpäät	Oikea-asentoiset (1) Ulkokierteiset (2a) Sisäkierteiset (2b)	
30	Eturaajat	Suorat (1) Leveäasentoiset (2) Ahdasasentoiset (3a) Käyrät (3b)	
31	Ranteet	Oikea-asentoiset (1) Löysät (2) Pystyt (3a) Erittäin löysät (3b)	
32	Käpälät	Tiiviit ja kaareutuvat (1) Hieman huomauteuttavaa (2) Pitkät varpaat (3a) Liitteit ja hajavarpaat (3b) Läpiastuja (0)	
33	Selkälinja	Kiinteä ja suora (1) Pehmeä (2a) Hieman köyristyvä (2b) Köyristyvä (3a) Takakorkea (3b) Notko (3c)	
34	Lanne	Normaali (1) Hieman pitkä (2) Pitkä (3)	
35	Lantio	Normaali, hieman pyöristynyt (1) Lyhyt (3a) Luisu (3b)	
36	Alalinja	Suora (1a) Hieman nouseva (1b) Roikkuva (2) Voimakkaasti nouseva (3)	
37	Häntä	Vaakasuora (1a) Sapeli (1b) Sirppi (1c) Löysähkö kieppi (2) Ylöskiinnittynyt (3a) Alaskiinnittynyt (3b) Hännänpää ei suoristu (3c) Kiertynyt tai voimakkaasti sivulle kääntyvä (0) Mutka (0) Luomon töpö (0)	
38	Hännän pituus	Normaali (1) Lyhyt (2a) Pitkä (2b)	
39	Hännän vahvuus	Voimakas (1) Ohut (2)	
40	Yleiskunto	Lihaksikas (1a) Normaali (1b) Hoikka (2a) Lihavahko (2b) Laiha (3a) Lihava (3b)	
41	Polvikulmaukset	Normaalit (1) Voimakkaat (2a) Riittävät (2b) Ylikulmautuneet (3a) Suorat (3b)	
42	Kinnerkulmaukset	Normaalit (1) Voimakkaat (2a) Riittävät (2b) Ylikulmautuneet (3a) Suorat (3b)	
43	Takaraajat	Oikea asentoiset (1) Pihdit (2) Ahtaat kintereet (3a) Länkisääret (3b)	
44	Karva	Karhea (1) Hieman pehmeä (2a) Laineikas (2b) Pehmeä (3) Erittäin laineikas (0)	
45	Karvan pituus	Keskipitkä (1) Lyhyt (2) Pitkä (0)	
46	Aluskarva	Normaali (1) Heikko (2a) Aluskarva näkyvillä (2b) Puuttuva (3)	
47	Värimerkit	Selvärajaiset (1) Epäselvät rajat (2a) Hieman nokiset (2b) Suuret (2c) Vaalea peräpeili (2d) Nokiset (3)	
48	Väritys	Musta punaruskein merkein (1) Musta keskiruskein merkein (2) Musta vaaleanruskein merkein (3) Rotumääritelmästä poikkeava väri (0) Valkoinen läiskä (0) Vitiligo (0)	
49	Liikkeet	Vapaa ja tehokas ravi (1) Melko hyvät liikkeet (2a) Lyhyt askel (2b) Peitsaa (3a) Voimattomat (3b)	
50	Käsiteltävyys	Ystävällinen ja rauhallinen (1) Ystävällinen ja vilkas (2a) Kokematon (2b) Levoton (2c) Epäluuloinen (3a) Dominoiva (3b) Arka (0) Agressiivinen (0)	

Hyväksytty ulkomuodon osalta

Aika/paikka

Hyväksytty varauksin ulkomuodon osalta

Tarkastaja(t) / harjoittelija

Hylätty ulkomuodon osalta

Keskeytetty
Syy:

Uusintatarkastus

Tarkastuksessa mitauksen suorittaa aina tarkastaja/tarkastajat! Koira tulee tarkastaa aina kaikkien mittojen ja ominaisuuksien osalta samassa tarkastustilaisuudessa. Tämä koskee erityisesti myös uusintatarkastuksia, joissa koira tulee tarkastaa myös aikaisemmin otettujen mittojen ja tarkastettujen ominaisuuksien osalta uudelleen.

Liite 2. SRY:n terveystarkastuslomake

Sry:n terveystarkastus vuosien 2015 - 2025 aikana syntyneiden rottweilereiden terveydestä, 7 viikon - 5 vuoden iässä.

Toivomme, että kaikki joilla on tai on ollut vuosien 2015 - 2025 välillä syntynyt rekisteröity rottweiler vastaavat tähän kyselyyn. Riippumatta siitä onko koira ollut täysin terve tai sairastellut tai jouduttu lopettamaan. Voit täyttää kyselyn myös useammasta koirasta. Jokaisesta pitää täyttää oma lomake.

Koirasi syntymävuosi? *

- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019
- 2020
- 2021
- 2022
- 2023
- 2024
- 2025
- Lisää vaihtoehto tai [lisää Muu](#)

Koirasi sukupuoli *

- Uros
- Narttu

Onko koirasi steriloitu tai kastroitu? *

- Kyllä alle 2-vuotiaana muusta kuin lääketieteellisestä syystä
- Kyllä alle 2-vuotiaana lääketieteellisestä syystä
- Kyllä alle 5-vuotiaana muusta kuin lääketieteellisestä syystä
- Kyllä alle 5-vuotiaana lääketieteellisestä syystä
- Ei

Onko koirasi diagnosoitu kuuroksi? *

- Kyllä
- Ei

Onko koirasi silmäluomia tai silmiä operoitu? *

- Entropium (sisäänpäin kääntynyt silmäluomi)
- Ektropium (ulospäin kääntynyt silmäluomi)
- Kirsikkasilmä (cherry eye)
- Jokin muu
- Ei

Onko koirallasi ollut jokin seuraavista sairauksista?

- Pahanlaatuisen kasvain
- Polvinivelen ristsidevaurio
- Selän spondyloosi
- Purentavika tai hammaspuutos
- Toistuvat yliherkkyysoireet
- Eturauhasen laajentuma tai eturauhastulehdus
- Toistuvat märkivät ihotulehdukset
- Toistuva ulkokorvan tulehdus
- Toistuva virtsatietulehdus
- Kohtutulehdus; märkäkohtu, endometriitti, pyometra
- Napatyrä
- Voimakkaita valeraskausoireita
- Toistuva/jatkuva tassujen nuoleminen, kutina
- Häntämutka
- Other: _____

Onko koirallasi ollut polven ristsidevaurio? *

- Kyllä, koira on lopetettu ilman operointia
- Kyllä, koira on operoitu ja toipunut hyvin
- Kyllä, koira on operoitu, mutta ei toipunut ennalleen, vaatii jatkuvaa lääkitystä
- Kyllä, koira on operoitu, mutta lopetettu huonon toipumisen johdosta
- Kyllä, myös toisen polven ristside vaurioitui myöhemmin
- Ei

Onko koirallasi todettu luusto / nivelsairaus? *

- Kynäniveldysplasia
- Lokkaniveldysplasia
- Olkanivelen oc / ocd
- Kinnernivelen ocd
- Nuljuluun murtuma
- Selkäsairaus
- Muu
- Ei

Onko koirallasi todettu epilepsia? *

- Kyllä, lääkityksellä
- Kyllä, ei lääkitystä
- Ei

Onko koirallasi todettu jokin seuraavista kasvaimista? *

- Luukasvain (osteosarkooma tai vastaava)
 - Maitorauhaskasvain
 - Kiveskasvain
 - Iho- tai ihonalaiskudoksen kasvain
 - Lymfooma eli imusolmukepöytä
 - Leukemia
 - Pernakasvain
 - Maksakasvain
 - Muu
 - Ei
-

Onko koirallasi todettu joku / joitain seuraavista sairauksista? *

- Allergia
- Atopia
- Ihotulehduksia (esim. hot spot)
- Herkkävatsaisuutta, esim toistuvat ripulit
- Närästystä eli refluksitauti
- Toistuvia korvatulehduksia
- Tassu / anturatulehduksia
- Kynsitulehduksia
- Jokin autoimmuunitauti (esim.immunohepolyttinen anemia)
- Ei

⋮

Onko koirallasi todettu jotain seuraavista sairauksista? *

- Kilpirauhasen vajaatoiminta
- Diabetes
- Haima- tai suolistosairaus
- Sydänsairaus
- Munuaissairaus
- Maksasairaus
- Virtsatietulehdus / tulehduksia
- Eturauhasongelma
- Kohtutulehdus
- Ei

Onko koirallasi normaali saksi/leikkaava purenta? *

- Kyllä
- Ei, koiralla on yläpurenta
- Ei, koiralla on alapurenta
- Ei, koiralla on ristipurenta
- Koirani purentaa on hoidettu eläinlääkärin toimesta

Onko koirallasi normaali määrä hampaita? *

- Kyllä
- Ei, koiralla on yhden tai useamman hampaan puutos
- Ei, koirallani on yksi tai useampi ylimääräinen hammas
- En tiedä

Onko koirallasi todettu joku muu sairaus / vika, jota ei edellisissä kysymyksissä ole käsitelty? *
Mikä / mitä sairauksia? Muu kommentti?

Lyhyt vastausteksti

⋮

Onko koirallasi jatkuva lääkitys tai erikoisruokavalio? *

- Kyllä, kipulääkitys
- Kyllä, kortisoni
- Kyllä, allergialääkitys
- Jokin muu jatkuva lääkitys. Suunkautta annettavia lisäravinteita ei lasketa lääkkeeksi.
- Pistoksina annettavat nivelapuaineet, kuten Cartrophen ym
- Rauhoittava lääkitys
- Mielialalääkitys
- Erikoisruokavalio
- Ei

Pystyykö koirasi elämään normaalia kotikoiran elämää? *

- Kyllä, lääkityksellä
 - Kyllä, ilman lääkitystä
 - Kyllä, saa säännöllistä fysikaalista hoitoa
 - Ei
-

Miten koira reagoi koviin ääniin (esim ukkonen, ilotulitteet)? *

- Rauhallinen, välinpitämätön
- Hermostunut, läähättää
- Äänтелеe; haukkuu, ulisee
- Passivoituu
- Pyrkii pois, piiloutuu
- Reagoi aggressiivisesti, ääniaggressio

Esiintyykö koirallasi yksinoloon liittyviä ongelmia, jotka viittaisivat mahdolliseen eroahdistukseen=

- Koira tiettävästi äänтелеe; haukkuu, ulvoo, vinkuu
- Koira läähättää ja on ahdistuneen oloinen
- Koira tuhoaa huonekaluja, puree seiniä tmv
- Ei

Onko koirasi lopetettu jonkun sairauden tai vaivan vuoksi? *

- Kyllä alle 2 -vuotiaana
- Kyllä alle 3 -vuotiaana
- Kyllä alle 4 -vuotiaana
- Kyllä alle 5 -vuotiaana
- Ei

Onko koirasi lopetettu sen luonteesta tai ominaisuuksista johtuvista syistä? Kuvaile miksi. *

Pitkä vastausteksti

Liite 3. SRY:n kysely kasvattajille

Kysely kasvattajille

Syksyllä 2024 aloitettiin SRY:n Pevisa - ja jalostuksen tavoiteohjelman päivitystä varten työryhmä, joka jakaantui vielä alatyöryhmiksi. Yksi tämän terveys- ja lisääntyminen alatyöryhmän tavoitteita on saada mahdollisimman moni kasvattaja mukaan tähän prosessiin. Kyselyyn vastataan nimettömänä, jotta saisimme mahdollisimman monia, vielä piiloon jääneitä asioita käsittelyyn, olemme kiinnostuneita kokemuksen tuomasta tietomäärästä ja näkemyksestä, jolla rotua Suomessa viedään eteenpäin. Olemme rajanneet kyselyn aikajanan kymmeneen vuoteen, koska sitä vanhemmat tiedot eivät enää vaikuta vahvasti nykykoirissa. Siitokseen käytetyt tuontikoirat ja astutukset/siemennykset ulkomaisella uroksella muuttavat tilannetta koko ajan. Yritämme saada mahdollisimman ajantasaisista kuvia Suomalaisesta kasvatustyöstä. Kysymysten avulla pyrimme kartoittamaan sitä, miten prosessi pentueen saamiseksi tapahtuu ja vastaako nykyisen Pevisan ja Jto :n säädökset parhaalla mahdollisella tavalla kasvattajan työtä terveen ja elinvoimaisen pentueen saamiseksi.

Jos ajattelet pentueitasi viimeisen kymmenen vuoden ajalta, mitkä ovat olleet suurimmat onnistumisesi kasvatustyössä? Valitse korkeintaan viisi sinulle tärkeintä.

Valintaruudut

- Vaihtoehto 1
- Olen ollut pääosin tyytyväinen kasvattieni luonteisiin
- Kasvattini menevät pääosin kotikoiriksi ja ovat siihen sopivia
- Kasvattejani on tutkittu paljon Pevisan edellyttämällä tavalla (lonkat, kyynärä...

...

Jos ajattelet pentueitasi viimeisen kymmenen vuoden ajalta, mitkä ovat olleet suurimmat kokemasi pettymykset? Valitse maksimissaan viisi sinulle tärkeintä.

- Kasvateissa liikaa heikkouksia (esim. hammaspuutos, napatyry)
- Kasvateilla ulkomuodollisia virheitä (esim. valkoiset täplät,)

Mistä syistä hylkoot koko pentueen jatkojalostuksesta jos sellainen tilanne on tullut / tulisi eteen?

- Liikaa sairaita kasvatteja
- Epärodunomainen luonne
- Suvussa ilmi tulleet viat tai sairaudet
- Puutteet kasvattien ulkomuodossa
- Ei ole tullut tällaista tilannetta eteen

Aiotko jatkaa kasvatustyötä?

En osaa sanoa

Käytätkö jalostukseen omia, sijoitus tai vuokrattuja narttuja?

Omia

Sijoitusnarttuja

Vuokrattuja

Kun teet valintaa jalostuspartnerin kohdalla, kumpi merkitsee sinulle *
enemmän, sukutaulu vai koiran ilmiasu?

sukutaulu

koiran ilmiasu

Yhtä paljon

Kuinka paljon jalostusvalintoasi vaikuttaa rodun geneettinen monimuotoisuus *
esimerkiksi, että pentueen sukutaulussa esiintyisi harvinaisempia koiria/sukuja?

Vaikuttaa paljon

Vaikuttaa jossain määrin

Ei juurikaan vaikuta

Kiinnitätkö huomiota vanhempien ja niiden sukulaisten pitkäikäisyyteen, *
jos tämä tieto on tarjolla?

Kyllä, huomioin paljon

Kyllä, huomioin jossain määrin

En juurikaan kiinnitä huomiota

Missä määrin koirien näyttelymenestys ohjaa jalostusvalintojasi? *

ei ole minulle merkityksellistä

merkitsee minulle kohtalaisesti

merkitsee paljon

Onko rodun terveydessä ilmennyt muutoksia tai heikkouksia, jotka vaikuttavat rodun tulevaisuuteen? Valitse kolme tärkeintä.

- Rodun yleinen terveydentila on mielestäni heikentynyt
- Rodun keski-ikä on liian matala
- Rodussa on liikaa heikkouksia, jotka eivät käy ilmi tilastoista
- Pitkäikäisiä jalostuskoiria on vaikea löytää
- Rodussa on liikaa huonosti tai ei ollenkaan astuvia uroksia
- Rodussa on liikaa narttuja, jotka eivät anna astua tai eivät tiinehdy
- Vaikeus löytää riittävän erisukuisia jalostuskoiria
- Muu, (kirjoita kyselyn viimeiseen kenttään)

Mikä on mielestäsi Rotweilerille normaali pentuekoko? *

- 2-4
- 4-6
- 6-8
- Enemmän

Ovatko luonnetta mittaavat mittarit (MH ja LT) riittävän tarkkoja jalostuksen näkökulmasta? *

- Kyllä ovat riittävän tarkkoja
- Eivät ole riittävän tarkkoja
- Luonnetta mittaavia testejä pitäisi saada lisää
- Tulkitseen jalostuskoirien luonnetta myös itse

Missä määrin hyödynnät yhdistyksen omia mittareita kuten ulkomuodontarkastus, poikamiespäivät sekä käyttöominaisuusarviointi?

- en juuri hyödynnä
- hyödynnän jonkin verran
- hyödynnän paljon

Vaikuttavatko tulokset palvelus- ja pelastuskoirakokeista jalostuspäätöksiin? *

- Kyllä vaikuttavat paljon
- Kyllä vaikuttavat jossain määrin
- Eivät vaikuta

Astuvatko urokset riittävän määrätietoisesti, jos narttu on oikea-aikaisesti tuotu astutettavaksi?

- Pääosin astuvat ongelmitta
- Astumisessa on jonkin verran esiintynyt ongelmia
- Astumisessa on ollut huomattavia ongelmia
- Astumisen ongelmat niin suuria, että on vaihdettu urosta
- Käytetty keinosiemennystä ongelman vuoksi

Antavatko nartut astua, jos kiiman kierto on oikea-aikainen? *

- Antavat astua ongelmitta
- Antavat astua avustetusti
- Eivät anna astua
- Ongelmat niin suuria, että käytetty tämän vuoksi keinosiemennystä

Onka nartullasi/nartuillasi todettu vaginan väliseinää? Onko sitä * käytetty jalostukseen?

- on todettu, ei ole käytetty jalostukseen
- on todettu ja käytetty jalostukseen
- ei ole todettu

Onko pennuissa tai pentueissa ollut havaittavissa heikkoutta tai * elinvoiman puutetta jolle ei ole löytynyt selvää syytä? Onko tämä vaikuttanut pentujen myöhempään kehitykseen?

- ei ole ollut
- on ollut, ei ole vaikuttanut pennun myöhempään kehitykseen
- on ollut ja on vaikuttanut pennun myöhempään kehitykseen

Onko Suomesta löydettävissä riittävän laadukkaita jalostukseen käytettäviä yksilöitä?

- Kyllä on
- Jossain määrin
- Ei ole

Onko sinulla tällä hetkellä suunnitelmassa tuoda mahdollista *
jalostusmateriaalia ulkomailta?

- Kyllä
- Ei
- Ehkä

Oletko astuttanut tai siementänyt tuontispermalla nartun/narttuja
viimeisen kymmenen vuoden aikana?

- Kyllä
- En

Oletko astuttanut tai siementänyt tuontispermalla nartun/narttuja
viimeisen kymmenen vuoden aikana?

- Kyllä
- En

Oletko kokenut haasteita tiinehtyvyyden suhteen luonnollisissa astutuksissa,
joissa astutusajankohta määritelty progesteronilla ja astutus on onnistunut?

- En
- Jonkin verran
- Usein

Oletko kokenut haasteita tiinehtyvyyden suhteen keinosiemennyksissä, joissa
astutusajankohta määritelty progesteronilla ja siemennys on onnistunut?

- En
- Jonkin verran
- Usein

Oletko joutunut turvautumaan sektioon synnytyksessä? *

- Ei lainkaan
- Joitakin kertoja
- Useita kertoja

Oletko astuttanut sektioidun nartun uudelleen? *

- Kyllä
- En

⋮

Oletko käyttänyt polven ristiside operoitua koiraa jalostukseen? *

- Kyllä
- En
- Minulla ei ole tätä tietoa, esimerkiksi ulkolainen uros

Jos vastasit kyllä, onko jälkeläisissä esiintynyt tätä ongelmaa joko ensimmäisessä tai seuraavassa sukupolvessa?

- Kyllä yksittäisellä koiralla
- Kyllä useammalla koiralla
- Ei
- Jälkeläiset ovat vielä liian nuoria tämän arvioimiseen

Oletko käyttänyt silmistään ei puhdasta koiraa jalostukseen? *

- Kyllä
- En
- En tiedä, jos esimerkiksi ulkolainen uros

Jos vastasit kyllä niin onko tämä tai jokin muu silmänsairaus tai vika ilmennyt jälkeläisissä jotka ovat silmistään tutkittuja?

- Ei ole ilmennyt
- On ilmennyt yksittäisellä koiralla
- On ilmennyt enemmän kuin yhdellä
- Jälkeläiset ovat vielä liian nuoria tämän arvioimiseen

Oletko käyttänyt hammaspuutoksen omaavaa koiraa jalostukseen? *

- kyllä
- en

Jos vastasit kyllä, onko jälkeläisillä ilmennyt hammaspuutoksia?

- On ilmennyt yhdellä jälkeläisellä
- On ilmennyt usealla jälkeläisellä
- Minulla ei ole tätä tietoa

Oletko käyttänyt purentavikaista koiraa jalostukseen? *

- kyllä
- en

Jos vastasit kyllä, onko pennuissa ollut purentavikaisia?

- Kyllä yhdellä
- Kyllä usealla
- Ei
- Minulla ei ole tätä tietoa

Onko pentueissa esiintynyt suun kitalakihalkiota viimeisen kymmenen vuoden aikana?

- Kyllä
- Ei

Onko pentueissa esiintynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana häntämutkia?

- Kyllä
- Ei

Onko pentueissa esiintynyt sydämen sivuääniä viimeisen kymmenen vuoden aikana?

- Kyllä
- Ei

Mikä on mielestäsi riittävä ikä nartun ensimmäiselle astutukselle? *

- 2 vuotta
- 3 vuotta
- 4 vuotta tai enemmän

Koska narttu on mielestäsi liian vanha lisääntymään jos sillä on ollut aiemmin pentue tai pentueita?

- 4 vuotta
- 5 vuotta
- 6 vuotta
- 7 tai enemmän

Milloin uros on mielestäsi riittävän vanha siitoskoiraksi?

- Kaksi vuotiaana (virallinen alaraja)
- Vähintään 3 vuotiaana
- Vähintään 4 vuotiaana
- Vähintään 5 tai enemmän

Onko uroksen jalostuskäytölle mielestäsi yläikäraja?

- On
- Ei

Miten ajattelet, että jalostuskoirien jälkeläismäärää tulisi rajoittaa? *

- Ei mitenkään
- 60 koko elinikä + mahdollinen lisäksiintiö
- Max 2 pentuetta per vuosi koko eliniän
- 20 pentua kun koira on 4 vuotias. Jonka jälkeen loput 40 pentua..
- 20 pentua kun koira on 4 vuotias, jonka jälkeen loput 20 pentua.
- 20 pentua kun koira on 5 vuotias, jonka jälkeen loput 60

Jos pentueessa on selkeästi muita heikompia yksilöitä, miten toimit? *

- Jos emä hoitaa myös heikkoja yksilöitä niin yritän auttaa
- Vaikka emä hylkäisi heikot yksilöt, yritän auttaa siitä huolimatta
- Karsin heikot yksilöt

Mitä mahdollisia muutoksia toivoisit seuraavaan Pevisaan ja/tai *
jalostuksen tavoiteohjelmaan? Miksi?

Pitkä vastausteksti

Onko jotain aihetta jonka haluaisit nostaa keskusteluun Rottweilerin
kasvatukseen liittyen?

Pitkä vastausteksti
